

KONSEKVENsutREDNING – TEMARAPPORT LANDSKAP E136 FLATMARK-MARSTEIN

Rauma kommune

Nasjonal PlanID: 633101423

Prosjekt nr.:	629042-06
Oppdragsgiver:	Nye Veier AS

Revisjonsoversikt

Revisjon	Dato	Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av
00	29.09.2025	Helene Mykleby, AAV	Bjørn Inge Myklebust	Henning Myrland/Plan AAV

Endringsoversikt

Revisjon	Endringsbeskrivelse
00	1. gangs innsendelse til Rauma kommune

Kontaktinformasjon:

Oppdragsleder Plan AAV: Geir Syrtveit, 90886230, geir.syrtveit@vianova.no

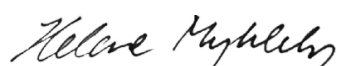
Disiplinleder Plan AAV: Henning Myrland, 45808144, henning.myrland@asplanviak.no

Fagansvarlig landskap: Helene Mykleby, 40237379, helene.mykleby@grindaker.no

29.09.2025, Oslo

Dato/Sted

Signatur av fagansvarlig

Innholdsfortegnelse

INNHALDSFORTEGNELSE	3
0 SAMMENDRAG.....	5
0.1 OM FAGTEMAET	5
0.2 FAGKOMPETANSE OG METODIKK	5
0.3 SAMLET VERDIVURDERING.....	6
0.4 SAMLET KONSEKVENSVURDERING AV HELE TILTAKET	8
0.5 AVBØTENDE TILTAK	10
1 INNLEDNING	12
1.1 BAKGRUNN	12
1.2 ORGANISERING AV PLANARBEIDET	13
1.3 OM STREKNINGEN.....	13
1.4 AVGRENSNING AV PLANOMRÅDET.....	15
1.5 VEILINJER SOM ER UTREDET	15
1.6 REFERANSEALTERNATIVET (0-ALTERNATIVET)	17
2 TILTAKSBESKRIVELSE	18
2.1 VALG AV VEISTANDARD	18
2.2 BESKRIVELSE NY E136.....	19
3 FAGTEMA LANDSKAP	28
3.1 OM FAGTEMAET	28
3.2 AVGRENSNING MOT ANDRE FAGTEMA	28
3.3 KRAV I PLANPROGRAMMET.....	30
3.4 NASJONALE, REGIONALE OG LOKALE FØRINGER.....	30
3.5 METODIKK.....	31
3.6 KUNNSKAPSGRUNNLAGET.....	38
3.7 LANDSKAPSKARAKTER OG SKALA	42
3.8 LANDSKAPSREGION OG LANDSKAPSTYPE	42
3.9 GEOLOGI, LANDFORMER OG VANNFOREKOMSTER	45
3.10 VEGETASJON	52
3.11 AREALBRUK	52
3.12 FERDSELSÅRER	53

3.13	BEBYGGELSE	56
3.14	FORVALTNINGSSTATUS	58
4	VERDI, PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS	61
4.1	INNDELING I DELOMRÅDER.....	61
4.2	VERDIVURDERING.....	61
4.3	PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS – FLATMARK TIL MONGEHAMRAN	97
4.4	PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS – MONGEHAMRAN TIL MARSTEIN ALT. 1	125
4.5	PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS – MONGEHAMRAN TIL MARSTEIN ALT. 2	132
4.6	SAMLET PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS	139
4.7	USIKKERHET	143
4.8	AVBØTENDE TILTAK	144
5	DATA I DATABASER	145
6	KILDER.....	146

0 Sammendrag

0.1 Om fagtemaet

Temarapporten for landskap er gjennomført i henhold til planprogram vedtatt 14.11.2024 etter metodikk i Miljødirektoratets veileder M-1941 «Konsekvensutredninger for klima og miljø»¹.

Utredning av virkningen for landskap går ut på å helhetlig, romlig og visuelt vurdere aspektene som utgjør landskapet, og hvilken påvirkning tiltaket vil ha på omgivelsene. Landskapet er komplekst og sammensatt av naturlige prosesser som har pågått i millioner av år, av årstidsvariasjoner, endringer i vær og klima, av menneskeskapte prosesser som kultivering av landskapet, veibygging, bebyggelse mm. Utredning av landskap vil derfor også inkludere aspekter tilhørende fagtemaene kulturmiljø, friluftsliv og naturmangfold. Tverrfaglig forståelse er derfor viktig for å se sammenhengene på stedet, men det er de visuelle og helhetlige kvaliteter knyttet til landskapet som vurderes i denne fagrapporten.

0.2 Fagkompetanse og metodikk

0.2.1 Fagkompetanse

Grindaker landskapsarkitekter ved Helene Mykleby, Bjørn Inge Myklebust og Jin Moc har utført kartlegginger og feltbefaringer. Verdi- og KU-vurderingene er gjort av Helene Mykleby og Bjørn Inge Myklebust, begge landskapsarkitekter.

0.2.2 Befaringer

Det er gjennomført flere befaringer i ulike faser av prosjektet, der store deler av planområdet er undersøkt. Tverrfaglig befaring og særbefaringer for landskap har gitt et godt helhetlig bilde av området og sammenhengene mellom naturlandskap og kulturlandskap. Bruk av ulike transportmidler som tog og bil, sykkel og ferdsel til fots, har gitt et sammensatt bilde av området fra ulike ståsteder og opplevelse av landskapet i ulike hastigheter. Dronefoto er tatt i bruk for å vurdere dagens situasjon sett opp mot fremtidig situasjon. Dette har spesielt vært nyttig for å danne seg overblikk over området, og gitt mulighet for å studere området fra mindre tilgjengelige ståsteder.

- Tverrfaglig befaring mai 2022, 1 dag – Helene Mykleby og Jin Moc
- Befaring september 2022, 2 dager – Helene Mykleby og Jin Moc.
- Befaring juni 2024, 2 dager – Bjørn Inge Myklebust og Helene Mykleby
- Tverrfaglig befaring juni 2025, 1 dag – Bjørn Inge Myklebust

---

¹ Miljødirektoratets håndbok M1941 for konsekvensutredning av landskap, oppdatert 11.04.2025

0.2.3 Metodikk

Konsekvensutredningen er gjennomført i henhold til planprogrammet og metodikk etter Miljødirektoratets veileder M-1941 «Konsekvensutredninger for klima og miljø», revidert 11.04.2025.

Det er benyttet GIS-modell og Trimble-3D-modell og visualiseringer med sammenligning mot fotografier av dagens situasjon for å vurdere de visuelle virkninger av tiltaket og avgrense influensområdet.

0.3 Samlet verdivurdering

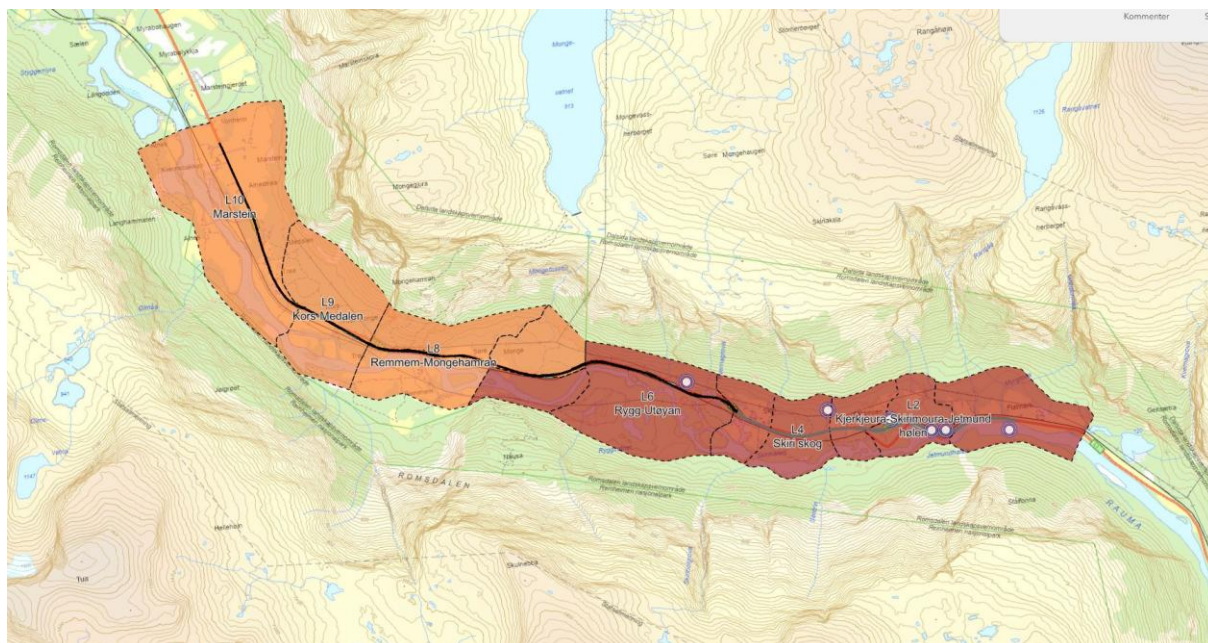
Plan- og influensområdet er inndelt i 11 delområder.

Landskapet langs E136 Flatmark-Monge-Marstein består av varierte geologiske formasjoner, og et natur- og kulturlandskap med store visuelle kvaliteter. Elven Rauma utgjør et svært viktig landskapselement i dalbunnen, og veksler mellom rolige og dramatiske partier, ettersom dalbunnen vides ut og snevres inn. Flere generasjoner vei og en jernbane som er godt tilpasset landskapet gir historisk dybde til landskapet og ferdselen gjennom dalen, både langs dagens kjørevei og gamle veifar.

Spesielt for dette området er at det fremdeles er et aktivt raslandskap, både stein- og snøras. Dette i tillegg til flom fortsetter å påvirke natur- og kulturlandskapet og vil legge føringer for plassering av både vei og bebyggelse.

Hele utredningsområdet ligger i Romsdalen som er registrert som helhetlig kulturlandskap og er angitt som kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse (KULA), mens de østlige delområdene ligger innenfor Romsdalen landskapsvernområde. Her er et sammenhengende landskap fra fjellside til dalbunn ilagt stor betydning. Samtlige delområder ligger dermed innenfor forvaltningsprioriterte landskap og har i henholdt til metodikken (M-1941) stor eller svært stor verdi. Delområdene L1-L6 + L7B som ligger innenfor Romsdalen landskapsvernområde, er gitt svært stor verdi. Vestre del av området, L7A, L8, L9 og L10 er gitt stor verdi.

Delområdene er plassert ulikt innenfor de to verdikategoriene på bakgrunn av vurderingen av de øvrige verdikriteriene i M-1941.

Figur 1: Verdikart med delområder

Tabell 1: Verditabell med alle delområder og plassering innenfor kategorien

Delområde	uten betydning	noe verdi	middels verdi	stor verdi	Svært stor verdi
L1 - Flatmark					Svært stor verdi ▲
L2 - Kjerkjeura - Jetmundhølen					Svært stor verdi ▲
L3 - Skirimoen					Svært stor verdi ▲
L4 - Skiri skog					Svært stor verdi ▲
L5 - Skiri kulturlandskap					Svært stor verdi ▲
L6 - Rygg - Utøyan					Svært stor verdi ▲
L7A - Søre Monge skog				stor verdi ▲	
L7B - Søre Monge landskapsvernområde					Svært stor verdi ▲
L8 - Remmem - Mongehamran				stor verdi ▲	
L9 - Kors Kirke - Medalen				stor verdi ▲	
L10 - Marstein				stor verdi ▲	

0.4 Samlet konsekvensvurdering av hele tiltaket

Tabell 2: Samlet konsekvenstabell og rangering av alternativer

		Påvirkning og konsekvens				
Delområder landskap	Verdi	Alt. 0	Alternativ 1		Alternativ 2	
			Påvirkning	Konsekvensgrad	Påvirkning	Konsekvensgrad
L1 - Flatmark	Svært stor	0	Noe forringet	Ubetydelig konsekvens (0)	Noe forringet	Ubetydelig konsekvens (0)
L2 – Kjerkjeura/ Jetmundhølen	Svært stor	0	Forringet	Stor negativ konsekvens (-3)	Forringet	Stor negativ konsekvens (-3)
L3 - Skirimoen	Svært stor	0	Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)	Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)
L4 – Skiri skog	Svært stor	0	Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)	Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)
L5 – Skiri kulturlandskap	Svært stor	0	Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)	Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)
L6 – Rygg/Utøyen	Svært stor	0	Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)	Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)
L7A – Monge skog	Stor	0	Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)	Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)
L7B – Monge skog (LVO)	Svært stor	0	Ubetydelig endring	Ubetydelig konsekvens (0)	Ubetydelig endring	Ubetydelig konsekvens (0)
L8 - Remmem - Mongehamran	Stor	0	Forringet	Middels negativ konsekvens (--)	Forringet	Middels negativ konsekvens (--)
L9 – Kors kirke/Medalen	Stor	0	Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)	Forringet	Middels negativ konsekvens (-2)
L10 - Marstein	Stor	0	Forringet	Middels negativ konsekvens (-2)	Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)
Konsekvensgrad for utredningsområdet		Ingen	Stor negativ konsekvens		Stor negativ konsekvens	
Konsekvenser for Alternativ 1						
I et kultur- og naturlandskap med stor verdi, vil tiltak som medfører store terrenginngrep være konfliktfylte. Ved at dagens veitrasé i stor grad benyttes, reduseres konfliktpotensialet betydelig. Likevel vil veien skape større terrenginngrep og arealbeslag enn dagens vei. Der det skapes visuelle barrierer, fragmentering, eksponerte skråningsutslag, eller tap av romdannende og identitetsskapende elementer, er påvirkningen størst. Det gjelder også inngrep som medfører brudd i de landskapsmessige sammenhengene mellom fjellsider og dalbunn, hvilket er i konflikt med formålet i verneforskriften for Romsdalen landskapsvernområde. I det mest raspregede landskapet, der ur og vei ligger tett på elva, blir påvirkningen og konsekvensen størst. Her er også de visuelle kvaliteter store. Bruddet gjennom Kjerkjeura er stort og usikkerhet knyttet til omfanget av varige inngrep i anleggsfasen bidrar til å heve konsekvensen i dette området. Ved Jetmundhølen utvides veien inn i jernbanefyllingen, og man får en mur mellom jernbane og vei, men unngår mur mot elva. Erosjonssikringen i elva ved Jetmundhølen og Nordre Flatmark skal utformes slik at man får en naturlig elveskråning til over nivå for normalvannstand. Ved Rygg/Utøyen og Mongehamran er						

fjellveggene tett på veien og vil få svært eksponerte skjæringer som gir middels negativ konsekvens og vil være synlig fra større områder.

I kulturlandskapet og spesielt i de mindre landskapsrommene vil det samlede veiltaket medføre en endret skala og romopplevelse. Ved Skiri og Skirimoen vil flere romlige elementer gå tapt og samlet sett vil veiens avtrykk med økt veibredde og ny driftsadkomst, være langt større. Dette medfører middels negativ konsekvens. Områdene med tett skog vil være mindre eksponert, og konsekvensene vil dermed ikke være like store her som i de mer åpne områdene. Det gjelder skogen øst for Skiri, og ved Mongemoen, der det også skal deponeres masser. Til tross for at arealet som her berøres er stort vil tiltaket være relativt skjermet når skogen vokser opp.

På strekningen der alternativ 1 og 2 går i ulik trasé, går alternativ 1 gjennom to delområder, hvorav det vestre, gjennom grenda blir sterkest påvirket. Like vest for Kors kirke, der dagens krappe kurver jevnnes ut og ny vei legges parallelt med dagens, vil landskapet fremstå mer åpent. Alternativet medfører betydelige endringer i det bebygde miljø på Marstein, ved at mye av bebyggelsen på vestsiden av veien må rives, og romdannende elementer på begge sider går tapt. Skalamessig skaper tiltaket et brudd, slik at tettstedets identitet vil forringes og oppleves svært endret. Skalaendringen og tapet av identitetskapende strukturer er det som veier negativt. Selve utformingen av tiltaket vil ikke utløse skjemmende terrengendringer eller brudd.

For alternativet samlet, er det overvekt av delområder med middels negativ konsekvens, mens kun ett delområde er gitt stor negativ konsekvens. Dette gir samlet sett **stor negativ konsekvens, en følge av at området har stor og vært stor verdi, og at området er sårbart for endringer**. Det er imidlertid gjort flere tilpasninger i prosjektet som demper konfliktpotensialet betydelig, slik at områdets verdier i størst mulig grad får bestå.

Alternativ 2

På strekningen der alternativ 1 og 2 går i ulik trasé, går alternativ 2 i en ny trasé gjennom skogen bak Kors kirke og skaper et langsgående brudd gjennom skogen. Synligheten vil likevel være begrenset på grunn av skogen og at veien ligger lavt i terrenget på store deler av strekningen. Alternativet berører ikke miljøet rundt Kors kirke. Kryss-situasjonene med kobling til dagens vei fremstår dominerende og arealkrevende, spesielt ved Marstein og medfører noe forringelse av det åpne landskapet. I Marstein vil støyskjerming forsterke barrierevirkningen, og siktlinjen langs gamleveien brytes.

For alternativet samlet, er det overvekt av delområder med middels negativ konsekvens, mens kun ett delområde er gitt stor negativ konsekvens. Dette gir samlet sett **stor negativ konsekvens, en følge av at området har stor og vært stor verdi, og at området er sårbart for endringer**. Det er imidlertid gjort flere tilpasninger i prosjektet som demper konfliktpotensialet betydelig, slik at områdets verdier i størst mulig grad får bestå.

Alternativ	Alternativ 0	Alternativ 1	Alternativ 2
Rangering	1	2	2

Begrunnelse for rangering

Alternativ 0 medfører ingen inngrep og bevarer landskapets nåværende kvaliteter. Det kommer derfor best ut i vurderingen.

Mellom Flatmark og forbi Mongehamran er alternativ 1 og 2 identiske. Denne strekningen utløser den største negative konsekvensen. På delstrekningene der alternativene skiller lag, vurderes konsekvensgraden som like stor, men med ulike utslag.

Alternativ 1 innebærer mer inngrep i bygda Marstein og det åpne kulturlandskapet, som i dag er orientert med små hus, tett på eksisterende vei. Skogsområdene berøres i liten grad, og terrenginngrepene er færre enn i alternativ 2. Samtidig gjør bebyggelsens skala og synlighet området sårbart. Bebyggelsens lokalisering omkring den smale veien gjør at endringene med utvidet veibredde og G/S-vei blir omfattende, og stedets identitet svekkes. For gjennomreisende uten kjennskap til tidligere landskapsbilde, vil tiltaket likevel fremstå som godt tilpasset terrenget, og blikket vil orienteres mot veien og storskalalandskapet omkring.

Alternativ 2 medfører et større inngrep i det sammenhengende skogsområdet i Medalen og reduserer forbindelsen mellom fjell og dalbunn. Til gjengjeld ivaretas det åpne og bebygde kulturlandskapet bedre, særlig gjennom Marstein og forbi Kors kirke. Fragmenteringen av skogen skaper et markant landskapsbrudd, men synligheten er relativt liten, ettersom skogen og høyden på veien skjærer den. Kryssløsningene er arealkrevende og spesielt den vestre har mulighet for å forbedres.

Der alternativene skiller lag, hensyntar de ulike landskapskvaliteter: Alternativ 2 ivaretar i større grad visuelle og identitetsskapende verdier i det bebygde landskapet, mens alternativ 1 bevarer den sammenhengende skogen og bygger videre på eksisterende infrastruktur – men på bekostning av bebyggelse og lokal skala. Opplevelsen av tilhørighet og identitet påvirkes forskjellig i de to alternativene. Samlet sett er konsekvensene for landskap ulike i karakter, men like i omfang. Alternativ 1 og 2 vurderes derfor å ha samme konsekvensgrad og rangeres likt.

0.5 Avbøtende tiltak

0.5.1 Tiltak som innarbeidet i planforslaget, og er medtatt i konsekvensvurderingen

- Fravik fra veinorm med redusert veibredde.
- Fravik fra flomkrav for Rauma, slik at veien innfrir krav for 200-årsflom, uten klimapåslag.
- Vingemurer av naturstein ved broer og kulverter.
- Revegetering av sideterreng gjennom skog.
- Tilsåing av sideterreng gjennom kulturlandskap.
- Avrunding av veifylling mot eksisterende terreng.
- Revegetering av masselager.
- Begrense tiltak i Rauma ved å senke høyde på vei, og utvide veibredde inn i jernbanefylling ved Jetmundhølen, fremfor mur mot elva.
- Parallell driftsvei mellom Søndre og Nordre Flatmark er tatt ut av prosjektet.
- Utforming av naturlig elveskråning opp til normalvannstand med varierende steinstørrelser fra ura ved Jetmundhølen og Nordre Flatmark.
- Reetablere ur i sideterreng der veien ligger i skjæring gjennom ur.

- Dagens veisløyfe ved Kjerkjefossen tilbakeføres til naturformål, og det etableres en sti/turvei langs traseen.
- Eksisterende veisløyfe ved Jetmundhølen nedskaleres til grusvei, veibredden halveres til ca. 4 meter, alt av trafikkutstyr som rekkverk, skilt osv. fjernes. (Veien skal være kjørbare helt fram til undergangen ved Skirimoen, hvor det tilrettelegges for en liten gruset parkeringsplass og snumulighet for bil.
- Bevaring av eksisterende jernbaneundergang ved Skirimoen.
- Bevaring av historisk kulvert ved Utøyan.
- Etablering av gangkulvert og parkeringsmulighet langs eksisterende veisløyfe, som muliggjør atkomst til Utøyan under vei og jernbane.
- Løsning med vegetert skredvoll ved Rygg.
- Bred fanggrøft ved Mongehamran, som muliggjør adkomst til tursti og å oppleve landskapet fra høyden.

0.5.2 Tiltak som anbefales

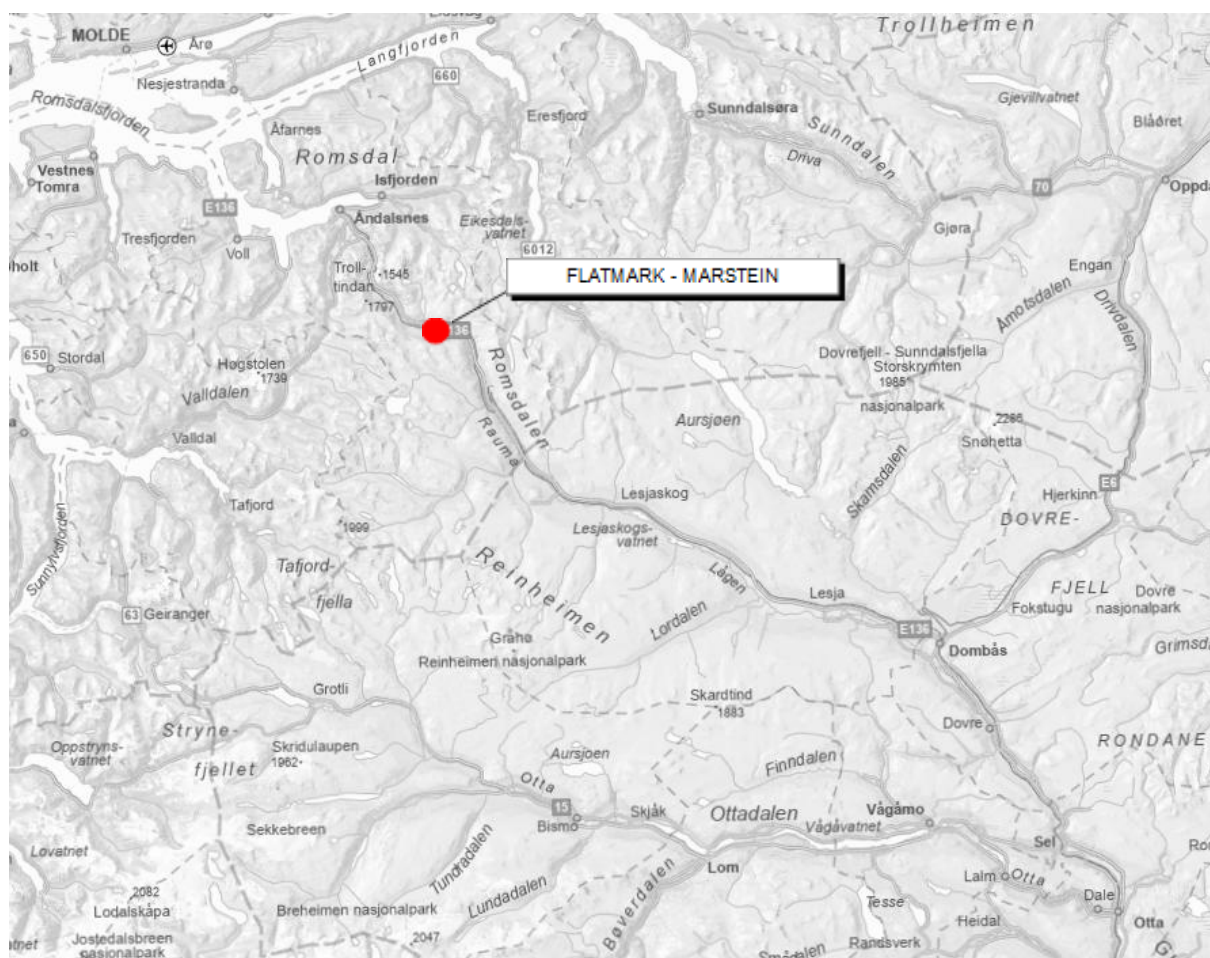
- Begrense anleggssonens bredde i områder med kupert og sårbar terreng for å redusere permanente spor: *Gjelder spesielt område L1, L2, L3, L5, L6 og L8.*
- Vurdere lokale støydempende tiltak på bygg fremfor tradisjonelle støyskjerm-løsninger, der barrierevirkningen er stor, som på Skiri.
- Dersom etablering av støyskjerm nær bebyggelse blir nødvendig, tilpasse materialbruk og utforming til bygningsmiljøet, som f.eks. lav natursteinsmur med glassfelt som ivaretar kontakten med landskapet.
- Vurdere støyvoll, der alternativ 2 ligger i overgang mellom skog og bebyggelse gjennom Marstein.
- Bevare enkelte større furutrær innenfor anleggsbeltet gjennom Marstein.
- Reetablere trerekker, tregrupper og store enkelttrær som må felles: *Aktuelt i Marstein (alternativ 1, rekke av store furu- og bjørketrær) og ved Søre Monge*
- Replantning vegetasjon i områder som blir kraftig påvirket av anleggsarbeid. *Aktuelt ved Skirimoen, Flatmark, Skiri.*
- Flytting av rasblokker der det er mulig.
- Redusere det samlede veiavtrykket rundt gårdsmiljøet på Skirimoen, Skiri og i kryssløsningen ved Alnestrøa for alternativ 2.
- Masseplantning i områder som får eksponerte skjæringer og fyllinger, inkludert permanent masselager og skredvoll, der hurtig revegetering ønskes.

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Nye Veier AS ble opprettet av Stortinget i 2016 med mål om å oppnå en effektiv og helhetlig utbygging, drift og vedlikehold av trafikksikre riksveier. Stortinget har gitt Nye Veier mandat til å prioritere rekkefølgen på prosjektene ut ifra samfunnsøkonomisk lønnsomhet.

E6 og E136 fra Otta til Vestnes er en del av hovedveiforbindelsen mellom Nord-Vestlandet og Østlandet. Nye Veier har denne veistrekningen i sin portefølje og arbeider nå med videre utvikling av strekningen og tiltak på denne. Prosjektet Flatmark-Marstein inngår som en del av dette arbeidet. I prosjektet inngår avklaring av aktuelt veitiltak og utarbeidelse av reguleringsplan for veitiltaket på strekningen.

Figur 2: Strekning E136 Flatmark – Marstein

1.2 Organisering av planarbeidet

Planforslaget utarbeides for Nye Veier, som er forslagsstiller. Plan AAV er plankonsulent. Dette er et samarbeid mellom firmaene Asplan Viak, ViaNova og Aas Jakobsen. Kontakt Nye Veier AS: post@nyeveier.no. Rauma kommune er planmyndighet.

1.3 Om strekningen

Strekningen mellom Flatmark og Marstein ligger midt i Romsdalen, ca. 15-25 km sørøst for Åndalsnes. Strekningen fungerer i dag som både hovedvei og lokalvei.

Langs strekningen er det spredt bosetning med fastboende på Flatmark, Skirimoen, Skiri, Trøan, Søre Monge og ved Marstein. I tillegg er det enkelte gårdsbruk og fritidsboliger spredt langs strekningen. Store deler av veistrekningen ligger innenfor Romsdalen landskapsvernområde.

Figur 3: Strekningen E136 Flatmark - Marstein

E136 mellom Flatmark og Marstein er den delen av E136 som gjenstår med dårligst veistandard med den krappeste kurvaturen og smaleste veibredden på hele strekningen Dombås-Vestnes. Flere steder mangler det veiskuldre og grøfter, og kjøretøy må ofte utenfor veien når de møtes.

Fartsgrensen er 80 km/t, med unntak av strekningen fra Trøan til Marstein, som har 60 km/t. Gjennom svingene mellom Flatmark og Skirimoen er anbefalt hastighet 40 km/t, og 20 km/t ved kryssingen av jernbanen ved Skirimoen, der kun én bil kan passere om gangen.

Flere av forholdene for trafikkulykker og fremkommelighet kan knyttes til varierende og lav veistandard. Den lave veistandarden gjør også at veien oppleves som utrygg av brukerne. Store deler av strekningen har ikke et eget tilbud for gående og syklende.

Flom og skred kan også påvirke oppetiden på strekningen. Det har ikke vært mange stengninger på grunn av flom og skred, men det forventes at dette kan bli et økende problem som følge av en beskrevet framtidssituasjon med mer ekstremvær. Deler av strekningen er definert som skredpunkt med en skredsannsynlighet høyere enn 1/20 (skred hvert tjuende år), og andre deler av stekningen ligger innenfor varsomhetsområde for flom. Sist gang strekningen var stengt på grunn av skred var i 1986, da det gikk et skred ved Mongeura II. E136 har ikke vært stengt på grunn av flom i nyere tid.

Romsdalen er et dyptskåret daldrag mellom høye fjell, som strekker seg fra fjorden i vest til innlandet i øst. Planområdet er en del av Romsdalen landskapsvernområde. Landskapsbildet endrer seg gjennom planområdet, fra den mer kulturpåvirkede, flatere og bredere dalbunnen på Marstein til de skredpåvirkede partiene mellom Monge og Flatmark. Her preges dalbunnen av kulturmark med ansamlinger av kampesteiner, dyrket mark og bebyggelse. Rauma elv, E136 og jernbanen slynger seg gjennom terrenget.

Romsdalen har mange kulturhistoriske spor, både fra tidlig historie, og fra nyere tid. Det er funnet spor etter mennesker helt tilbake til steinalderen innenfor planområdet og bevis for fast bosetning allerede fra bronsealderen. Det mest kjente kulturminnet innenfor planområdet er trolig Kors gamle kirkegård, første gang nevnt i skriftlige kilder i 1497. Planområdet inneholder flere SEFRAK-registrerte bygninger, både fra tidlig 1900-tallet, og fra før 1850. Spesielt for planområdet er samlingen av fire generasjoner veifar, som går parallelt og delvis i hverandre gjennom dalen. Det eldste faret trolig med røtter tilbake til middelalderen. En annen verdifull ferdselsåre er Raumabanen, som går parallelt med veifarene.

På Mongemoen og på Trømoen mot Marstein finnes flere krigsminner fra andre verdenskrig.

Området var et viktig ammunisjonslager for tyskerne under krigen, og i dag ser man rester etter både bunkere, skyttergraver, veianlegg og annet.

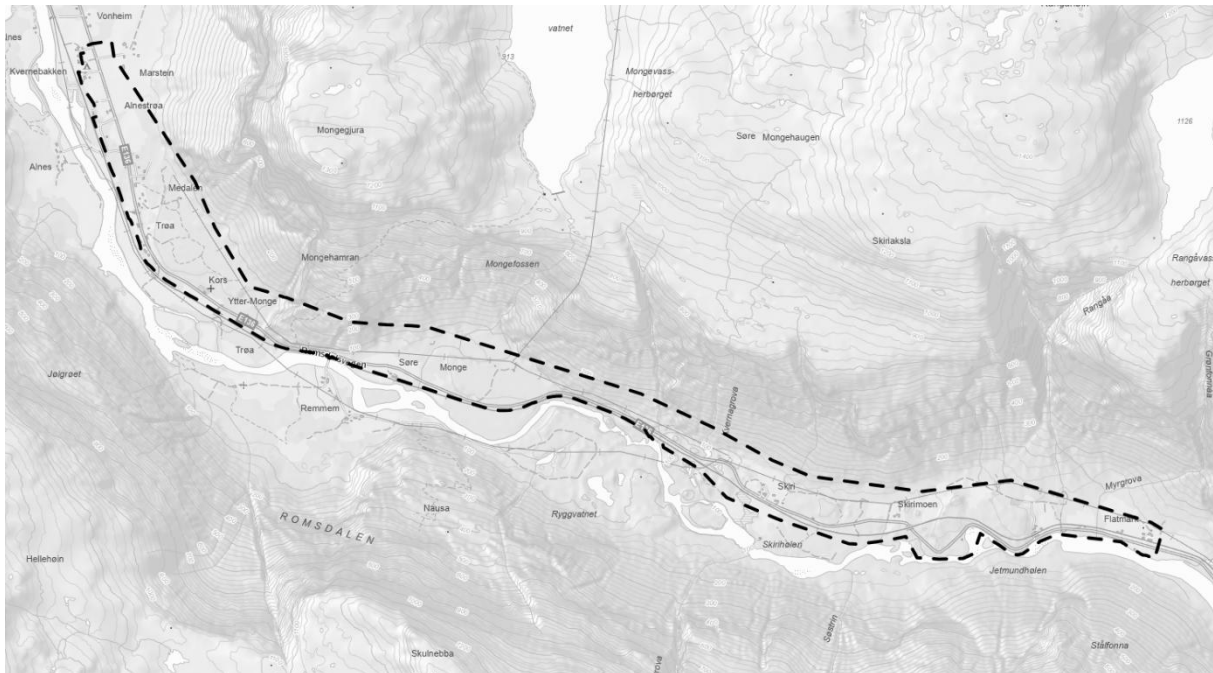
Raumavassdraget går nedover dalen, og både elvemiljøet og naturtyper i kantsonene er viktig for naturmangfoldet. Ellers preges planområdet av viktige skogsområder som er dannet gjennom de særegne skred- og rashendelsene i denne delen av Romsdalen. Det er også en del verdifullt kulturlandskap i området, med beite- og slåttemark.

Rauma elv med strandsone er et viktig nærmiljøområde, og skaper tilhørighet for beboerne med ulike aktiviteter. Jakt er også utbredt i store deler av dalbunnen under sesongen. Området blir også brukt til friluftsliv av besøkende fra regionen, samt fra inn og -utland. Buldreområdet på Skiri er mye brukt. Raumavassdraget har lange tradisjoner for fiske av sjørret og laks, og er ei kjent lakseelv på nasjonalt nivå. Kors gamle kirkegård og området rundt Årstallsteinen er tilrettelagt for besøkende, og historien kan formidles av beboere på Nordre Flatmark og Skiri.

Forbindelseslinjer i planområdet er oppstykket med driftsveier for landbruk, fiskestier, vilttråkk og gamle veifar. Dagens E136 og jernbanen er noen steder en barriere, og bryter opp dalbunnen mellom bebyggelse, inn- og utmark og Rauma elv.

1.4 Avgrensning av planområdet

Ved varsel om oppstart er det tatt med en bred korridor gjennom Romsdalen, som ivaretar arealbehovet for alle konsepter som har vært vurdert i prosjektutviklingsfasen. I sør er plangrensen lagt ved Fetjvatnet, og i nord avsluttes strekningen ved Vonheim. Stort sett hele dalbunnen mellom Rauma elv og fjellsidene langs østsiden av dalen er med innenfor planområdet. Planområdet vil bli snevret inn i forbindelse med offentlig ettersyn til kun å omfatte nødvendig areal for å kunne gjennomføre tiltaket.

Figur 4: Forslag til planavgrensning ved varsel om oppstart.

1.5 Veilinjor som er utredet

Med bakgrunn i planprogrammet, er følgende veilinjor utredet:

Alternativ 1:

- Utvikle ny vei ved å benytte mest mulig av eksisterende vei og infrastruktur

Alternativ 2:

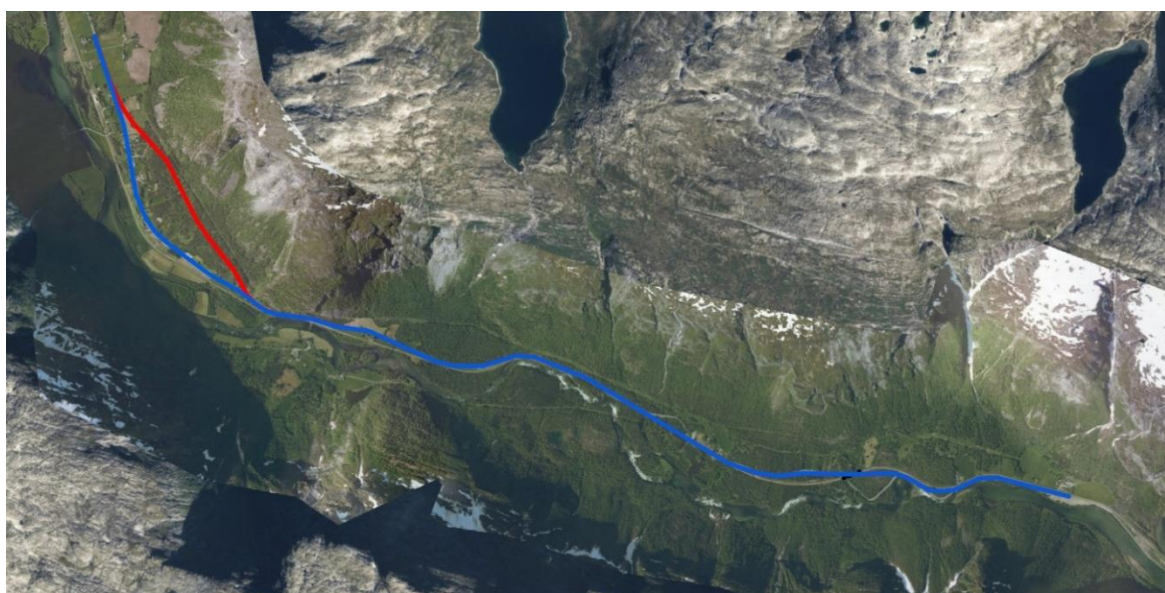
- Utvikle ny vei ved å benytte nytt terreng

Det er kun på Marstein det foreligger to ulike alternativer.

Figur 5: Alternativ 1 (blå linje) og alternativ 2 (rød linje).

Figur 6: Flyfoto. Alternativ1 (blå linje) og alternativ 2 (rød linje)

1.6 Referansealternativet (0-alternativet)

I henhold til planprogrammet skal planens konsekvenser vurderes opp mot dagens situasjon og vedtatte reguleringsplaner og tiltak i utredningsområdet.

0-alternativet representerer situasjonen uten tiltak, dvs. hvordan landskapet og området vil utvikle seg over tid dersom det planlagte tiltaket ikke gjennomføres. Verneplan for Romsdalen Landskapsvernområde begrenser endringer, og legger føringer for både drift og utvikling av området. Kulturlandskapet skjøttes i dag aktivt, hovedsakelig gjennom slått og noe beite.

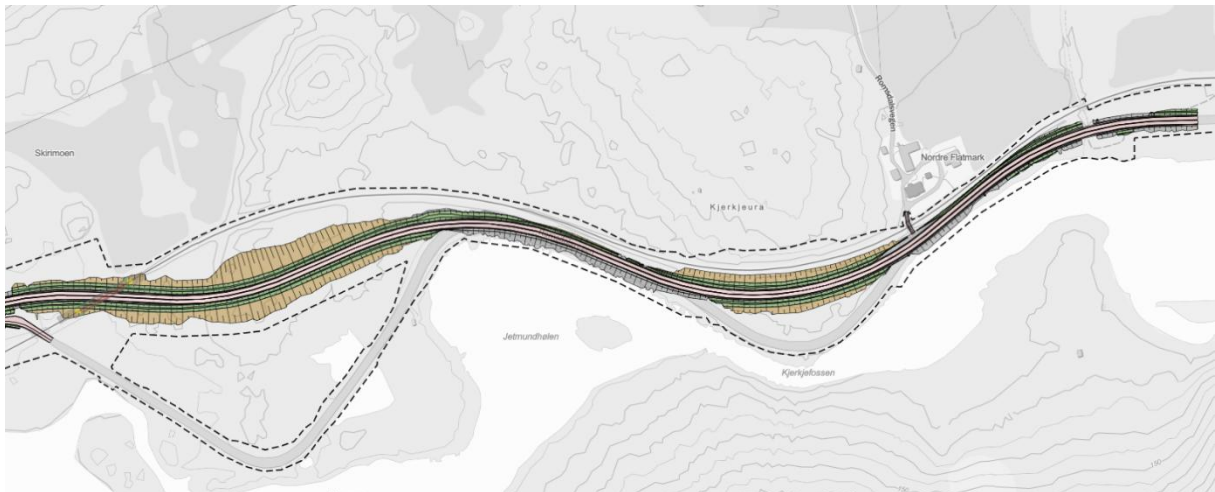
For nullalternativet legges det til grunn at skjøtselen opprettholdes i henhold til dagens praksis og forvaltningsplaner. Dersom skjøtsel skulle opphøre, vil imidlertid gjengroing påvirke kulturlandskapets karakter og åpenhet over tid.

Kommuneplanens arealdel for Rauma er lagt til grunn for referansealternativet. Det foreligger i tillegg to kommunedelplaner som viser nye traseer for E136 innenfor planområdet; Kommunedelplan for Medalen (vedtatt 1995) og kommunedelplan Flatmark-Monge (vedtatt 2008). Disse er ikke lagt til grunn for referansealternativet.

2.2 Beskrivelse ny E136

2.2.1 Flatmark-Skirimoen

Figur 8: Veiløsning mellom Nordre Flatmark og Skirimoen.

Prosjektet starter 100 meter øst for Rangåbrua. Veien legges i dagens trasé over brua, som utbedres og gjenbrukes. Ved Nordre Flatmark opprettholdes dagens adkomst med undergang under jernbanen og dagens stopplomme langs E136 forlenges og sikten bedres.

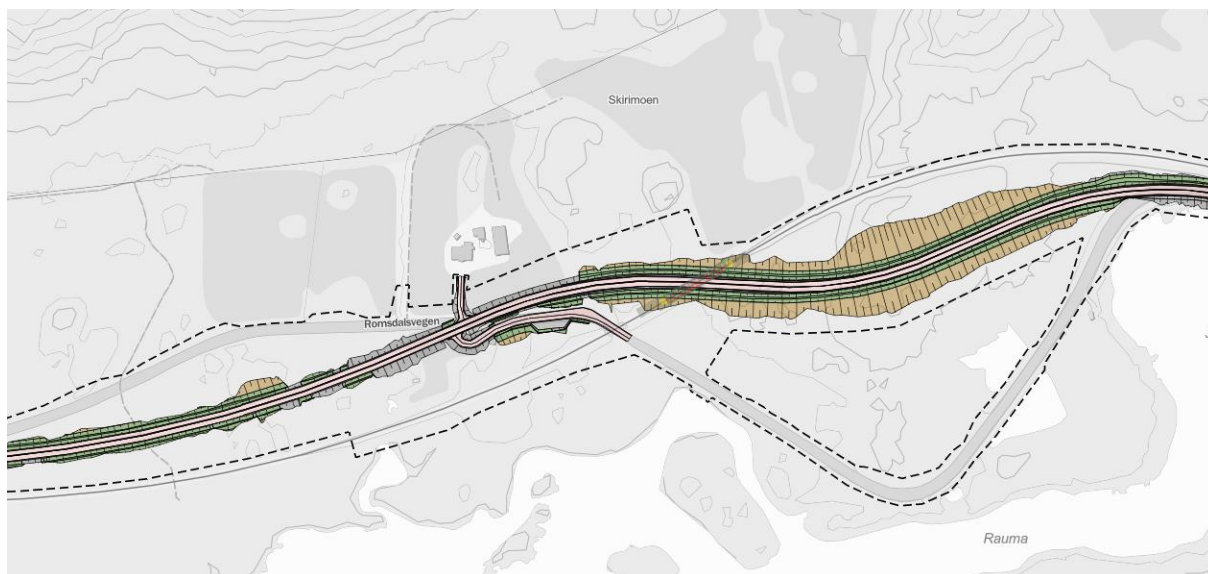
Ved Nordre Flatmark ligger veien tett på jernbanen og Rauma elv. Det er oppdaget erosjon i dagens veifylling i dette området, og når ny vei skal etableres må det samtidig gjennomføres erosjonssikring av veifyllingen. Det er lagt til grunn en stablet steinfylling (1:1) mot elva og noe skjæring inn i jernbanefyllingen (3:1) med jordnagling.

Etter Nordre Flatmark går veien i skjæring gjennom Kjerkjeura mot Jetmundhølen. Skjæring i ura er vist med helning 1:1,5, men dette vil variere pga. tilpasning til steinblokker i området.

Langs Jetmundhølen ligger veien igjen tett på elva og jernbanen. Også her har dagens veifylling skader etter erosjon fra elva, og må derfor bygges opp på nytt med bedre erosjonssikring. For å unngå utfylling i elva er det lagt til grunn en løsning som innebærer skjæring i jernbanefyllingen ved hjelp av jordnagling. Dette gir rom for å trekke veien noe lenger bort fra elva. Krav til 200-års flom ivaretas. Skjæringen forblendes med natursteinsmur.

Tiltakene med fylling/steinplastring mot elva forutsetter fortsatt fiskeforbedrende tiltak der en reetablerer dagens situasjon med blokker over foten av fyllingen og opp til middelvannstand.

Dagens vei som blir liggende igjen i svingen ved Kjerkefossen tilbakeføres til naturformål og som et historisk veifar, hvor det legges til rette for sti/turvei langs elva fram mot Jetmundhølen.

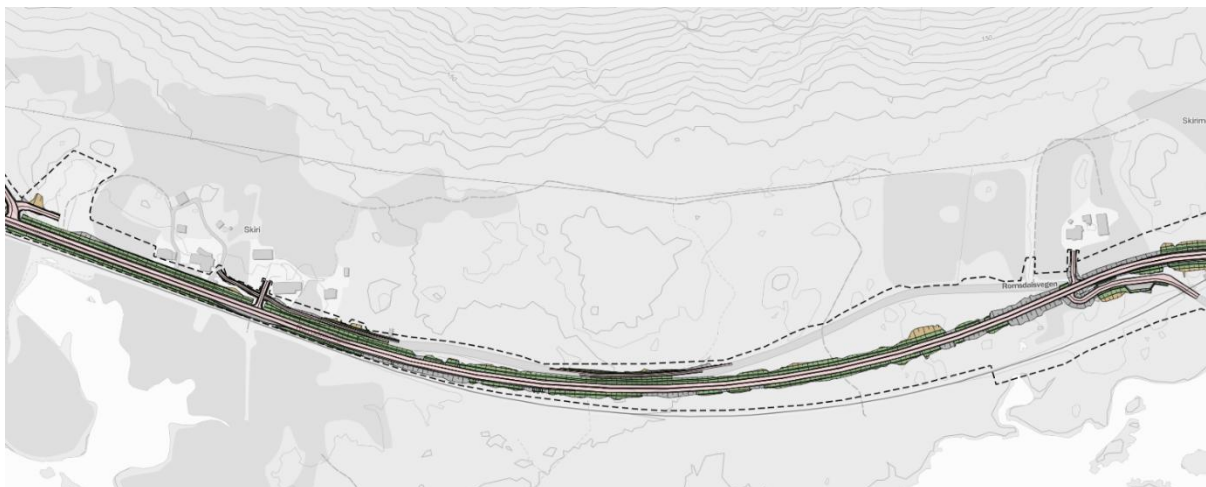
Figur 9: Veiløsning Skirimoen

Etter passering av Jetmundhølen går veien i skjæring gjennom ura. Skjæringene tilpasses eksisterende terreng, men er i modellene langt inn med helning 1:1,5. Veilinjen er optimalisert slik at ny jernbanebru skal bli så kort som mulig. Eksisterende jernbaneundergang beholdes og gir adkomst til eksisterende E136, som blir liggende igjen mellom Jetmundhølen og Skiriundergangen. Denne veien omklassifiseres til driftsvei for grunneierne med mulighet for ferdsel for gående og syklende. Veitrafikkutstyr som rekkverk og skilt skal fjernes fra dette området, og veibredden reduseres til ca. 4 meter. Det tilrettelegges for en liten parkeringsplass ved avkjøring fra E136 ved Skirimoen, før en krysser under jernbanen. Veien gjennom eksisterende jernbaneundergang heves med 30 cm i forhold til dagens for å hindre at flomvann fra elva kommer inn her ved en 200-års flom.

Som følge av jernbanekryssing og bru, kommer veien ca. 15 meter nærmere gårdsbruket på Skirimoen, og ved avkjøringen til gårdsbruket vil ny vei ligge ca. 1 meter høyere enn i dag. Dagens garasje på sørsiden av E136 må rives og erstattes med ny inne på gårdsbruket til Skirimoen. Eventuelle støytiltak mot gårdsbruket skal avklares med grunneier.

2.2.2 Skirimoen-Skiri

Vest for avkjøringen til Skirimoen trekkes ny vei lenger bort fra gården og vil i framtidig situasjon gå mer parallelt med jernbanen, på arealet mellom dagens vei og jernbane.

Figur 10: Foreslått veiløsning mellom Skirimoen og Skiri.

De delene av dagens vei som blir liggende igjen bindes sammen og omklassifiseres til privat driftsvei, med mulighet for ferdsel for gående og syklende mellom gårdsbrukene på Skiri og Skirimoen.

På Skiri vil ny vei utvides mot bebyggelsen og det foreslås støyskjerm mot deler av eiendom 70/2. Antall avkjørsler reduseres til én felles avkjørsel for Skirigårdene, med etablering av ny intern gårdsvei mellom gårdsbrukene. Eksisterende planovergang for jernbanen beholdes, men det etableres en lomme langs E136 (mellom E136 og jernbanen) for bedre av- og påkjøring.

2.2.3 Skiri-Utøyen

Figur 11: Foreslått veiløsning mellom Skiri og Utøyen.

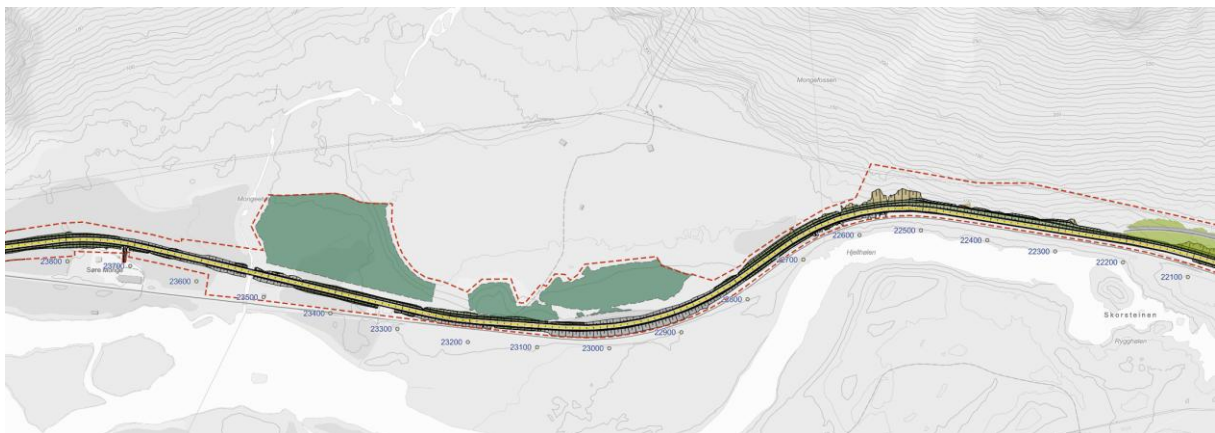
Dagens svinger vest for Skiri rettes ut, og ny E136 blir liggende parallelt med jernbanen. På denne måten unngås også konflikter med flere historiske veifar i dette området. I tilknytning til gamleveien etableres det en gangkulvert under ny E136 og jernbanen, som gir en trygg adkomst til områdene langs elva og de historiske veifarene i området. I forbindelse med gangkulverten legges det til rette for noe parkering og snumulighet på del av E136 som blir liggende igjen når ny E136 skal etableres.

På Utøyan vil ny E136 ligge tett på jernbanen, tilsvarende som i dag. Utvidelse av veien må derfor skje på motsatt side av jernbanen, mot fjellsiden. Eksisterende kulvert ved Kværnagrova er fredet og beholdes som i dag, men for å få utvidet veien her etableres det en støttemur over dagens kulvert.

Etter Utøyan senkes veien over et høybrekk der det i dag er dårlig sikt. Etter høybrekket ligger ny E136 igjen på samme høyde som dagens vei og utvidelse av veien skjer mot fjellsiden. Dagens stopplommer på denne strekningen saneres, det legges til rette for en gangløsning langs jernbanefyllingen mot Rauma på strekningen mellom Utøyan og Årstallssteinen. Disse tiltakene reduserer sannsynligheten for at det blir ferdsel og kryssing av jernbanen av fotgjengere.

Mellom Utøyan og Skorsteinen legges det til rette for skredsikring med skredvoll, for å sikre vei og jernbane mot skred fra skredsonen Mongeura I. Grøftene på denne strekningen utvides noe også for å kunne ta imot nedfall fra fjellsidene.

2.2.4 Utøyan -Søre Monge

Figur 12: Foreslått veiløsning mellom Utøyan – Søre Monge

Etter Mongeurene og fram mot Mongeelva ligger veilinja stort sett i dagens trasé, med breddeutvidelse inn mot dalsiden frem til kontrakurvne mellom Hjelldalen og Mongeelva. Her legges veien i en gjennomgående kurve tettere på kurvaturen til jernbanen. Mot Mongeelva breddeutvides veien til begge sider for å treffe sentrisk på brua.

Mongebrua er fredet og endelig tiltak og utforming av brua må avklares med fylkeskommunen ved utførelse av tiltaket. For å ivareta framtidige behov for sikkerhet og beredskap bør dagens

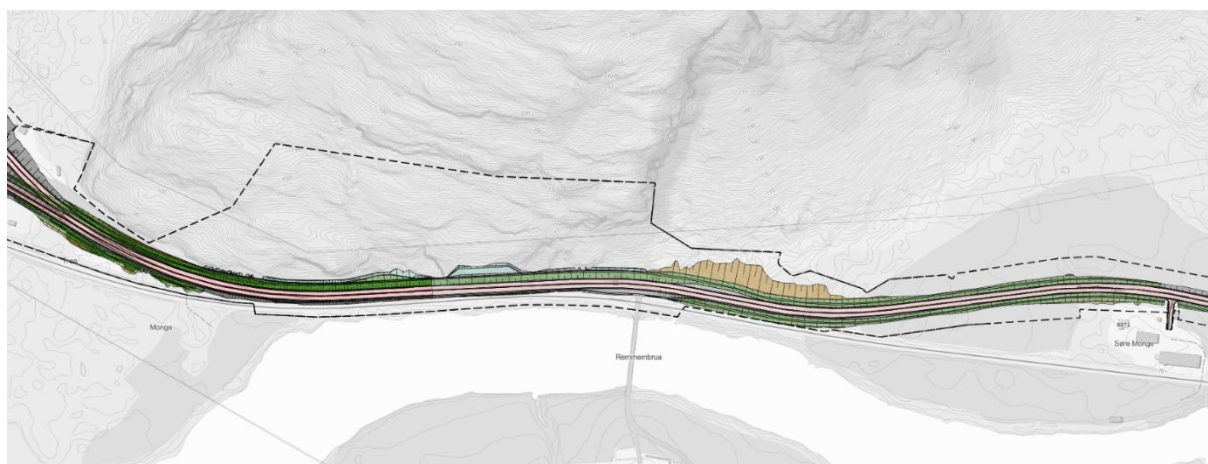
bruplate skiftes ut, og ny bruplate med kantdrager etableres sammen med ny veikant og nytt rekkverk. Murer og landkar på brua kan beholdes.

I området nord for veien, mellom Mongeelva og elvesletta er det satt av et areal til permanent masselager. Et vegetasjonsbelte på 15 meter mot Mongeelva legges inn som sikkerhetssone for kantvegetasjon. Avrenning fra masselageret sikres for avrenning til Mongeelva og Rauma skal reduseres gjennom etablering av avskjæringsgrøfter, sedimentasjonsgrøfter og en sedimentasjonsdam. Det er lagt til grunn maksimum 1:2 helning på oppfyllingen av masselageret med en høyde på ca. 15 meter. Masselageret revegeteres.

Videre mot Søre Monge ligger veien i dagens trasé, også her med utvidelse til begge sider med bakgrunn i Mongebraua. For å oppnå krav til 200-årsflom ved Mongeelva må veien heves noe vest for Mongeelva og det etableres ny stikkrenne under E136 i dette området. Dette gir mulighet for at veien kan ligge med dagens høyde over brua.

Forbi Søre Monge ligger veien i dagens trasé og veien utvides mot fjellsiden.

2.2.5 Søre Monge – Monge

Figur 13: Foreslått veiløsning mellom Søre-Monge og Monge.

Fra Søre Monge til Mongehamran ligger veien stort sett i dagens trasé og utvides mot fjellsiden. Langs Mongehamran vil veien gå i ei stor skjæring, med skjæringshøyde opp mot 30 meter. Ny vei trekkes noe lenger ut enn dagens vei når en kommer til Trøa, for å redusere omfanget på fjellskjæringen. Dette medfører at kulturminnet Vognhelleren unngås, og prosjektet tilstreber at begge hellerne i dette området kan ivaretas.

Ved avkjøring til Rømmem er det lagt inn busslommer som i dag, men busslommen ved avkjøringen gjøres lenger. Dette gir mulighet for at lengre kjøretøy kan stå oppstilt i busslomma og vente til tog har passert, før kryssing av jernbanen. Mindre kjøretøy får mulighet til å stoppe mellom jernbane og vei.

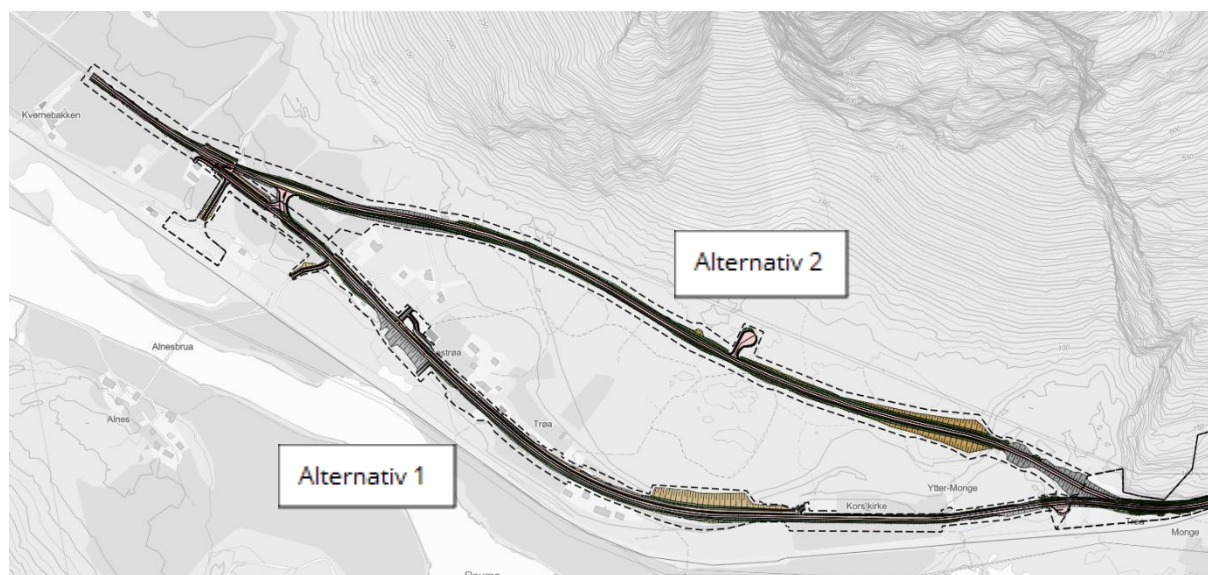
Langs fjellskjæringen etableres det en 6 meter bred fanggrøft. Den brede fanggrøften gir også mulighet til å ferdes mellom veien og fjellskjæringen, noe som også sikrer adkomst til turstien opp Mongehamran.

Bolig og garasje/uthus på gnr/bnr 62/25, må rives/innløses.

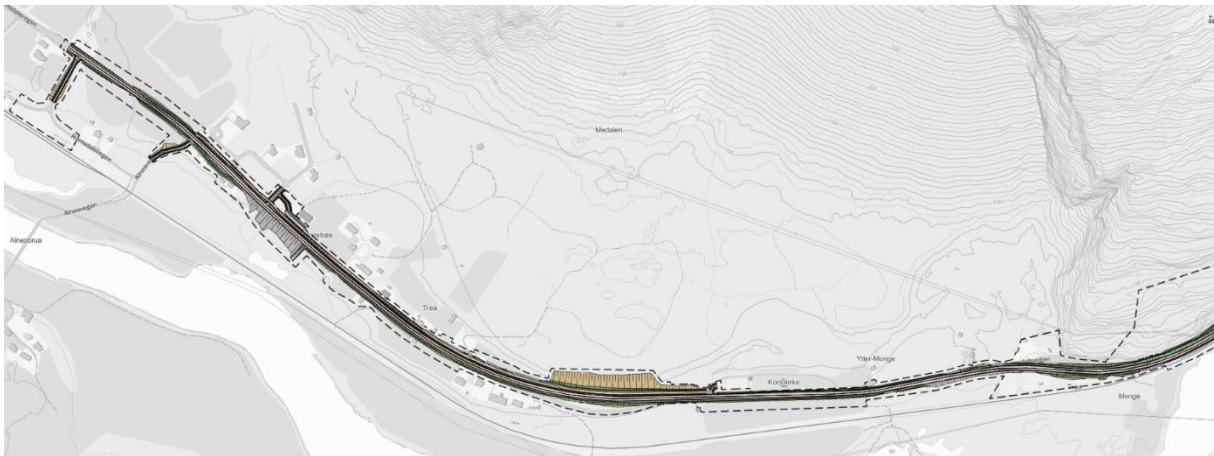
2.2.6 Monge – Marstein

Fra Mongehamran og fram til Marstein er det vist to ulike alternativer for ny E136:

- Alternativ 1: Ny vei i dagens trasé
- Alternativ 2: Ny vei i ny trasé, øst for bebyggelsen på Marstein

Figur 14: Begge alternativer på Marstein.

Alternativ 1:

Figur 15: Alternativ 1 Monge-Marstein.

Fra Mongehamran følger igjen veien dagens trasé og utvidelse av veien skjer mot jernbanen. Ved Kors kirke trekkes veien sørover for å få større avstand til milesteinen, slåttemarka og kirkegårdsmurene ved Kors kirke.

Videre inn mot bebyggelsen slakes dagens kurver ut og veien legges lenger inn i terrenget mot moreneryggen/elvesletta for å unngå konflikt med kulturminnene (gravrøyser) sør for veien. Den delen av dagens vei som blir liggende igjen overføres til landbruksformål (privat).

Hovedprinsipp for løsning gjennom Marstein vil være at det bygges ny vei på vestsiden av dagens E136, og at dagens vei benyttes til gang- og sykkelvei. Utvidelse av veianlegget legges dermed i sin helhet på vestsiden av dagens vei. Gang- og sykkelveien vil strekke seg fra Kors kirke til Alnesveien.

Alternativet medfører at en enebolig foreslås innløst, og to fritidsboliger og to låver må rives. Disse ligger på vestsiden av veien. Et eldre bevaringsverdig (SEFRAK) hus på østsiden av veien, ved Kors kirke, vurderes flyttet til ny tomt. Detaljer rundt dette må avklares i etterkant av høringsperioden.

Det legges inn busslommer på begge sider av E136 ved Alnesveien.

Alternativ 2:

Figur 16: Alternativ 2 Monge-Marstein.

Alternativ 2 medfører ny vei i ny trasé i bakkant av bebyggelsen på Marstein, nærmere fjellsiden. Etter Mongehamran er veien lagt i ny trasé i bakkant av Kors kirke og videre inn i skog-/utmarksområdet øst for bebyggelsen på Marstein fram til den møter dagens E136 rett syd for Marstein.

Det etableres driftsadkomst for landbruksdrift med snumulighet for tømmerbil.

Alternativet medfører nytt kryss der ny E136 møter dagens trasé for E136, og det etableres bussholdeplasser på hver side av i forbindelse med krysset.

Løsningen medfører nærføring til det kommunale vannforsyningsanlegget ved Trøan, dette må sikres i forbindelse med gjennomføring av tiltaket. Det legges også opp til langsgående støyskjerming mot bebyggelsen i dette området.

2.2.7 Beskrivelse av gjenværende veielementer

Utbedring av E136 medfører at deler av dagens veibane for E136 blir liggende igjen ved siden av den nye veien. Prosjektet har lagt opp til følgende gjenbruk av disse gjenværende delene av eksisterende vei:

1. Kjerkefossen: Veien som blir liggende igjen på utsiden av ny vei og ned mot Jetmundhølen tilbakeføres til naturformål. Det skal ivaretas en sti/turvei fram til Kjerkefossen.
2. Skirimoen: Areal som ikke reguleres til veiformål reguleres til landbruksformål. Dagens E136 nedskaleres til grusvei, veibredden halveres til ca. 4 meter, alt av trafikkutstyr som rekkverk, skilt osv. fjernes. Veien skal likevel være kjørbare for å sikre adkomst til elva. Undergangen ved Skirimoen opprettholdes og vil sammen med en mindre parkeringsplass gi adkomst til elva for fiske og friluftsliv.
3. Skiri: Veien nedskaleres og inngår i lokal driftsvei mellom Skiri og Skirimoen.

4. Skiri: Veien nedskaleres og inngår i lokal driftsvei mellom Skiri og Skirimoen.
5. Utøyan: Veien blir liggende igjen som i dag og vil inngå i et miljø med flere generasjoner med fredede veifar. Det planlegges en undergang under ny vei og jernbane i området som gir bedre adkomst for myke trafikanter mot områdene ved Utøyan og Rauma elv. I denne sammenheng planlegges også enkelte parkeringsplasser. Veien blir mest sannsynlig fortsatt offentlig.
6. Søre Monge: Veien er fredet og restene av eksisterende vei skal ivaretas og ligge igjen for å vise tidligere veilinje.
7. Monge/Trøa: Veien er fredet og restene av eksisterende vei skal ivaretas og ligge igjen for å vise tidligere veilinje.
8. Trøa: Veien er fredet og restene av eksisterende vei skal ivaretas og ligge igjen for å vise tidligere veilinje. Veien kan inngå som driftsvei for landbruket.

Figur 17: Stubber av den gamle veien som blir ute av drift og får en ny funksjon. På denne strekningen er veien avfredet

Figur 18: Stubber av den gamle veien som blir ute av drift og får en ny funksjon. På denne strekningen er veien fredet og blir liggende som spor av en annen generasjon vei.

3 Fagtema landskap

3.1 Om fagtemaet

Konsekvensutredningen av landskap går ut på å helhetlig, romlig og visuelt vurdere de aspektene som utgjør landskapet, og se hvilken påvirkning tiltaket vil ha på omgivelsene. Landskapet er komplekst og sammensatt av mange bestanddeler. Det er påvirket av naturlige og menneskeskapte prosesser, noen har pågått i millioner av år, noen pågår fremdeles. Erosjon og ras bryter ned, former om, det gror til, beites, gror igjen, preges av årstidsvariasjoner, endringer i vær og klima. Ikke minst påvirkes landskapet av menneskeskapte prosesser som kultivering, bygging av gårder og boliger, av vei og jernbane mm.

Hovedmålet med konsekvensutredningen for fagtema landskap er å skaffe kunnskap om de landskapelige verdiene i plan- og influensområdet, og med det bidra til å optimalisere og påvirke endelig valg av trasé og løsning for veien og de tilhørende omgivelsene. Som grunnlag for utredningen er det utført flere befaringer og tidligere planmateriale er gjennomgått og vurdert opp mot tidligere og nå foreslått løsning.

3.2 Avgrensning mot andre fagtema

Utredning av landskap inkluderer aspekter som også vurderes under fagtemaene kulturmiljø, friluftsliv og naturmangfold. Disse aspektene er vektet og balansert slik at det er deres verdi sett i en visuell og landskapelig kontekst som vurderes under teamet landskap. Forhold som er vurdert i flere fagutredninger, er drøftet i tverrfaglige møter for å sikre at disse ikke vektes dobbelt.

Grensesnitt mot kulturmiljø

De kulturhistoriske sporene i Romsdalen er mange, og i flere områder bidrar bebyggelse og andre menneskeskapte elementer til landskapets visuelle kvaliteter og opplevelsesverdi. KULA-statusen i området er knyttet til ulike historiske og landskapelige verdier, blant annet samferdselshistorie, bosetning, dyrkning på innmark, utmarksbruk mm. KULA-statusen er ett av verdikriteriene som løfter samtlige delområder i landskapsutredningen opp i kategorien stor verdi. Gamle veifar, er blant de verdier som er løftet frem i begge rapporter, og i landskapsrapporten tilfører dagens vei og jernbane visuelle kvaliteter til området, der de er godt tilpasset terrenget.

For å unngå dobbeltvektning skilles vurderingene av landskap og kulturmiljø tydelig:

- Landskap vurderes ut fra opplevelsesdimensjon, helhet, romlige og visuelle endringer, sammenheng og skala.
- Kulturmiljø vektlegger historisk betydning, autenticitet og irreversible tap av kulturhistoriske verdier, som går utover det rent visuelle.

Grensesnitt mot friluftsliv

Landskapet i Romsdalen har stor betydning for friluftsliv, med et variert terreng som gir rike muligheter for naturopplevelser, ferdsel og rekreasjon. Det vil være noe overlapp mellom vurderingene av landskap og friluftsliv, særlig der visuelle kvaliteter påvirker friluftsopplevelsen, eller der endringer i tilgjengelighet påvirker opplevelsen av landskapet. For å sikre en tydelig metodisk avgrensning vurderes temaene slik:

- Landskap vurderes ut fra visuelle aspekter, estetikk, romlighet, skala og sammenheng. Endringer som påvirker landskapets karakter og helhet, inkludert visuelle barrierer og inngrep i urørt natur, inngår i denne vurderingen. Forbedret tilgjengelighet til f.eks. elvelandskapet er nevnt som en positiv faktor, der det samlet sett kan bidra til nye og forbedrede landskapsopplevelser. I konsekvensvurderingen er dette likevel ikke tillagt særlig vekt, ettersom tilgjengelighet og bruksmuligheter vurderes under temaet friluftsliv. Tilgjengeliggjøring er også forstått som avbøtende tiltak, steder der dette vil kunne styrke opplevelsen av landskapet.

Tilsvarende vurderes barrierer primært ut fra visuell virkning og om det medfører fragmentering av viktige landskapsstrukturer og sammenhenger. Eventuelt tap av landskapsopplevelse som følge av brutte forbindelser, vil være nevnt, men ikke gitt stor betydning.

Grensesnitt mot naturmangfold

Landskapet i Romsdalen har stor økologisk verdi, der geologiske formasjoner, vegetasjonstyper og vannsystemer danner viktige livsmiljøer for arter. Romsdalen Landskapsvernområde (LVO) har betydning både for landskap og naturmangfold. Romsdalen LVO inngår i syv av delområdene i landskapsvurderingen, og er blant de verdikriterier som løfter disse områdene opp i kategorien «Svært stor verdi». For naturmangfold er dette vurdert som et eget delområde med stor verdi.

Det er også overlappende verdier mellom landskap og naturmangfold knyttet til geologisk mangfold og påvirkning av ura og rasmarken mellom Flatmark og Rygg og ved Mongehjellen. I naturmangfoldrapporten er fjellskredura ved Rygg-Flatmark ett stort delområde, mens det er fordelt på flere delområder i landskapsrapporten, samtlige innenfor Romsdalen landskapsvernområde. For å unngå dobbeltvektning vurderes konsekvenser innenfor hvert fagområde:

- Landskap analyseres med vekt på opplevelsesdimensjon, romlige sammenhenger og visuelle endringer, skala, sammenheng mellom natur- og kulturlandskap. Geologiske formasjoner vurderes som en del av landskapets karakter og opplevelsesverdi.
- Naturmangfold vurderes med vekt på økologiske funksjoner, arter, naturtyper og geologisk mangfold som grunnlag for biologisk mangfold. Skjemmende påvirkning på geosteder er i svært liten grad vektlagt i sammenstillingen for naturmangfold, da dette omtales av landskap.

3.3 Krav i planprogrammet

Utredningsteamet landskap er beskrevet i det vedtatte planprogram datert 14.11.2024.

I planprogrammet står det at landskapstype skal beskrives samt, overordnede karakteristiske trekk, visuelle kvaliteter, landskapskarakter m.m. Konsekvensene av planforslaget skal belyses.

3.4 Nasjonale, regionale og lokale føringer

3.4.1 Lowverk, overordnede mål og føringer

- Den europeiske landskapskonvensjonen - forplikter Norge til å bedre kunnskapen om egne landskap, kartlegge, analysere og vurdere hvilke krefter som kan føre til negative endringer.
- Plan- og bygningsloven sier i § 1-1 at planer skal sikre kvaliteter i landskap og vern av verdifulle landskap.
- Forskrift om konsekvensutredning omtaler verdifulle landskap under kriterier for vurderingen om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn.
- Naturmangfoldloven definerer naturmangfold som «biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold, som ikke i det alt vesentlige er et resultat av menneskers påvirkning». Landskapsmessig mangfold skal behandles under tema landskapsbilde. NiN Landskap er et heldekkende kartleggingssystem på landskapsnivå som beskriver landskapsvariasjon, mangfold og landskapstyper.
- Klimamål for E136 prosjektet
- I planinitiativet og bestillingen fra Nye Veier er to av miljømålene av betydning for landskapsfaget:
  1. Utvikle løsninger som hensyntar naturmangfold og områder med nasjonal eller regional verneverdi.
  2. Utvikle tiltak som minimerer klimagassutslipp og arealbeslag.

3.4.2 Verneplaner

- Nasjonalparkområde: Verneplan for Reinheimen beskriver verdiene i Romsdalen landskapsvernområde sett i forhold til Reinheimen nasjonalpark med tilgrensende landskapsvernområder.

For planområdet er følgende verdier framhevet:

- Kulturmiljø: hele /deler av Romsdalen (K6) – Nasjonalt viktig kulturlandskap
- Geologi: Skiri – Flatmark (G11) – Fjellskred
- Vegetasjon: hele /deler av Romsdalen (V7) – Stor botanisk variasjon
- Dyreliv: hele /deler av Romsdalen (D4) – Lokaliteter for truede hakkespetter
- Romsdalen/Dalsida landskapsvernområde:
Landskapsvernområdet omfattes av:

- Naturmangfoldsloven, Landskapsvernområder § 36
- Forskrift om vern av Romsdalen landskapsvernområde § 2
- Forvaltningsplanen for Reinheimen, med Romsdalen landskapsvernområde (2010)
- Raumavassdraget: Raumavassdraget omfattes av:
  - Verneplan IV (1993) og Forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994). Raumavassdraget er varig vernet mot kraftutbygging gjennom verneplan IV fra 1993.
  - Nasjonalt laksevassdrag. Rauma elv beskrives som en av nordvestlandets lengste og mest vannrike elver.
  - Forvaltningsplan for Istra- og Raumavassdraget. Stilles spesielt strenge krav med tanke på tekniske inngrep. Planen er retningsgivende.
- Kulturarv:
  - Kulturminneloven. Kulturminneloven er det sentrale lovverket for beskyttelse av kulturminner og kulturmiljøer. Det sterkeste virkemidlet er fredning.
  - Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse (KULA). Vedtatt i 2024, der Romsdalen inngår som ett av 12 landskapsområder i Møre og Romsdal.
- Landsverneplaner:
  - Nasjonal verneplan for veger, bruer og vegrelaterte kulturminner – vegmiljøet Flatmark-Skiri.
  - Nasjonal verneplan for kulturminner i jernbanen – Raumabanen.

3.4.3 Kommunale planer som tiltaket berører

Størstedelen av området er i Kommuneplan for Rauma definert som LNF-område.

Følgende planer er gjeldende og vil bli berørt av tiltaket:

- Gjeldende kommunedelplan E136 Flatmark-Monge ble vedtatt i 2008.
- Kommunedelplan for Medalen (Marstein), vedtatt 17.10.1995
- Reguleringsplan for Medalen 14.03.84

3.5 Metodikk

Denne fagutredningen er utført etter Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredning, M-1941² revidert 11. april 2025.

Det er benyttet GIS-modell og Trimble-3D-modell med sammenligning mot fotografier av dagens situasjon for å vurdere de visuelle virkninger av tiltaket og avgrense influensområdet.

---

² <https://www.miljodirektoratet.no/konsekvensutredninger>, oppdatert 11.04.2025

3.5.1 Utredningsområdet

Tiltaks- og planområdet omfatter alle områder som kan bli direkte påvirket av arealbeslag fra den planlagte utbyggingen som er kjent på dette tidspunktet.

Influensområdet utgjør området der midlertidige eller permanente virkninger av tiltaket vil opptre. Det vil inkludere de områder der tiltaket vil være synlig fra omgivelsene. Synlighet er vurdert i forhold til nær- og fjernvirkning. Det kan også inkludere områder der landskapstypen, overordnede blågrønne strukturer eller verdifulle områder preges til tross for at tiltaket ikke er synlig.

I Romsdalen vil tiltaket kunne være synlig fra fjelltopper i de tilgrensende dalsidene, men uten at dette vil påvirke opplevelsen av landskapet helhetlig. Disse områdene inkluderes derfor ikke i influensområdet til tross for at tiltaket vil kunne sees. Influensområdet som er vist på kart omfatter altså områder som visuelt påvirkes av tiltaket, innenfor utredningsområdet. Der vegtraseen er lagt gjennom skogsområder som er lite eksponert er influensområdet satt 20 m utenfor anleggsgrense, pga. tap av vegetasjon.

Influensområdet vil også omfatte enkelte områder der man punktvis vil kunne se tiltaket, avhengig av ståsted. Dette skyldes at deler av planområdet er svært kupert med rasblokker som dels kan gi sikt og blokkere innenfor et relativt lite område, f.eks. i Kjerkjeura.

3.5.2 Inndeling av delområder

Planområdet er inndelt i delområder, som er vurdert hver for seg med hensyn til verdi, påvirkning og konsekvens. Delområdene er definert med utgangspunkt i romlig sammenheng (i det store dalføret), landskapstype, opplevelse av skala og romlige forhold, grad av kompleksitet mm.

3.5.3 Vurdering av verdi

Verdisettingen av de enkelte delområder er satt på en skala fra Uten betydning til svært stor verdi. Skalaen er glidende, og gir dermed mulighet for nyansering innenfor hver enkelt kategori.

Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi

Verdien er vurdert ut ifra Tabell 3, som viser kategorier for verdisseting av landskap, og hvert delområde er gitt en verdi innenfor hver kategori, og en samlet verdi.

Tabell 3: Tabell for verdisetting av landskap (fra M1941)

Verdi-kriterier	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Inngreps-grad	Områder uten innslag av natur.	Naturpreget, men med overvekt av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur.	Noe inngrep. Sammenhengende naturområde i lokal skala. Naturpreget med spredt bebyggelse og infrastruktur.	Få inngrep. Stort sammenhengende naturlandskap i regional skala. Naturlandskap hvor det f.eks. er enkelte bygninger og kraftledninger.	Uten inngrep. Stort sammenhengende naturlandskap i nasjonal skala. Landskap som ikke, eller i svært liten grad, er preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur.
Natur-variasjon	Naturlandskap uten variasjoner.	Naturlandskap med lite variasjon.	Naturlandskap med noe naturvariasjon og flere landskapstyper.	Naturlandskap med stor naturvariasjon over korte avstander og med høyt antall landskapstyper.	Naturlandskap med svært stor naturvariasjon over korte avstander og med høyt antall landskapstyper.
Distinkte elementer	Landskap uten distinkte landskaps-elementer.	Landskapstype eller landskaps-element som er synlig, men uten spesiell betydning for landskapet.	Landskapstype eller landskaps-element som har stor betydning for landskaps-karakteren.	Karakteristisk landskapstype eller landskaps-element som setter tydelig preg på landskapet.	Karakterisk landskapstype eller landskaps-element som definerer landskapet.
Mangfold	Landskap uten variasjon av natur- og kulturverdier.	Landskap med variasjon med innhold av v en eller få elementer fra natur, friluftsliv, kultur og landbruk.	Landskap som er mangfoldig og har et tydelig preg av flere elementer fra natur, friluftsliv, kultur og landbruk.	Landskap som er svært mangfoldig med et markant preg av elementer fra både natur, friluftsliv, kultur og landbruk.	Landskap som er svært mangfoldig med et og unikt markant preg, av elementer fra både natur, friluftsliv, kultur og landbruk.
Særpreg	Vanlig forekommende landskap uten særpreg.	Vanlig forekommende landskap med noe særpreg.	Særpregede landskap med flere innslag av eksempelvis, inngrep, arealbruk, bebyggelse og elementer som forstyrrer særpreg.	Særpregede landskap med få, ikke dominerende, negative brudd og/eller kontraster.	Unike og intakte, særpregede landskap.
Sammen-henger	Landskap uten kjente sammenhenger mellom elementer eller historiske spor.	Landskap med sammenhenger mellom elementer eller historiske spor som er viktige kun i lokal sammenheng.	Landskap med sammenhenger mellom elementer eller historiske spor som er viktige i regional sammenheng.	Landskap med sammenhenger mellom elementer eller historiske spor som er viktige i regional sammenheng.	Landskap med tydelige sammenhenger mellom elementer eller historiske spor som er viktige i internasjonal eller nasjonal sammenheng.
Tilhørighet/identitet	Områder som det ikke er knyttet spesiell tilhørighet til.	Områder med betydning for en bydel eller mindre gruppe, «hverdags-landskapet».	Områder med lokal betydning, «hverdags-landskapet».	Områder med regional betydning.	Områder med internasjonal/-nasjonal betydning.
Visuell karakter	Landskapet domineres av tilfeldighet, fragmentering, monotoni og/eller uoversiktighet.	Landskapet er ubalansert, til dels uoversiktlig, mindre strukturert, og har svake sammenhenger i utforming.	Landskapet fremstår balansert, lesbart, oversiktlig og strukturert.	Landskapet preges av bevisst formgivning, farge- og materialbruk, lesbare sammenhenger og godt totalinntrykk.	Landskapet preges av bevisst og gjennomført formgivning, farge- og materialbruk, god lesbarhet, logiske sammenhenger, og har et unikt visuelt totalinntrykk.

Dersom hele eller deler av planområdet inngår i forvaltningsprioriterte områder, vil dette bestemme hvilken verdi området skal gis. Dersom ett kriterium får stor eller svært stor verdi, skal dette være utslagsgivende for total score. Det betyr altså at kriterier med lav verdi ikke kan trekke ned høy verdi. Planområdet har to verdikriterier som vil være med på å definere verdien på delområdene ut ifra forvaltningsstatus

- Landskapsvernområde/nasjonalparker
Alle landskapsvernområder og nasjonalparker skal ha svært stor verdi.
- Kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse (tidligere KULA). Disse områdene skal gis stor verdi.

Det er i utgangspunktet ikke lov å gjøre inngrep i verneområder. Alle inngrep i verneområder krever fritak fra verneforskriften og søknad til vernemyndigheten.

I og med at hele planområdet er definert som landskapsvern- eller KULA-område, vil verdien på samtlige områder være stor eller svært stor, slik Tabell 4 viser. Den glidende skalaen er derfor viktig for å kunne gi en mer nyansert vurdering av verdiene i hvert enkelt delområde.

Tabell 4: Kategorier for verdisetting av landskap ut fra forvaltningsprioritet. fra M-1941.

Verdi-kriterier	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Landskapsvern-områder og nasjonalparker					Alltid svært stor verdi
Kulturmiljøer og landskap av nasjonal interesse (tidligere KULA)				Alltid stor verdi	
Utvalgte kulturlandskap i jordbruket				Alltid stor verdi	
Verdifulle kulturlandskap				Alltid stor verdi	

3.5.4 Tiltakets påvirkning

Påvirkning er et uttrykk for endringer som tiltaket vil medføre på det berørte delområdet.

Vurderinger av påvirkning relateres til den ferdig etablerte situasjonen. Det er kun områder som blir varig påvirket, som vurderes. I den grad anleggsfasen også vil påvirke området på varig basis, skal dette medtas i konsekvensvurderingen. Påvirkning kan være direkte eller indirekte, reversibel eller irreversibel, kvantitativt og/eller kvalitativt og positiv eller negativ. Vurderingene tar utgangspunkt i direkte inngrep/arealbeslag, nærvirkninger (fysiske og visuelle), visuell fjernvirkning og tiltakets utforming.

Inngrep som medfører brudd i de landskapsmessige sammenhengene mellom fjellsider og dalbunn, vil være i direkte konflikt med formålet i verneforskriften for Romsdalen

landskapsvernområde. Slike tiltak kan vesentlig endre landskapets karakter og dermed svekke verneverdiene som skal ivaretas.

Skalaen for påvirkning er inndelt i fem trinn, og går fra sterkt forringet til forbedret. Skalaen utgjør y-aksen i konsekvensvifta. Vurdering av påvirkning gjøres i forhold til situasjonen i referansesituasjonen (0-alternativet). Ubetydelig endring utgjør 0-punktet på skalaen.

Tabell 5: Tabell som viser grad av påvirkning knyttet til ulike aspekter i landskapet

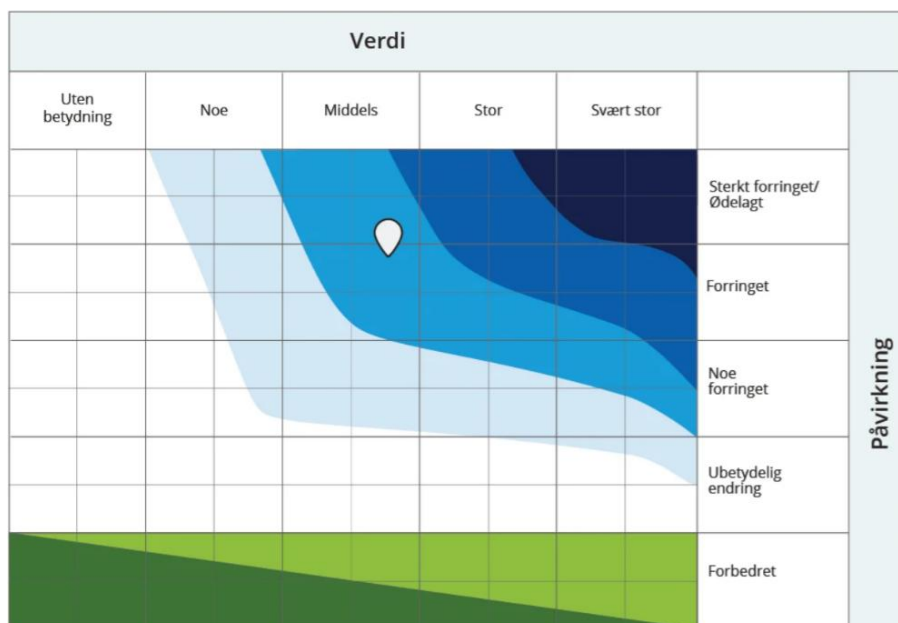
Påvirknings-faktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet	Tiltaket er istandsatt slik at det faller naturlig inn i landskapsbildet. Tiltaket fremhever landskapskvaliteter innen planområdet og/eller i omgivelsene. Tiltaket har blitt et positivt blikkfang. Tiltaket medfører istandsetting av ødelagt/sterkt forringet landskap.	Tiltaket har samme fremtoning i landskapsbildet som før inngrepet.	Tiltaket medfører noe økt synlighet i brudd med tiltakets nære omgivelser. Tiltakets fjernvirkning er liten eller ikke påvirket.	Tiltaket medfører vesentlig økt synlighet i landskapet i nære omgivelser. Tiltakets fjernvirkning er negativ i noen grad i form av skjemmende inngrep og/eller bygde elementer.	Både tiltakets nær- og fjernvirkning er vesentlig negativ, og skjømmer landskapet visuelt i stor grad i form av skjemmende inngrep og/eller bygde elementer.
Fragmentering	Tiltaket skaper nye eller bygger opp ødelagte landskaps-sammenhenger, og/eller fremhever kvaliteter knyttet til helhet, struktur og lesbarhet.	Tiltaket medfører ikke endringer i landskaps-sammenhenger eller kvaliteter knyttet til helhet, struktur eller lesbarhet.	Tiltaket bryter delvis med landskaps-sammenhenger. Tiltaket medfører noe forringelse av kvaliteter knyttet til helhet og struktur, og har dårlig lesbarhet.	Tiltaket bryter landskaps-sammenhenger. Tiltaket skaper et uryddig og uoversiktlig landskap i utrednings-området.	Tiltaket bryter viktige landskaps-sammenhenger innad og ut over utrednings-området. Tiltaket skaper et uryddig og uoversiktlig landskap uten struktur.
Skala	Tiltaket har en god tilpasning til skalaen i landskapet, eller framhever denne.	Tiltaket er tilpasset skalaen i landskapet, eller er underordnet denne.	Tiltaket dominerer noe over landskapets skala, og/eller er ikke tilpasset landskapets skala.	Tiltaket dominerer i stor grad, og/eller er i brudd, over landskapets skala.	Tiltaket dominerer over landskapets skala, og/eller er i vesentlig brudd med landskapets skala.
Formgivning	Tiltaket tilfører verdi til et monotont eller forringet landskap. Tiltaket er forankret i landskapet ved hjelp av formgivning, farge- og materialbruk, og har et balansert uttrykk.	Tiltaket har samme formspråk som førsituasjonen.	Tiltaket gir et ubalansert inntrykk. Tiltaket har tilfeldig formgivning og materialbruk. Tiltaket bidrar til et monotont eller uryddig inntrykk.	Tiltaket mangler bevisst formgivning, farge og/eller materialbruk. Tiltaket bidrar til et monotont eller kaotisk inntrykk.	Tiltaket mangler forankring i landskapet, og formgivning, farge og/eller materialbruk er uheldig. Tiltaket gir et monotont eller kaotisk inntrykk.
Tilhørighet/identitet	Tiltaket ivaretar og/eller forsterker tilhørighet/identitet i området. Tiltaket har gitt nytt og positivt innhold til et ubetydelig eller negativt ladet sted.	Tiltaket medfører ingen endring av tilhørighet, identitet eller bruker-opplevelse, gjenskap eller kompensert.	Tiltaket fører til at tilhørighet, identitet eller brukeropplevelse er noe brutt eller forstyrret.	Tiltaket fører til at tilhørighet, identitet eller brukeropplevelse er brutt eller forstyrret i en slik grad at dagens referanser ikke er gjenkjennbare. Tiltaket fremstår uten sammenheng med historisk og/eller følelsesmessig tilhørighet og identitet.	Tiltaket har ødelagt tilhørighet, identitet eller bruker-opplevelse. Tiltaket oppleves som fremmed i landskapet.
Samlet påvirkning					

3.5.5 Konsekvens for delområder og alternativer

Konsekvensgraden bestemmes av den underliggende fargen i konsekvensvifta i det punktet hvor et delområdes verdi treffer vurdert påvirkning. I og med at skalaen er glidende må man se på hvor innenfor kategorien verdi og påvirkning er.

Positiv konsekvens vil i hovedsak kunne inntreffe i områder med under middels verdi, der det er et vesentlig forbedringspotensial. I og med at samtlige delområder har stor eller svært stor verdi, er området sårbart for endringer, og det skal mye til for at konsekvensen av tiltaket blir vesentlig forbedret.

Figur 19: Konsekvensvifta. Konsekvensen for et delområde framkommer ved å sammenholde grad av verdi i x-aksen med grad av påvirkning i y-aksen. De to skalaene er glidende.

Konsekvensgrad for delområder	Forklaring		
Svært stor negativ konsekvens (4-)	Den mest alvorlige konsekvensgraden som kan oppnås for delområdet. Brukes kun for delområder med stor eller svært stor verdi.	Ubetydelig konsekvens (0)	Ingen eller ubetydelig konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Stor negativ konsekvens (3-)	Stor konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.	Noe/middels positiv konsekvens (1/2+)	Noe/middels positiv konsekvensgrad for delområdet ihht. konsekvensviften.
Middels negativ konsekvens (2-)	Middels negativ konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.	Stor/svært stor positiv konsekvens (3/4+)	Stor/Svært stor positiv konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften. Brukes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.
Noe negativ konsekvens (1-)	Noe negativ konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.		

Figur 20: Skala og veiledning for konsekvensgrad av delområder.

Tabell 6: Konsekvenstabell for landskap - samlet vurdering av tiltak

Konsekvensgrad	Kriterier for samlet vurdering
Kritisk negativ konsekvens	Tiltaket medfører kritisk skade på landskapet innenfor influensområdet. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi. Overvekt av delområder med konsekvensgrad svært alvorlig konsekvens (4 minus)
Svært stor negativ konsekvens	Tiltaket medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt viktig landskap. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi. - Overvekt av delområder med konsekvensgrad alvorlig konsekvens (3 minus). - Flere delområder har konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus)
Stor negativ konsekvens	Tiltaket medfører stor konsekvens for landskapet innenfor influensområdet. - Overvekt av delområder med konsekvensgrad middels (2 minus) - Flere delområder med konsekvensgrad alvorlig (3 minus) - Ett delområde kan ha konsekvensgrad svært alvorlig
Middels negativ konsekvens	Tiltaket medfører middels konsekvens for landskapet innenfor influensområdet - Overvekt av delområder har konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus). - Flere delområder har konsekvensgrad middels (2 minus) - Ett delområde kan ha konsekvensgrad alvorlig (3 minus) - Ingen delområder er gitt svært alvorlig konsekvensgrad.
Noe negativ konsekvens	Tiltaket medfører noe konsekvens for landskapet innenfor influensområdet. Lite konflikt med landskap utenfor influensområdet. - Delområder har lave konsekvensgrader - Overvekt av konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus) og ubetydelig konsekvens (0). - Maks ett delområde kan ha konsekvensgrad middels (2 minus) - Ingen delområder er gitt konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus) eller alvorlig (3 minus).
Ubetydelig konsekvens	Tiltaket vil ikke medføre vesentlige endringer for landskapet i 0-alternativet. - Overvekt av ubetydelig konsekvens (0) - Ett delområder kan inneholde konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus) - Ingen delområder er gitt svært alvorlig (4 minus), alvorlig (3 minus) eller middels (2 minus) konsekvensgrad.
Positiv konsekvens	Benyttes i områder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får noe eller middels verdiøkning som følge av tiltaket. Tiltaket/alternativet er en forbedring for landskapet i forhold til 0-alternativet. - Overvekt av delområder med positiv konsekvensgrad (1 eller 2 pluss) - Kan kun inneholde delområder med noe negativ konsekvensgrad - Delområder med noe negativ konsekvensgrad (1 minus) oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Benyttes i områder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket. Stor forbedring for landskapet i forhold til 0-alternativet. - Overvekt av delområder med svært stor miljøforbedring (4 pluss). - Overvekt av delområder med svært positiv konsekvensgrad. - Kan kun inneholde delområder med lav negativ konsekvensgrad, delområder med negative konsekvensgrad oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad.

3.6 Kunnskapsgrunnlaget

3.6.1 Fagkompetanse

Grindaker landskapsarkitekter ved Helene Mykleby, Bjørn Inge Myklebust og Jin Moc har utført kartlegginger, feltbefaringer. Verdi- og KU-vurderingene er gjort av Helene Mykleby og Bjørn Inge Myklebust, begge landskapsarkitekter. Det er gjennomført flere befaringer i ulike faser av prosjektet, der store deler av planområdet er befart.

I perioden mai 2022 til juni 2025 er det blitt arbeidet med kartlegging, analyser, verdisetting og vurderinger av mulige tiltak opp mot områdets verdier og sårbarhet.

3.6.2 Bruk av eksisterende kunnskap

Kunnskapsgrunnlaget baserer seg på ulike kilder og metoder for datainnsamling, og er listet opp under:

- tidligere planmateriale og fagrapport utredning i forbindelse med SVVs planarbeid på veistrekningen ³ ⁵
- Faktaark ⁵ og verneforskrift ⁶ for Romsdalen Landskapsvernområde
- Beskrivelse av Romsdalen – Verdifullt kulturlandskap ⁷
- KULA-rapport: Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal ⁸
- Beskrivelse av Nin-landskapstyper ⁹
- Nasjonalt referansesystem for landskap ¹⁰
- Ulike temakart fra NGU ¹¹ ¹² ¹³
- Ulike temakart fra miljødirektoratet ¹⁴

---

³ Detaljregulering E136 Flatmark – Monge – Marstein. Konsekvensutredning, tema landskapsbilde, 12.mai.2021

⁴ https://www.jbjordal.no/publikasjoner/Rauma_Flatmark_Monge_Naturmilj%C3%B8.pdf

⁵ <https://faktaark.naturbase.no/?id=VV00002447>

⁶ <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2006-11-24-1303>

⁷ <https://faktaark.naturbase.no/?id=KF00000222>

⁸ <https://ra.brage.unit.no/ra-xmlui/handle/11250/3110038>

⁹ https://nin.artsdatabanken.no/Natur_i_Norge/Landskap/

¹⁰ <https://www.nibio.no/tema/landskap/landskapskart/nasjonalt-referansesystem-for-landskap/landskapsregioner>

¹¹ https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

¹² https://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/

¹³ https://geo.ngu.no/kart/ustabilefjellparti_mobil/

¹⁴ <https://geocortex02.miljodirektoratet.no/vertigisstudio/web/?app=a3a09afee5c24c459c53a9a9ff0915f1>

- Landskapsanalyse av strekningen Flatmark – Skiri, utført av landskapsarkitektstudent oppdrag for Nye Veier.¹⁵
- Historiske kart.¹⁶ ¹⁷
- Indre Romsdal på postkort: fra 1890-åra til 1940.¹⁸
- Digitalt museum, Romsdalsmuseet – historiske foto.¹⁹
- Google Street View, med nye og eldre bilder fra veien

3.6.3 Tverrfaglig dialog

Det er gjennomført regelmessige tverrfaglige ICE-møter der kunnskap er utvekslet, og løsning korrigert og tilpasset etter innspill fra miljøfag og tekniske fag.

I tillegg er det avholdt særmøter med kulturmiljø, friluftsliv, naturmangfold og vannmiljø og registreringer og verdivurderinger i deres rapporter inngår i kunnskapsgrunnlaget, for å se helheten i landskapet:

- Konsekvensutredning for kulturmiljø – E136 Flatmark-Monge-Marstein.²⁰
- Konsekvensutredning for naturmangfold – E136 Flatmark-Monge-Marstein.²¹
- Konsekvensutredning for friluftsliv – E136 Flatmark-Monge-Marstein.²²
- Konsekvensutredning for vannmiljø – E136 Flatmark-Monge-Marstein.²³

3.6.4 Lokale innspill

- Samtale og gjenfortalt samtale med lokalbefolkningen har også supplert kunnskapsgrunnlaget.
- Gjennomgang av opptak fra folkemøter
- Gjennomgang av innkomne merknader etter høring av planprogram, der blant annet stedsnavn er korrigert.

---

¹⁵ Skrevet av Miriam M. Tøftum, datert 10.08.2023

¹⁶ Kart.finn.no

¹⁷ <https://histkart.kartverket.no/>

¹⁸ https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2010120820012?page=35

¹⁹ <https://digitaltmuseum.no/rom>

²⁰ YML-RAP-0006 Kulturmiljø

²¹ YML-RAP-0005 Naturmangfold

²² YML-RAP-0007 Friluftsliv

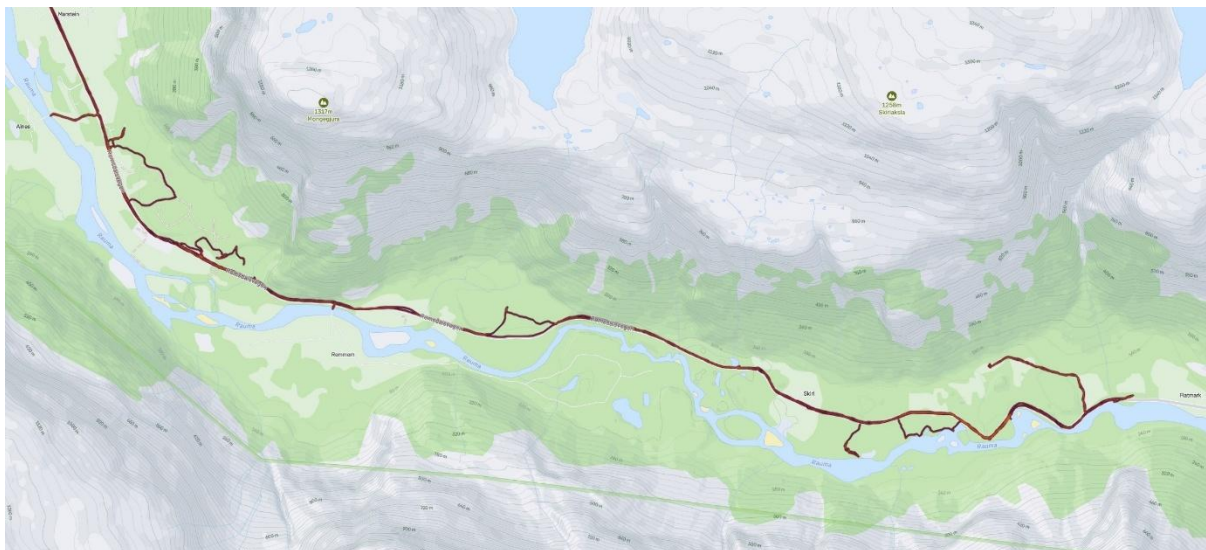
²³ YML-RAP 0003 Vannmiljø

3.6.5 Befaringer

Tverrfaglig og landskapsfaglige befaringer har gitt et godt helhetlig bilde av området og sammenhengene mellom naturlandskap og kulturlandskap. Bruk av ulike transportmidler som tog og bil, sykkel og ferdsel til fots, har gitt et sammensatt bilde av området fra ulike ståsteder og opplevelse av landskapet i ulike hastigheter. Det er ikke foretatt befaringer på sørsiden av Rauma ut over ved Remmem /Rygg, pga. vanskelig tilgjengelighet. Dronefoto er tatt i bruk for å vurdere dagens situasjon sett fra mindre tilgjengelige områder.

- Befaring mai 2022, 1 dag – Helene Mykleby og Jin Moc
Tverrfaglig befaring med prosjektgruppa, minibuss og til fots. Fokus: overblikk over strekningen og utfordrende punkter. Stopp på Nordre Flatmark, Kors gamle kirkested, Mongehamran/Remmem bru, Kors kirke og Marstein.
- Befaring september 2022, 2 dager – Helene Mykleby og Jin Moc
Særbefaring for landskap med sykkel og til fots, bil og tog som fremkomstmiddel. Fokus på overblikk, opplevelse av landskapet fra veien, sammenhenger, fysiske og visuelle forbindelser og verdikartlegging. Sykling på gammel postvei og ridevei der dette var mulig, ellers langs E136. Fotografering med drone, som grunnlag for inndeling i delområder og verdivurdering.
- Befaring juni 2024, 2 dager – Bjørn Inge Myklebust og Helene Mykleby
Særbefaring for landskap med bil, tog og til fots. Undersøkelser av utfordrende områder ble vektlagt, og dokumentasjon av eksisterende konstruksjoner, etter ønske fra andre fag. Vurdering av nye alternativer og løsninger som er utarbeidet gjennom silingsprosess. Fotografering med drone (360 graders foto og video) og befaring gjennom skogen ved Skirimoen, Skiri, Rygg og Kors kirke.
- Befaring juni 2025, 1 dag – Bjørn Inge Myklebust m. andre fag
Befaring med bil og til fots. Undersøkelser av områdene rundt Utøyan, Skiri, Monge og Remmem, for å kartlegge muligheter for å etablere adkomst for fotgjengere til turområder sør for vei og jernbane.

Figur 21: GPS-spor med rute for befarings med sykkel og til fots i september 2022 (kilde: Strava)

Figur 22: Øverst t.v. Tverrfaglig befarings på Nordre Flatmark mai 2022. Øverst t.h. Dronefoto fra Mongehamran sett østover september 2022. Under t.v. Jernbanebro og undergang ved Skirimoen juni 2024. Under t.h. sykkelbefarings gjennom skogen ved Monge september 2022. Foto: Grindaker

3.7 Landskapskarakter og skala

Med landskapskarakter menes det romlige innholdet og visuelle uttrykket som de naturlige og menneskeskapte forholdene ved landskapet til sammen danner, jamfør Nasjonalt referansesystem for landskap²⁴.

Dalbunnen langs Rauma utgjør et langstrakt, smalt landskapsrom som følger elva og er avgrenset av den bratte, skogkledde rasmarka og fjellsidene på begge sider. Rauma slynger seg gjennom området og skaper svært varierte romlige opplevelser. Dalbunnen er igjen oppdelt i mindre rom av topografi, vassdrag, vegetasjon og arealbruk.

I liten målestokk, kan dalbunnen deles i to større områder karakterisert av flat topografi, jordbruk og gårdsbebyggelse. Et fra Flatmark til Skiri og et fra Sør-Monge til Horgheim. De to områdene er avgrenset av et tredje imellom som består av kupert, skogkledd rasmark.

Etter samme prinsipp kan de to mellomstore landskapsrommene deles i mindre rom. Disse består av gårdsmiljøene med omkringliggende jordbruksmark på flatere arealer avgrenset av skogkledde, kuperte områder eller elva.

Skalaen på de nære elementene i landskapsrommene har stor betydning for totalopplevelsen av landskapet. Der bebyggelse og andre elementer tilhørende kulturlandskapet møter de naturskapte nøkkelementene, blir skalaen på den storslåtte naturen enda tydeligere.

Rasblokkene utgjør små elementer mot de store fjellveggene, men fremstår enorme satt opp mot gårdsmiljøene. De menneskelige spor i form av veien og Raumabanen, gamle veifar, gårdsbebyggelsen og de dyrkede områdene er skånsomt plassert, på naturens premisser, nøyaktig balansert mellom rasutsatte fjellsider og et vilt elvelandskap.

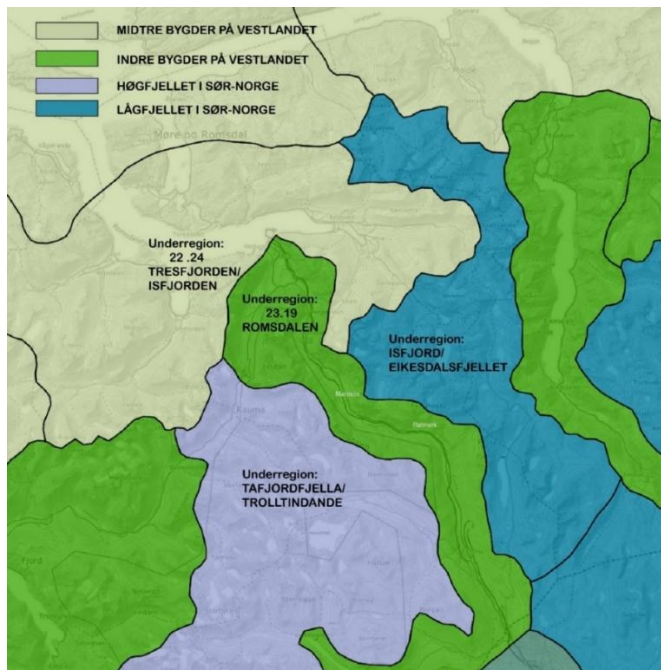
3.8 Landskapsregion og landskapstype

I Nasjonalt referansesystem for landskap, der Norge er delt i inn i 45 landskapsregioner²⁵ ligger utredningsområdet innenfor landskapsregion 23, Indre bygder på Vestlandet, i underregionen 23.19 Romsdalen.

---

²⁴ <https://nibio.brage.unit.no/nibio-xmlui/handle/11250/2557712>

²⁵ NIJOS-rapport 10/2005

Figur 23 Kart som viser landskapsregioner og underregioner i området. Kilde: NjOS-kart bearbejdet av Grindaker

Denne landskapstypen strekker seg fra Rogaland til Nordmøre med U-formede daler som går langt inn i landet. Trauformen som kjennetegner fjordene, er også til stede i elvedalene. Dalbunnen er relativt flat, mens fjellsidene strekker seg opp til høyfjellet. Skogen binder dalbunnen til fjellsidene ved skogkledt, bratt rasmark. Rasmark og skog deler dalbunnen inn i mindre rom. Elv, vei og jernbane utgjør de lineære strukturene gjennom dalen.

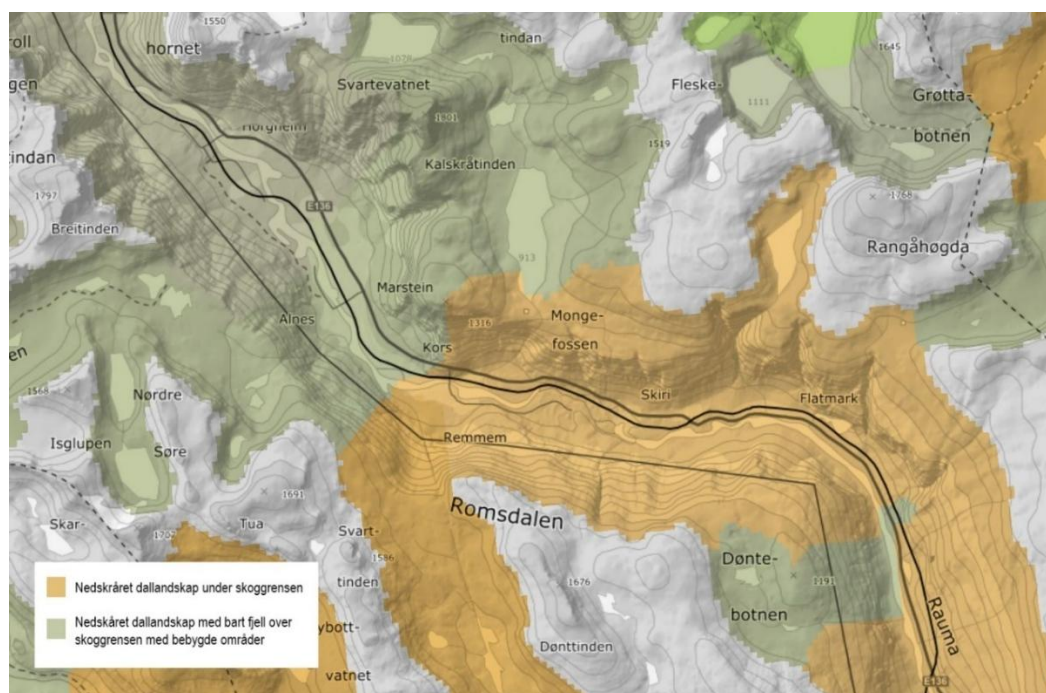
NiN landskap (Natur i Norge) er et system for beskrivelse av landskapsmessig variasjon som forholder seg til definisjonene i den europeiske landskapskonvensjonen og i naturmangfoldloven.²⁶

Utredningsområdet omfatter to ulike landskapstyper innenfor hovedtypen Innlands-dallandskap, og grunntypen «Nedskåret dallandskap». Disse er kjennetegnet ved stor nedskjæringsdybde (dalkant mer en 400 m over dalbunn), med bratte fjellsider (mer enn 15 grader helning). Ras og skredområder og elveløp preger dalbunnen, snevrer inn dalen. Landskapstypen er også kjennetegnet ved elvesletter, løsmasseavsetninger og dyrka mark.

Østre del frem til Mongehamran/Trøa tilhører typen «Nedskåret dallandskap under skoggrensen». Vestre del av planområdet som inkluderer Marstein er av typen «Nedskåret dallandskap med bart fjell over skoggrensen med bebygde områder». Visuelt oppleves vestre del av området, videre og mer åpent, med mer bebyggelse, dyrka mark og skog preget av utmarksaktivitet, mens østre del er noe trangere, villere, mer raspreget og dels utilgjengelig.

²⁶ https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/MapService/Details/nin_landskapstyper

Figur 24: Landskapstypen Nedskåret dallandskap og utredningsområdets to underkategorier (NiN-kategorisering)

Figur 25: Dronefoto av området ved Rygg, der dalbunnen er snevret inn og svært raspreget. Dette særpreget finner man i de østre delene av planområdet. Foto: Grindaker

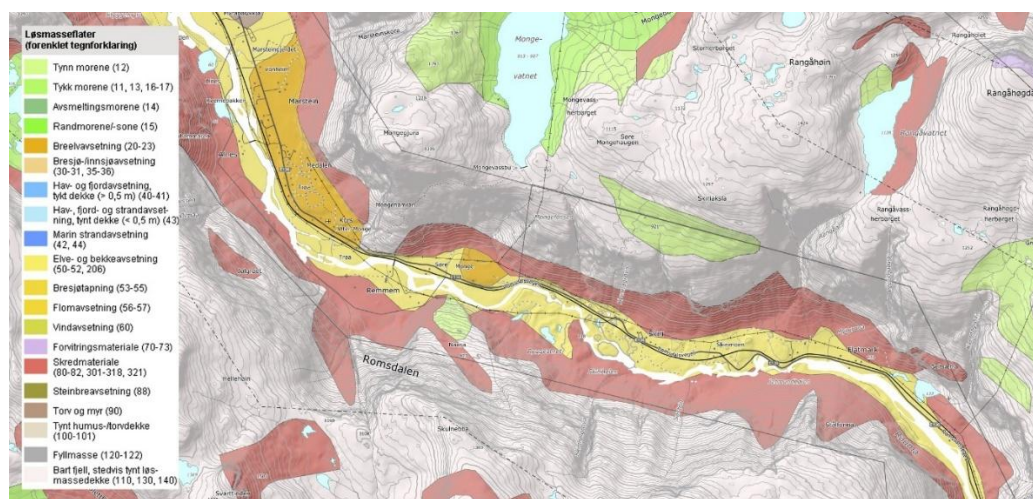

Figur 26: Dronefoto av Marstein med Mongehamran i bakgrunnen, som markerer overgangen til en videre og mer bebygget dalbunn. Foto: Grindaker

3.9 Geologi, landformer og vannforekomster

Utredningsområdet omfatter hovedsakelig dalbunnen i Romsdalen, en markant U-dal med bratte fjellsider opp mot 1700m høyde. Dalbunnen består av elve- og bekkeavsetninger langs Rauma i tillegg til breelvavsetninger ved Marstein og Søre Monge. Områdene er flate eller småkupert. Mellom dalbunnen og dalsidene med bart fjell, ligger det på hver side av dalen et belte med skredmateriale. Flere steder strekker rasmarka seg helt ned til elva som f.eks. ved Kjerkjeura ved Nordre Flatmark og ved Rygg.

Rauma renner gjennom planområdet fra sørøst til nordvest og slynger seg gjennom dalen med elvesletter på vekselvis nord- og sørsiden. En rekke mindre elver, bekker og fosser renner ned fra fjellsidene, hvorav Mongeelva og Rangåa er de mest markante innenfor utredningsområdet.

Figur 27: Løsmassekart. Dalbunnen består hovedsakelig av elve- og bekkeavsetninger med et belte av rasmark (vist med rødt som skredmateriale) mot fjellsidene med bart fjell. Kilde: ngu.no

3.9.1 Rauma

Elva Rauma er det sentrale elementet gjennom dalen og har stor variasjon gjennom området. Elva er rolig og med lite fall frem til Flatmark. Herfra og frem til Søre Monge faller elva mer, og har et løp med stor variasjon. Karakteren veksler ettersom elveløpet smalner inn og vider seg ut, med fosser, stryk, grunne sand- og grusbanker, stille bakevjer, hølør og rolig sakteflytende elveløp.

Elva oppleves mest dramatisk der elveløpet er smalt og kampesteiner og rasblokker skaper fosser og flerdelte elveløp, som ved Utøyan og Skorsteinen. Etter fosser og stryk dannes hølør med rolige og dels grunne og dype partier. Synligheten og tilgjengeligheten varierer også i stor grad, der veien enkelte steder går helt inntil elva, mens den i de skogdekte områdene er mer skjult. Jetmundhølen og Skirihølen er hølør som er synlige og lett tilgjengelige fra veien.

Ved Skirimoen er elva lett tilgjengelig med hvite sandbanker.

Ved Rygg og Remmem er både vei og jernbane svært tett på elva. Ved Marstein er avstanden til elva større, men den visuelle åpenheten er likevel stor. Det fiskes en rekke steder, fra båt og fra begge sider av elva. De lett tilgjengelige stedene er viktige utgangspunkt for å oppleve landskapet.

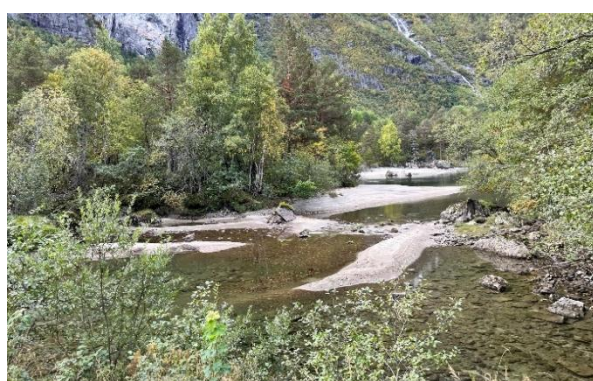

30: Fosser og stryk der elva er smal. Fra Rygg ved Skorsteinen (t.v) og Kjerkjefossen like etter Nordre Flatmark (t.h.)
Kilde: Grindaker

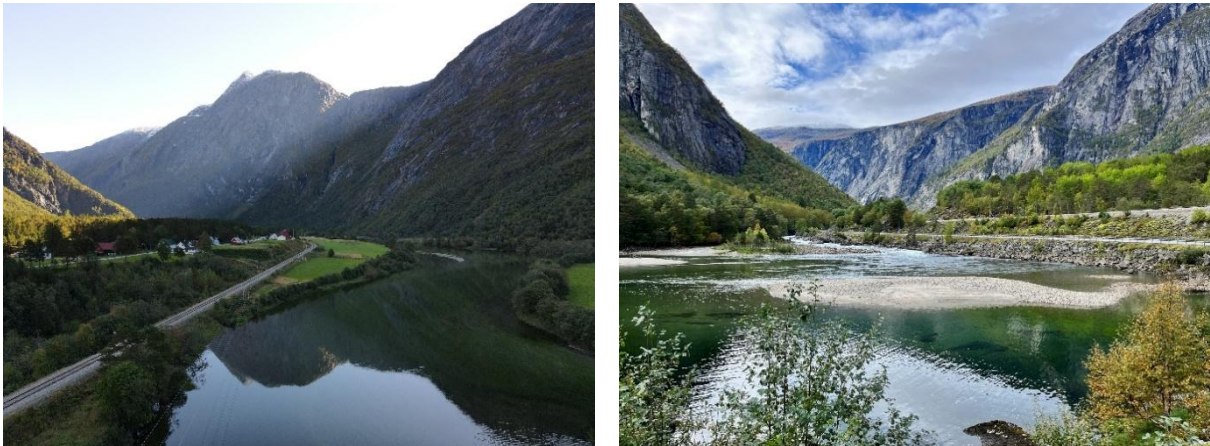

Figur 29: Kampesteiner ved Rygg /Skorsteinen. Steinene skaper ulike strømninger og løp i elva. Kilde: Grindaker

Figur 28: Elvas rolige og grunne partier. Stille bakevje nær Skirimoen (t.v) og Skirihølen ved Skiri gård (t.h) Kilde: Grindaker

Figur 31: Vidt og rolig elveløp ved Marstein (t.v.) og ved Jetmundhølen etter Kjerkjefossen (t.h.) Kilde: Grindaker

3.9.2 Mongefossen og Rangåfossen

Mongefossen renner fra Mongevannet i et fritt, bredt fall ned en loddrett vegg, og blir til Mongeelva som renner ut i Rauma ved Søre Monge. Mongefossen er regulert, men er likevel svært synlig i landskapet mellom Monge og Remmem. Rangåa renner fra Rangåvatnet i et fossefall ned mot Nordre Flatmark, der den møter bekken Myrgrova, før den renner ut i Rauma mellom Nordre og Søndre Flatmark. Fossen og juvet utgjør tydelige landemerker i rommet omkring Flatmark.

Figur 32: Mongefossen (t.v.) sett fra Remmem bru, og Rangåfossen sett fra Nordre Flatmark (t.h.)

3.9.3 Rasur og blokkmark

Landskapet i Romsdalen med stupbratte fjellsider og mye nedbør er og har alltid vært rasutsatt. Spor etter tidligere ras har formet landskapet, og de geologiske forekomstene er svært tydelige på strekningen mellom Flatmark og Rygg. Grov blokkmark preger skogsområdene, elva og også kulturlandskapet. Størrelsesordenen vurderes å være sjeldent i fylket og også nasjonalt.

Et stort ras antas å være datert rundt år 1200 som har gått mellom Monge og Skirimoen, utløst i 700-800 m høyde, med et volum på 10 millioner m³.²⁷

Kjerkjeura er en stor ur som ligger som en terskel på tvers av dalen mellom gårdene Nordre Flatmark og Skirimoen. Rasurene er særskilte geologiske forekomster og landskapsformer som kjennetegner området. E136 følger Rauma, rundt Kjerkjeura, mens Raumabanen går gjennom. Rasurene består av alt fra småstein til enorme steinbokker. De er til dels tett bevokst og terrenget er lite fremkommelig. Utstrekningen og størrelsen på steinblokkene viser hvilke naturkrefter som har vært i spill. Rundt om i dalen ser man tydelige spor av ferskere ras, der rasmaterialet ikke er dekket av vegetasjon.

Figur 33: Steinras 18. september 1986 i Mongeura. Foto: Terje Lindstad, Norsk vegmuseum

Figur 34: Kjerkjeura sett østover fra jordene ved Skiri Gård. Jernbanen ligger høyere og går gjennom ura, mens bilveien går rundt. Kilde: Grindaker

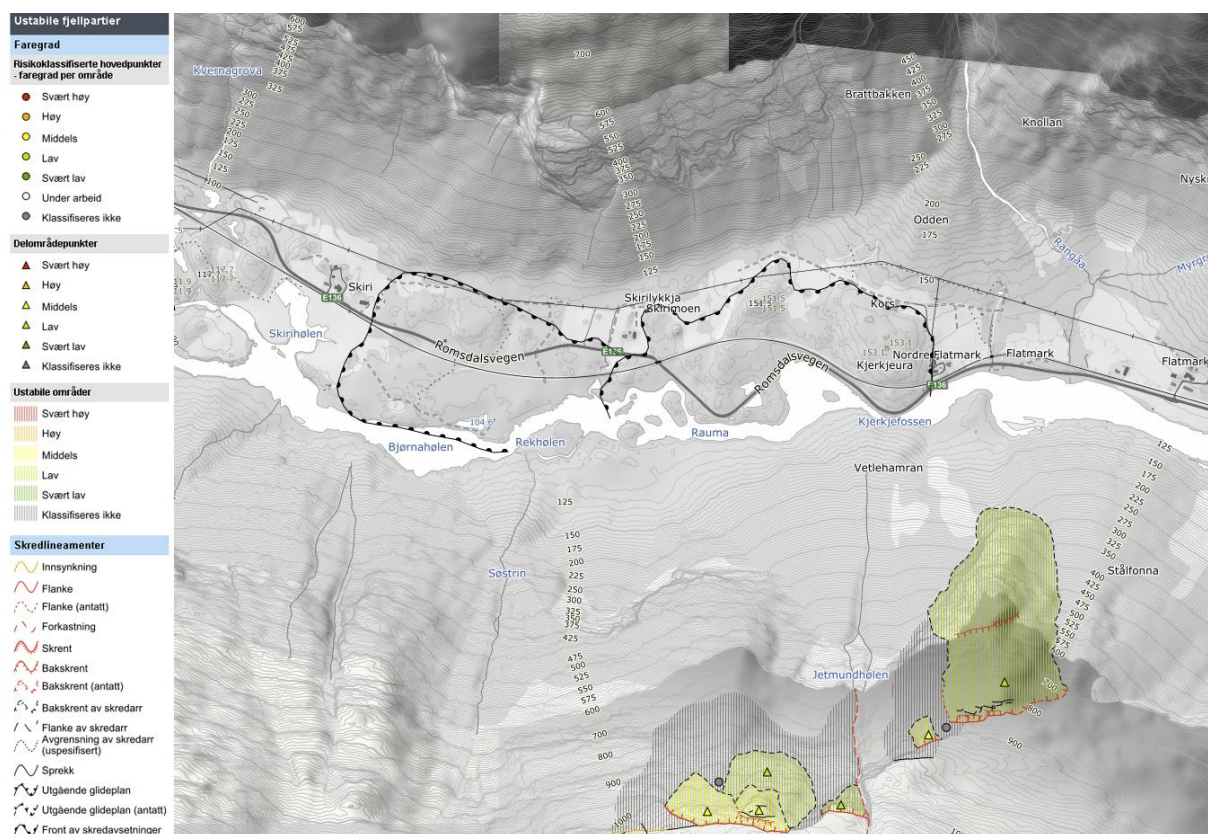
---

²⁷ https://www.jbjordal.no/publikasjoner/Rauma_Flatmark_Monge_Naturmilj%C3%B8.pdf

Figur 35: Rasura skaper varierte terrengformer (t.v.)
Utilgjengelige knauser av steinblokker (t.v.) og steinur som rammer inn tjern (t.h.) Kilde: Grindaker

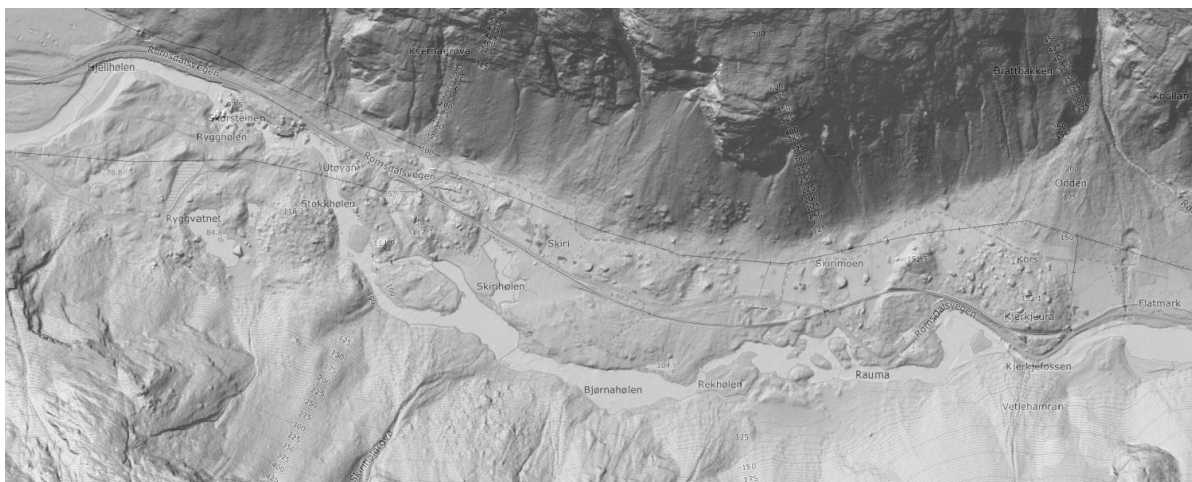

Figur 36: Kart som viser ustabile fjellpartier og området med skredavsetinger mellom Nordre Flatmark og Skiri. Kilde: NGU

3.9.4 Rasblokker

Store deler av planområdet er kjennetegnet ved rasblokker som brer seg ut over dyrka mark og der dalen er smal, ned i elveløpet. Rasblokkene utgjør mange steder tydelige landemerker. De bringer en særskilt skala til områdene, særlig der de er nær bebyggelse eller former elveløpet. Konsentrasjonen av rasblokker er høyest mellom Nordre Flatmark og Rygg, innenfor Romsdalen Landskapsvernområde og er blant de elementer som gir svært stort mangfold til området. Rasblokker er også å finne lenger vest i planområdet, blant annet ved Søre Monge. Disse er blant de viktige geologiske formasjoner som kjennetegner området. I området ved rygg har det gått ras i nyere tid, der nye store kampesteiner har sperret veien. Flere rasblokker danner hellere, som opp igjennom årene har vært brukt som ly for reisende og skjul for redskap. Flere steiner er navngitt og anses som kulturminner.

Figur 37: Relieffkart som viser forekomsten av steinblokker mellom Flatmark og Rygg kilde: Høydedata.no

Figur 38: Rasblokkene deler opp kulturlandskapet og skaper stor romlig variasjon t.v. ved Skirimoen. Rasblokkene i elva skaper varierte strømninger, stryk og deler elveløpet (t.h. ved Rygg-Utøyan) Kilde: Grindaker.

3.10 Vegetasjon

I daldraget følger vegetasjonsdekket de topografiske hovedformene. Bortsett fra de flate områdene med jordbruk, er det stort sett skog på de småkuperte arealene med løsmasser langs Rauma. Det er hovedsakelig løvskog langs dalsidene, mens det i dalbunnen langs Rauma er hovedsakelig barskog og blandingsskog. Ved Marstein er trekker og solitære furutrær viktig for det nære landskapet.

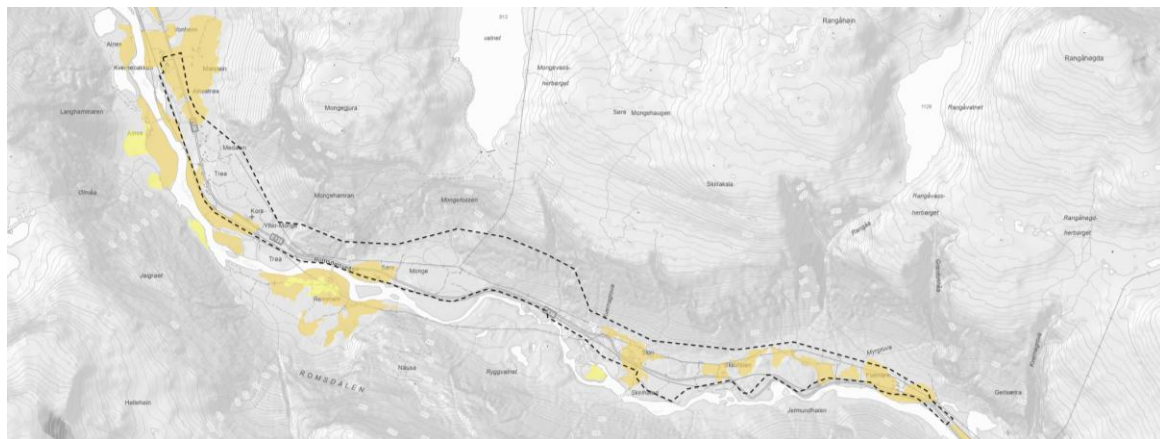

Figur 39: T.v. Løvskog dominerer i dalsidene. Barskog og blandingsskog i dalbunnen. Fra jordene ved Skiri gård. Kilde: Grindaker. T.h. Furuskog vokser på enorme rasblokker ved Utøyan/Skorsteinen.

3.11 Arealbruk

Det er jordbruksareal på de flate områdene langs Rauma. Hoveddelen av jorda er full- eller overflatedyrka, mens det innimellom er mindre områder med innmarksbeite som vist i Figur 45.

Bosetningen i området følger konsentrasjonen av jordbruksareal med en rekke gårdsmiljøer hovedsakelig på nordsiden av Rauma. Bosetningen er noe tettere i nordvestre del av planområdet. E136 binder gårdsmiljøene på nordsiden av elva sammen og det er broforbindelse til sørsiden ved Remmem og Alnes. Raumabanen følger veien parallelt; først på nordsiden av veien fram til Skirimoen, deretter på sørsiden. Det går en kraftlinje parallelt med veien gjennom utredningsområdet, foruten at det kommer to linjer ned i dalen nordfra, henholdsvis ved Almegjerdet og Søre Monge.

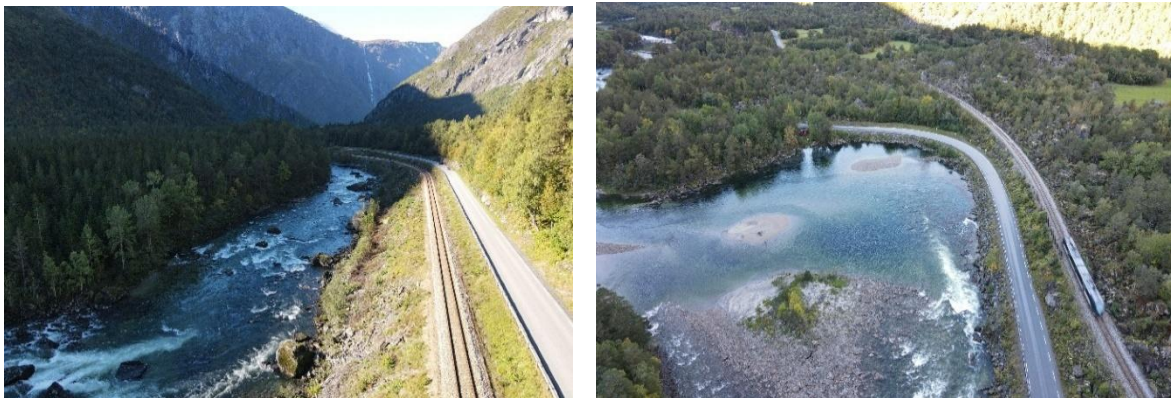
Figur 40: Jordbruk. Oransje viser dyrka mark, mens gult viser beitemark. Kilde: naturbase.no

3.12 Ferdselsårer

3.12.1 Raumabanen

Raumabanen ble åpnet i 1924 og skapte en viktig togforbindelse mellom Østlandet og Romsdalen. Jernbanen har ett spor og kjøres med dieseltog, altså uten kjøreledninger. Den er skånsomt plassert i et dramatisk og bratt landskap og utgjør et viktig lineært landskapselement gjennom dalen. Jernbanen og E136 ligger store deler av strekningen som parallelle bånd på nordsiden av elva. Der terrenget er kupert, og veien gjør krappe svinger fortsetter jernbanen sitt mer lineære løp i store kurver på fylling eller i skjæring. Jernbanen krysser gjennom Kjerkjeura og ligger høyt mellom Flatmark og Skirimoen. Her blokkerer den visuell kontakt med elva. I vestre del av planområdet ligger jernbanen sør for veien, og lavere, men kommer til gjengjeld tett på Rauma. Det er tre kryssninger under jernbanen i planområdet, to ved Nordre Flatmark gård og en ved Skirimoen, der E136 krysser jernbanen.

Figur 41: Jernbanen og E136 som parallelle bånd gjennom dalen. Ved Rygg, tett på Rauma (t.v), og ved Jetmundhølen der jernbanen ligger høyt og går gjennom ura (t.h.). Kilde: Grindaker

3.12.2 Romsdalsvegen E136

Romsdalsvegen, E136, bygger på tidligere generasjoner vei og var opprinnelig en ridevei /kløvsti, som har blitt oppgradert til kjørevei. Deler av veien er blitt flyttet fra opprinnelig trasé. Veien ligger skånsomt plassert i landskapet, smal og med krappe kurver der terrenget er kupert, som mellom Flatmark og Skirimoen, der veien går tett på Rauma. Gjennom de flater partiene i skog eller gjennom kulturlandskapet er veien bredere.

Romsdalsvegen Marstein-Skiri er et fredet kulturminne²⁸ som representerer hovedvegen gjennom Romsdalen som ble anlagt i mellomkrigstiden, parallelt med bygging av Raumabanen. Den fredete strekningen er et tidstypisk eksempel på en tidlig riksveg med relativ smal bredde og en linjeføring som følger topografien, slik at fyllinger og skjæringer er begrenset til et minimum.

²⁸ <https://www.riksantikvaren.no/wp-content/uploads/2022/11/Vedlegg-29.18-Romsdalsvegen-Marstein-Skiri.pdf>

De bratte fjellsidene og rasmark (store steiner etter tidligere ras) er med på å gi vegen karakter. Deler av vegen er anlagt på en eldre hovedvei. Rester etter den historiske veien bidrar til å gi veien tidsdybde. Fredningen skal sikre og bevare vegens karakter, samt opplevelsen av vegen i landskapet. Det er i liten grad tilrettelagt for opphold langs veien eller tilrettelagt for gående og syklende. Veien er smalest og mest svingete på strekningen mellom Flatmark og Skirimoen, der også ulykkesfrekvensen er høy og sikten dårlig.

3.12.3 Eldre veifar

Det er fire generasjoner vei som går gjennom dalen, hvorav noen går gjennom skogen, andre over dyrka mark og igjen andre langs elva. De ligger som bruddstykker, hvor flere mistet sin kobling mot dagens hovedvei da jernbanen ble bygget. Den lengste sammenhengende veien er mellom Flatmark og Skiri, og går over dyrka mark, er dels benyttet som traktorvei og dels på grasdekke. Ved Utøyen/Skorsteinen er en del av den gamle veien bevart med steinmur som flomvern, med utsikt til et dramatisk elvelandskap.

Langs de gamle veistrekningene er flere hellere, som har vært brukt som ly for vær og vind ved overnatting. Her er det gjort kulturhistoriske funn, som vitner om matlaging, aktivitet og en samferdselshistorie langt tilbake i tid. Bålplasser og enkle benker viser at flere hellere fremdeles tas i bruk.

Figur 43: T.v. Helleren ved Årstallssteinen. Foto: Asplan Viak. T.h.: Veien som fører forbi helleren. Foto: Grindaker

Figur 42: Deler av den gamle kongeveien ved Utøyen (t.v.). Deler av gamleveien ved Søre Monge (t.h.)

3.12.4 Bruer og kulverter

Remmem bru ved Remmem gård, og Alnes er de eneste bruene over Rauma innenfor planområdet. Ellers er det en jernbanebru, der Raumabananen krysser over E136 ved Skirimoen og over innkjøringen til Nordre Flatmark. Dagens Romsdalsvei krysser også flere sidebekker og elver med brukonstruksjoner og kulverter. Mongebrua og kulverten til bekken Kvernagrova (Utøyen) er fredede kulturminner. Typisk for konstruksjonene er natursteinsmurene som enten er del av selve konstruksjonen eller vingemurer som rammer inn sideterrenget.

Figur 44: T.v. Brua over Rauma til Remmem gård. T.h. Jernbanebru over E136 ved skirimoen. Foto: Grindaker

3.12.5 Usikkerhet ved kunnskapsgrunnlaget

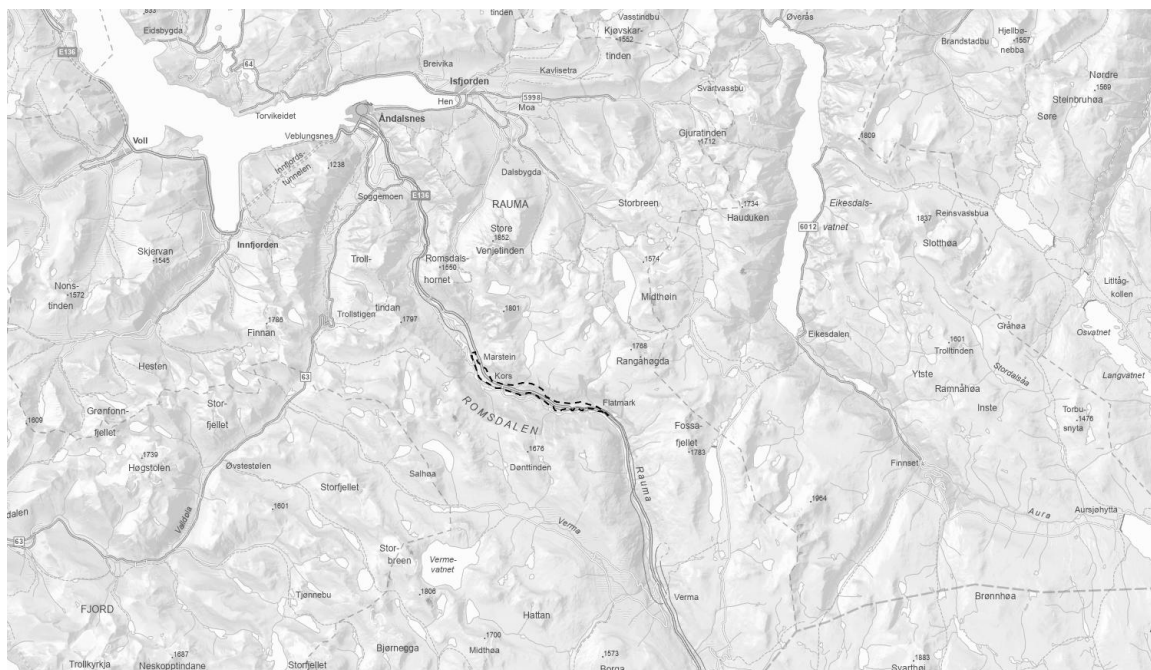
Kartleggingen av området, supplert ved eksisterende bakgrunnskunnskap har gitt et godt oversiktsbilde av området på dette nivået. Ikke alle områder er lett tilgjengelige, og der ny trasé vil avvike fra dagens vei er de tilgjengelige deler av området befart. Det er imidlertid gjort kartlegging ved hjelp av drone, slik at hovedtrekk i området er avdekket selv i mindre tilgjengelige områder. Verdifulle enkeltobjekter i form av rasblokker, store enkeltrær mm. som vil kunne komme i konflikt i en anleggsfase vil måtte kartlegges i den videre reguleringsprosess. Dette gjelder spesielt områdene innenfor Romsdalen landskapsvernområde.

3.12.6 Utredningsområdet

Utredningsområdet utgjør deler av dalbunnen i Romsdalen, hovedsakelig på nordsiden av Rauma, mellom Flatmark og Marstein som vist i Figur 27. Romsdalen er et 60km langt daldrag som strekker seg fra bunnen av Romsdalsfjorden og sørøstover til Lesjaskogvannet.²⁹ Elva Rauma renner gjennom dalen. Deler av utredningsområdet ligger innenfor Romsdalen landskapsvernområde.

I utredningsområdet inngår hele planområdet, og dalbunnen med de områder som romlig og strukturelt hører til landskapet som E136 går gjennom. I øst starter utredningsområdet vest for Fetjvatnet, der jordbrukslandskapet omkring Flatmark-gårdene begynner og i vest avsluttes det i Marstein ved Vonheim, der landskapet igjen blir mer preget av skog. Romlig avgrensning og arealbruk danner grunnlag for inndeling i delområder.

²⁹ <https://snl.no/Romsdalen>

Figur 45: Utredningsområdets beliggenhet i Romsdalen

3.13 Bebyggelse

3.13.1 Gårdsbebyggelse

Gårdsbebyggelsen er den dominerende bebyggelsen i planområdet, med våningshus, kårboliger, driftsbygninger, uthus og enkelte hytter. All bebyggelse er lokalisert på nordsiden av elva frem til Remmem gård. Gårdene ligger relativt nær veien, på trygg avstand fra de rasutsatte områdene nær fjellet. Ved Nordre Flatmark er våningshuset gjenoppført nær veien etter tidligere å ha ligget der det gikk et ras. De fleste gårder er velholdte med ett eller flere våningshus. Noe eldre bebyggelse langs veien er preget av forfall og fraflytting, og man kan se der veien opprinnelig har gått gjennom gårdstunet, som ved Ytter Monge.

Figur 46: T.v Skiri gård, med bebyggelse relativt tett på vei og jernbane. T.h. Gården Ytter-Monge, som har forfalt og er fraflyttet. Kilde: Grindaker

3.13.2 Gamle kors kirkegård

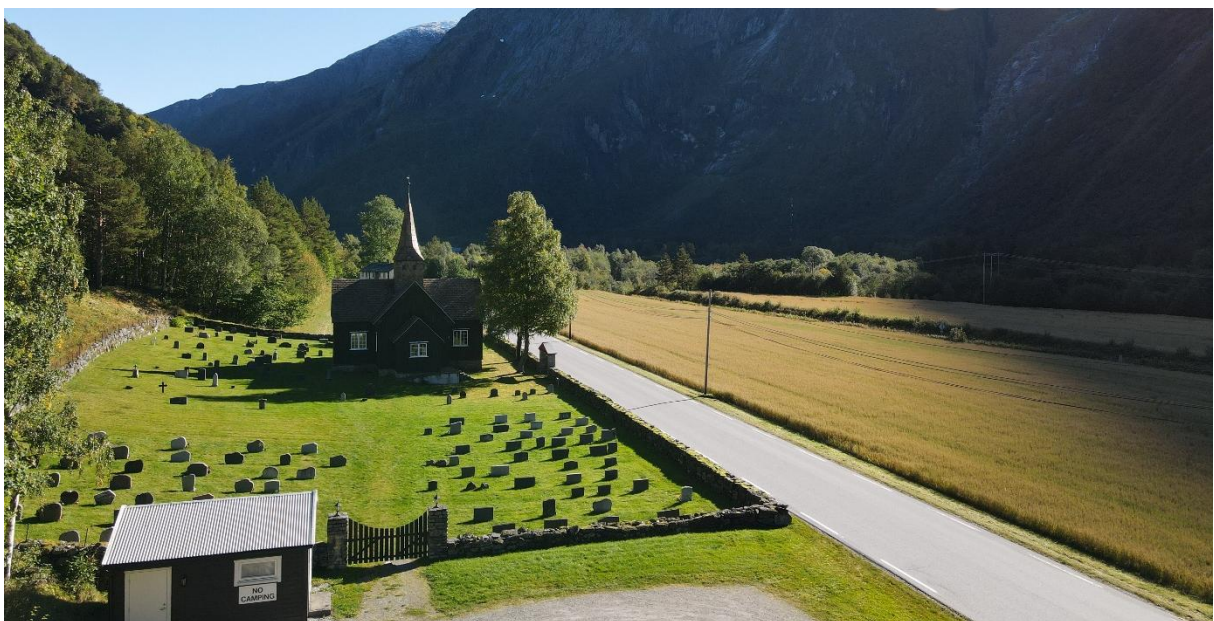
Gamle kors kirkested ligger bak Kjerkjeura ved Nordre Flatmark gård. Kirkestedet går tilbake til middelalderen. Kirken ble flyttet i 1901. Gravlunden er et fredet kulturminne med en rekke steinkors omkranset av en steinmur. Romlig ligger gravlunden i en lomme bak Kjerkjeura, men hører likevel romlig til Nordre Flatmark.

Figur 47: Kors gamle kirkested på Nordre Flatmark. Foto: Grindaker

3.13.3 Kors kirke

Kors kirke ble bygget i 1797 og ble flyttet fra Nordre Flatmark i 1901, til Medalen nær Marstein. Kirken er laftet og korsformet. Den ligger tett på veien og er med kirkegård og omkransende steinmur et svært viktig element i landskapsrommet. Den er et viktig identitetsskapende element i distriktet. Kirken ligger i en langstrakt lysning i skogen med et skogkledd platå i ryggen.

Figur 48: Kors kirke på Monge. Foto: Grindaker

3.13.4 Marstein bebyggelse

Marstein har gårdsbebyggelse og frittliggende boliger som knytter seg opp mot E136. Veien går rett gjennom stedet, og utgjør en ryggrad gjennom stedet med visuell åpenhet på tvers. Bebyggelsen ligger tett på veien med hager, trerekker av furu og gårdsbebyggelse og gjør at skalaen gjennom tettstedet oppleves liten. Arkitekturen er blandet med et vidt aldersspenn, men har en ensartet skala med 1-2 etasjes eneboliger, landbruksbygg og et forsamlingshus.

Figur 49: T.v. Boliger og uthus ligger svært tett på veien, som verken har noen ordentlig skulder eller grøfter. T.h. Forsamlingshuset i Marstein. Foto: Grindaker

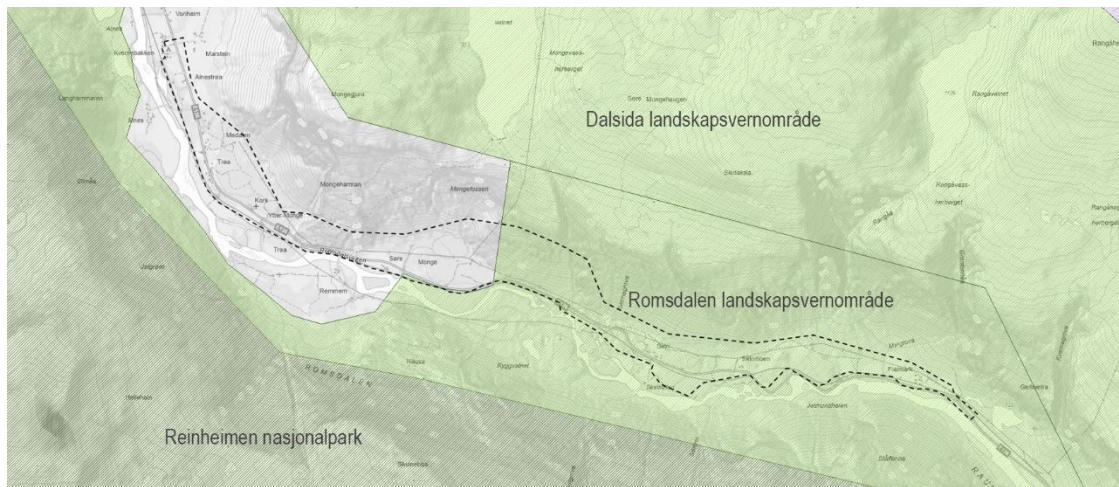
3.14 Forvaltningsstatus

Utredningsområdet er vurdert i forhold til forvaltningsprioriterte landskapsområder. Til vurderingen er det lagt til grunn verneområder, samt områder med forvaltningsstatus angitt som verdifulle landskap i veileder til KU-forskriften §10, kapittel 3.2.11³⁰. Dette er verdensarvområder, helhetlige kulturlandskap, utvalgte kulturlandskap i jordbruket og kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse.

Sørøstre del av utredningsområdet inngår i Romsdalen landskapsvernområde som vist i Figur 53.

³⁰ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/forskrift-om-konsekvensutredninger-nar-skal-tiltak-i-vedlegg-ii-konsekvensutredes---vurdering-etter--10/id2563882/>

Figur 50: Verneområder i utredningsområdet. Kilde: naturbase.no

Det er ikke registrerte utvalgte kulturlandskap eller verdensarvområder innenfor utredningsområdet.

Romsdalen er registrert med nasjonal verdi i Miljøverndepartementets kartlegging av helhetlige kulturlandskap fra 1994.³¹ Hele utredningsområdet ligger innenfor avgrensningen av dette området.

3.14.1 Forskrift om Romsdalen landskapsvernområde

Forskriften³² beskriver bla. formål og verneregler som er relevante for denne fagutredningen.

I formålsbeskrivelsen er det særlig tre punkter som er relevante i denne sammenhengen og som er gjengitt under.

Formålet med opprettinga av Romsdalen landskapsvernområde er følgende³²:

- ta vare på eit særprega og vakkert naturlandskap med det biologiske mangfaldet som pregar landskapet.
- ta vare på eit samanhengande naturområde varierende frå høgfjellet med leveområda til villreinen i Ottadalen nord til dalbotnen med Rauma elv.
- ta vare på geologiske førekomstar og landskapsformer, der dei bratte fjellsidene mot Romsdalen utgjør eit særprega landskapselement i området.

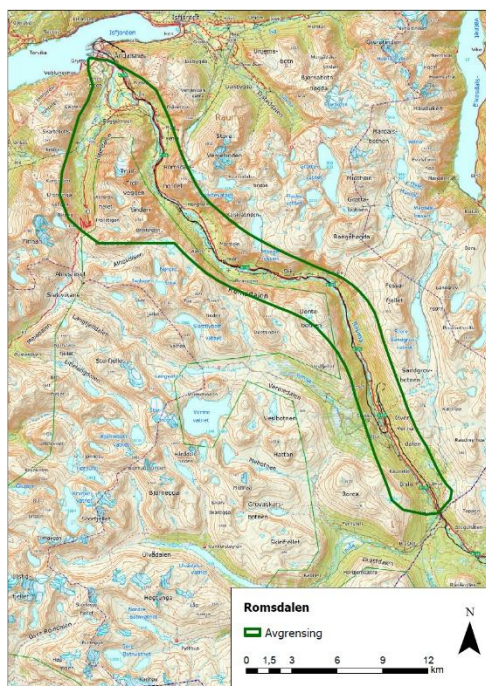
Generelt er området verna mot inngrep som vesentleg kan endre eller verke inn på landskapet sin art eller karakter, men forvaltningsstyresmakta kan gi unntak for omlegging og opprusting av jernbane, riksveg/europaveg, og teleinstallasjonar, samt annan infrastruktur i sone B. Hele utredningsområdet ligger i sone B.

³¹ <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/dirnat2/attachment/527/binder1.pdf>

³² <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2006-11-24-1303>

3.14.2 Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA)

Romsdalen Samferdsels og jordbrukslandskap³³ er av Riksantikvaren definert som et kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse (KULA) i likhet med 12 andre landskap i Møre og Romsdal³⁴. Det fremheves Romsdalens betydning som samferdselsåre med flere generasjoner vei og Raumabanen, med skysstasjoner på blant annet Horgheim og Flatmark som en viktig del av kulturlandskapet.

Figur 51: Avgrensning av området som er definert i KULA-rapporten som et kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse

KULA-registret er et kunnskapsgrunnlag og forvaltningsverktøy for kommunene og andre myndigheter som påvirker og styrer utviklingen av landskap. Det synliggjør hvilke landskap det knytter seg nasjonale interesser til, hva som er verdiene og hvordan de bør ivaretas.

Under avsnitt om sårbarhet står det beskrevet at landskapet er sårbart for dominerende terrenginngrep, som veibygging, masseuttak som kan redusere sammenhengen og opplevelsen av dalføre og vassdrag. Nye tiltak bør tilpasses landskap, terreng og tradisjonell bosetting. Det anbefales også å vurdere å definere hele eller deler av området som hensynssone i kommuneplanens arealdel, med særlige hensyn til landskapet.

De kulturhistoriske verdiene som vektlegges i landskapsutredningen knyttes altså til bebyggelse, dyrka mark, beitemark, med også til elementer knyttet til de mange historiske ferdselsårene som går gjennom dalen. Disse er anlagt på landskapets premisser tilpasset deres tids behov og anleggstekniske muligheter.

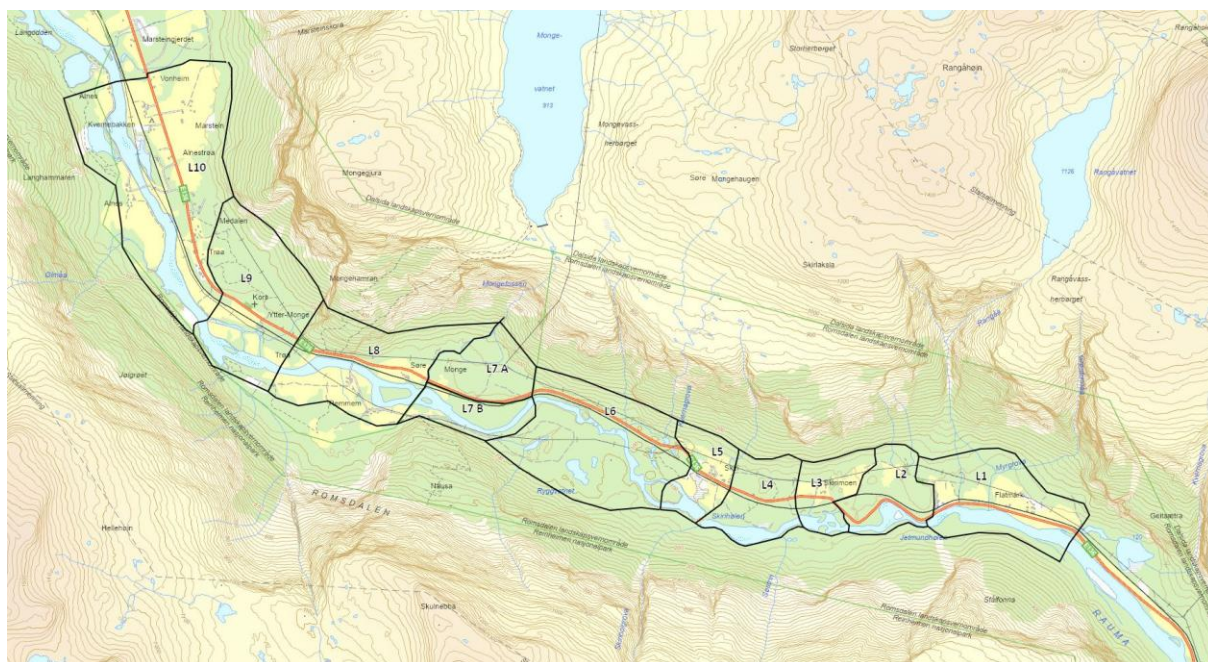
³³ <https://ra.brage.unit.no/ra-xmlui/handle/11250/3110038>

³⁴ <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/arealplanlegging/konsekvensutredninger/metode-for-utredning/landskap/5.5-sett-verdi>

4 Verdi, påvirkning og konsekvens

4.1 Inndeling i delområder

Området er delt inn i 11 delområder. Delområdene er definert med utgangspunkt i romlig sammenheng (i det store dalføret), landskapstype, opplevelse av skala og romlige forhold, grad av kompleksitet mm.

Figur 52: Utredningsområdet inndelt i 11 delområder.

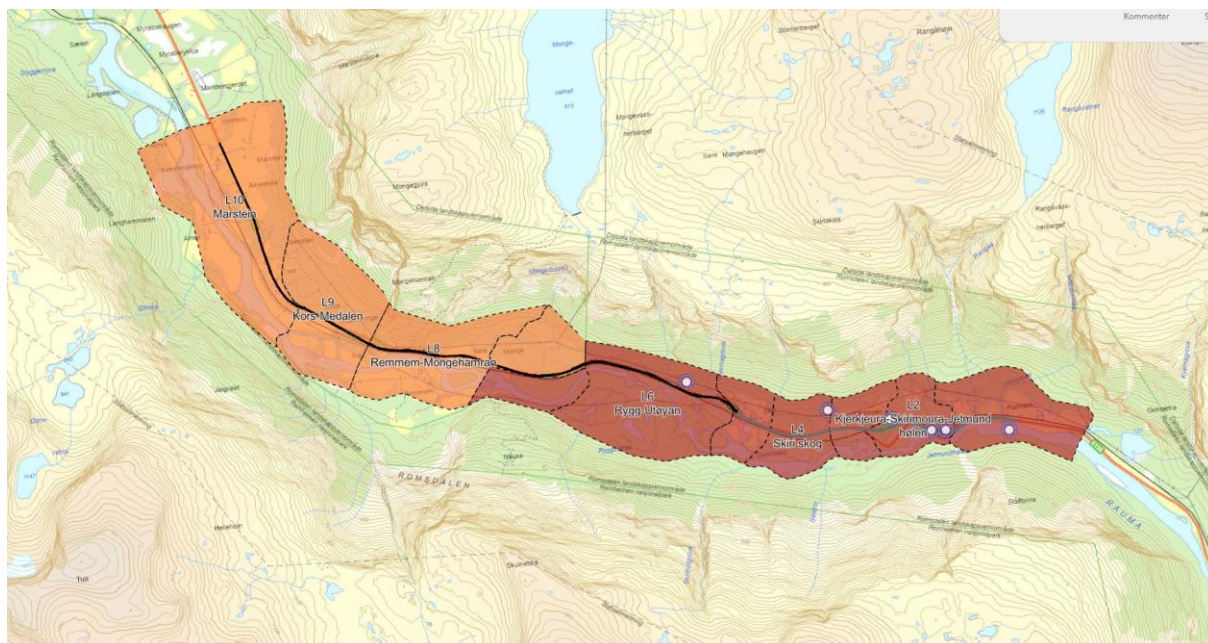
4.2 Verdivurdering

4.2.1 Sammendrag av verdivurdering

Hele utredningsområdet ligger i Romsdalen som er registrert som helhetlig kulturlandskap og er angitt som kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse (KULA), mens østlige delområdene ligger innenfor Romsdalen landskapsvernområde. Samtlige delområder ligger dermed innenfor forvaltningsprioriterte landskap og har i henholdt til metodikken (M-1941) dermed stor eller svært stor verdi. Delområdene L1-L6 + L7B som ligger innenfor Romsdalen landskapsvernområde er gitt svært stor verdi. Vestre del av området, L7A, L8, L9 og L10 er gitt stor verdi.

Delområdene er plassert i øvre eller nedre del av de to verdikategoriene på bakgrunn av vurderingen av de øvrige verdikriteriene i M-1941.

Figur 53: Verdikart med delområder

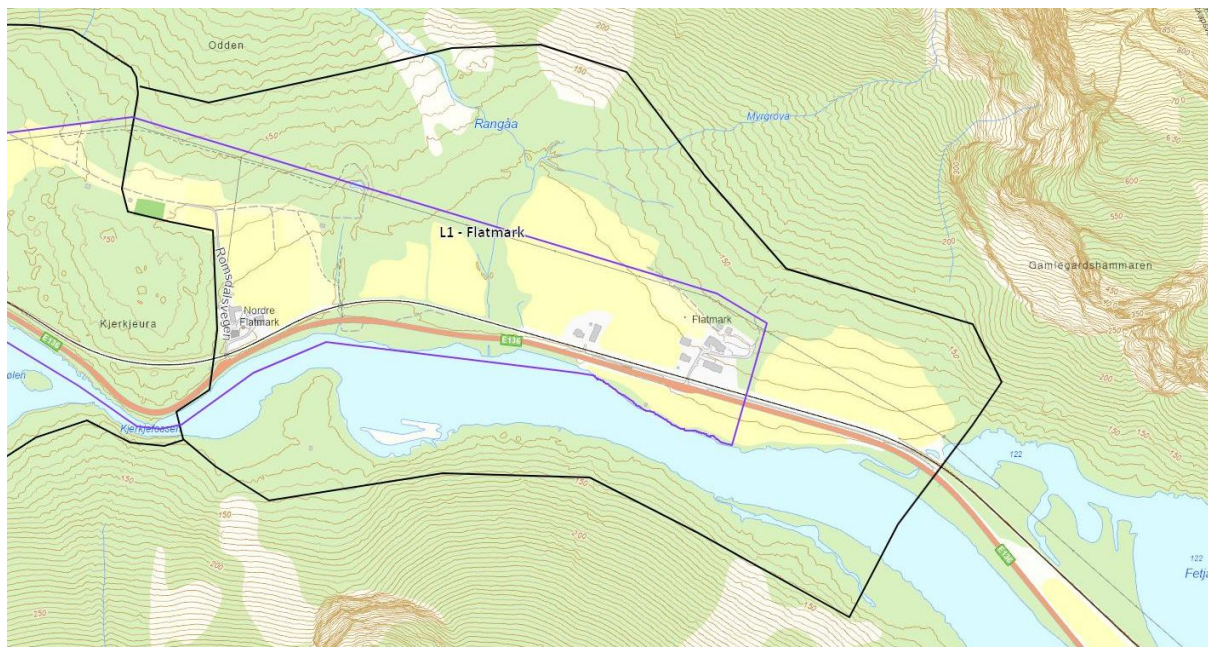
Tabell 7: Kortfattet oppsummering av de ulike delområdenes verdier

DELOMRÅDER	Verdi	Kortfattet beskrivelse av område og verdi
L1 - Flatmark	Svært stor	Flatmark er preget av stor visuell og kulturell verdi, med harmoniske gårdsmiljøer. Naturskapte elementer som Rauma og bratte fjellsider og nærheten til elva er viktig. Historiske strukturer med flere generasjoner veifar og skysstasjon bidrar til områdets identitet. Forholdet mellom natur, bebyggelse og ferdselsårer gir en harmonisk helhet. Området er del av Romsdalen LVO og har svært stor verdi.
	▲	
L2 - Kjerkjeura - Jetmundhølen	Svært stor	Dette rasdominerte området utgjør et særegent, dramatisk og komplekst landskap med store geologiske og visuelle kvaliteter. Naturprosessene og variasjonene i elveløpene skaper et særlig miljø langs Rauma med Kjerkjefossen, Jetmundhølen og den lite tilgjengelige ura i bakkant. Dagens vei og jernbane er godt tilpasset det bratte og komplekse landskapet. Området er del av Romsdalen LVO og har svært stor verdi.
	▲	
L3 - Skirimoen	Svært stor	Et harmonisk og skjermet gårdsmiljø med jordbruksmark omgitt av skog og rasblokker. Jernbanens fylling adskiller rommet omkring gården fra elva, der sandstrener og elvas løp har store visuelle kvaliteter. Åpningen til elverommet under jernbanen er viktig for kontakten og sammenhengen. Området er del av Romsdalen LVO og har svært stor verdi.
	▲	
L4 – Skiri skog	Svært stor	Skogen, med sitt naturlige preg og nettverk av stier, utgjør et særpreget landskap, langs Rauma, men også ved rasblokkene som er svært synlige i kulturlandskapet. Området er viktig for rekreasjon, inkludert fiske og buldring. Særpreget kommer ikke så godt frem sett fra vei og jernbane, ettersom skogen skjermer. Området er del av Romsdalen LVO og har svært stor verdi.
	▲	

L5 – Skiri kulturlandskap	Svært stor	Et harmonisk kulturlandskap med våtmarksområdet Skirihølen og Rauma tett på, omgitt av beitemark og jorder. Jernbane og vei går gjennom området, men utgjør ingen visuell barriere. Frittliggende rasblokker, historiske veifar og de to Skirigårdene gir kompleksitet og særpreg til området. Området er del av Romsdalen LVO og har svært stor verdi. De visuelle kvalitetene underbygger dette.
	▲	
L6 – Rygg - Utøyan	Svært stor	Raslandskapet og elveformasjonene ved Rauma og sideelva Kvernagrova gir området stor kompleksitet. Områdets naturpreg, sammen med spor etter historiske ferdselsårer, bidrar til høy opplevelsesverdi. Jernbanen og veien er godt tilpasset terrenget, men jernbanen utgjør en fysisk barriere mot elva. Området er del av Romsdalen LVO og har svært stor verdi. De visuelle kvalitetene underbygger dette.
	▲	
L7A – Monge skog (utenfor LVO)	Stor	Et sammenhengende og relativt flatt skogsområde nord for Romsdalsvegen, med flere stier, gamle veier og en kraftlinje. Skogen gir mindre opplevelse av det omkringliggende storskalalandskapet enn andre delområder, men oppleves helhetlig og naturlig. Historiske spor og veifar gir området visuelle kvaliteter og punktvis gløtt til det store landskapet. Verdien er i det nedre sjikt av stor.
	▲	
L7B – Monge skog (innenfor LVO)	Svært stor	Sammenhengende skogsområde sør for Romsdalsvegen, innenfor Romsdalen LVO. Nærheten til Rauma og det flomutsatte landskapet uten veier har stort naturpreg. Ved Mongeelva er det små lommer med dyrka mark. Tett skog og en flatere topografi gjør at landskapet oppleves mindre komplekst enn andre delområder innenfor Romsdalen LVO. Verdien er i nedre sjikt av svært stor.
	▲	
L8 – Remmem - Mongehamran	Stor	Området inngår i et natur- og kulturlandskap med stupbratte fjell ved Mongehamran og et rolig parti av Rauma. Gårdene Remmem og Ytter Monge ligger på hver sin av Rauma og bidrar til en harmonisk helhet, mens veien og jernbanen er godt integrert i terrenget. Området har stor verdi pga. forvaltningsstatus (KULA) som underbygges av de visuelle kvaliteter.
	▲	
L9 – Kors kike - Medalen	Stor	Et skogs- og kulturlandskap med Kors kirke som et sentralt og viktig element langs dagens vei. Kirkens arkitektur og betydning som samlingspunkt gir området en sterk identitet. Landskapet er kjennetegnet ved platåer og bratte skrenter som danner tydelige romlige avgrensninger. Området har stor verdi pga. forvaltningsstatus (KULA), hvilket underbygges i verdiene rundt Kors kirke. Området for øvrig plasserer det i nedre del av kategorien.
	▲	
L10 - Marstein	Stor	Delområdet består av bygda/tettstedet Marstein, hvis bebygde miljø med trerekker i er organisert med Romsdalsvegen som en samlende streng. Storslagen utsikt til Romsdalsfjellene, kulturlandskap og naturskapte elementer som Rauma og nærliggende fjell. Forvaltningsstatus som KULA landskap, gir området høy verdi. Tettstedet har gode visuelle kvaliteter.
	▲	

4.2.2 L1 – Flatmark

Figur 54: Delområde L1- Flatmark. Sort linje viser delområdets avgrensning og lilla linje plangrense ved varsel om oppstart av planarbeid. Kilde: miljødirektoratet.no

Figur 55: Delområde L1 Flatmark sett fra vest, med Nordre Flatmark i forgrunnen, Midtre Flatmark og Søndre Flatmark/Flatmark skysstasjon lengst bak i bildet. Foto: Grindaker

Figur 56 Søndre Flatmark/Flatmark skyssstasjon sett fra Romsdalsvegen (t.v) Foto: Asplan Viak . Undergang under jernbanen til Nordre Flatmark med Rangåafossen i bakgrunnen (t.h.) Foto: Grindaker

Tabell 8: Tabell som viser forhold ved landskapet for delområde L1

L1		
Forhold ved landskapet	Beskrivelse	Betydning for landskapskarakter
Geologi, landformer og vannforekomster	Elveslette og rasmark mellom Rauma og dalsiden. Dalen er videst på nordsiden. Stupbratte fjellsider avgrensar området i nord og sør. Rauma renner stille gjennom området. Bekken Myrgrova møter elva Rangåa som kommer ut mellom Flatmark skyssstasjon og Nordre flatmark.	Stor
Romlige forhold og skala	Liten skala rikt på detaljer med det store landskapet tett på. Større åpenhet ved Flatmark skyssstasjon enn ved Nordre Flatmark der Kjerkjeura og jernbanen rammer området inn og skaper et skjermet rom opp mot fjellsiden og Kors gamle kirkested.	Stor
Distinkte naturelementer	Kjerkjeura utgjør en viktig romlig avgrensning mot vest. Rauma markerer overgangen til naturlandskapet.	Stor
Natursammenhenger	Rauma og Rangåa er viktige naturstrukturer gjennom og på tvers av dalen. Rasuren som kjerkjeura utgjør skaper også en sterk kobling mot de bratte fjellsidene.	Middels
Aktive naturprosesser	Området er skredutsatt som har satt sitt preg på landskap og bebyggelse. Våningshuset på nordre Flatmark ble tatt av skred, og ble bygget opp igjen nærmere elva.	Middels
Jord og skogbruk. Fiske og annen utmarksbruk	Gårdssdrift med dyrka mark og beitemark. Laksefiske fra båt og begge elvesider (tilgang til elva fra kjøreadkomst ved Rangåa). Fiske- og gårdsturisme på begge gårder. Besøk til Gamle Kors kirkested.	Stor
Arealbruk	LNF med dyrka mark, noe skog, vei og jernbane	Middels
Bebyggelsespreg	Karakteristiske gårdsmiljøer på Flatmark skyssstasjon og Nordre Flatmark gård.	Stor
Historie og stedsidentitet	Flatmark skyssstasjon var viktig i tiden før jernbanen ble bygget, som en av åtte skyssstasjoner på strekningen Åndalsnes/Veblungsnes - Dombås. Gamle Kors kirkested er også viktig i områdets historie, i likhet med den gamle kongeveien som går i bakkant mellom gårdene. Gårdene Nordre Flatmark og Søndre Flatmark har opplevd flere tragiske skredulykker, som har satt fysiske og emosjonelle spor i lokalmiljøet.	Stor
Landskapskarakter	Flat jordbruksmark med karakteristisk gårdsbebyggelse mellom Rauma og dalsiden. Visuell kontakt mellom gårdsmiljøene, veien og jernbanen med Rauma og dalsidene på begge sider av Romsdalen. Stor detaljrikdom, og vidt spenn i skala. Bebyggelse, vei og jernbane er godt tilpasset landskapet. Hele delområdet inngår i Romsdalen landskapsvernområde.	

Tabell 9: Verdi for delområde L1.

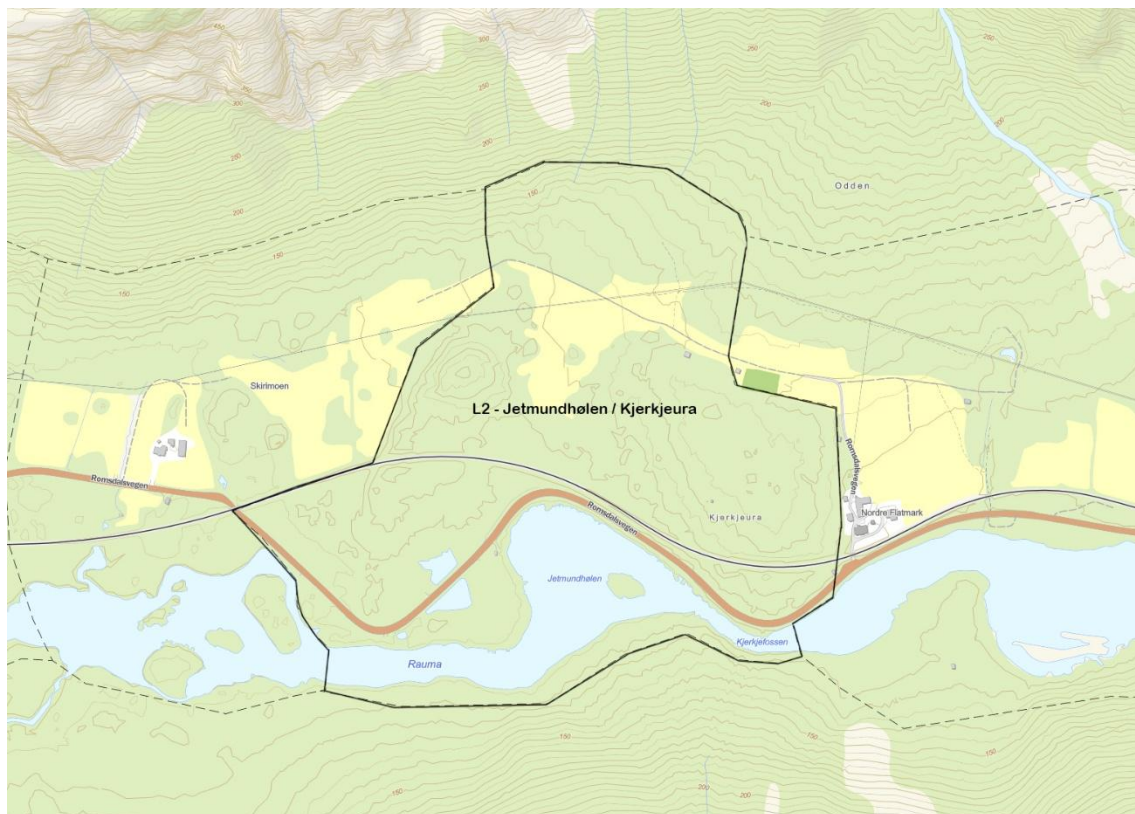
L1					
Aspekter /verdi	uten betydning	noe verdi	middels verdi	stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad			middels verdi		
Naturvariasjon					Svært stor verdi
Distinkthet				stor verdi	
Mangfold					Svært stor verdi
Særpreg				stor verdi	
Sammenhenger				stor verdi	
Tilhørighet/identitet				stor verdi	
Visuell karakter				stor verdi	
Forvaltningsprioritet /prioriterte landskapsområder					Svært stor verdi
Verdi					Svært stor verdi
					▲

Det naturskapte landskapet har stor variasjon fra fjellsidene, via rasmarken og elvesletta til Rauma, som vider seg ut i dette landskapsrommet før det snevres inn ved Kjerkjeura. Jordbruk og bebyggelse er etablert på det naturskapte landskapet sine premisser og vei og jernbane ligger på den relativt flate elvesletta parallelt med Rauma. Det er et vegetasjonsbelte mellom veien og elva øst i området. Ved Nordre Flatmark snevrer landskapet seg inn og veien går tett på elva, med en bratt skråning uten vegetasjon. Gårdsmiljøene på Flatmark (gamle skysstasjon) og Nordre Flatmark utgjør harmoniske elementer i landskapet, der helheten er viktigere enn enkeltbygg. Vei og jernbane er godt tilpasset landskap og relasjonen mellom gårdsmiljøene, ferdselsårer og elva er av stor betydning for identiteten.

Delområdet ligger innenfor Romsdalen landskapsvernområde og er registrert som helhetlig kulturlandskap og kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse.

Forvaltningsstatus gjør at området gis svært stor verdi. Øvrige vurderte aspekter tilsier at delområdet ligger i nedre del av kategorien.

4.2.3 L2 – Jetmundhølen / Kjerkjeura

Figur 57: Delområde L2- Kjerkjeura. Sort linje viser delområdets avgrensning.

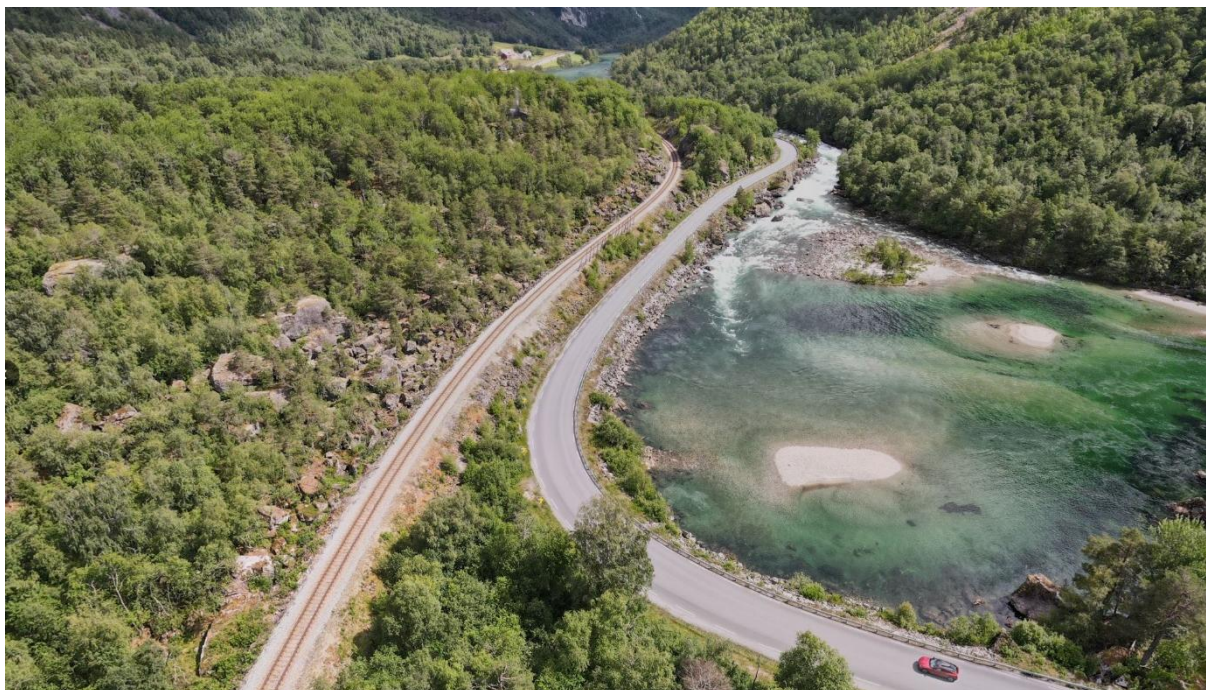

Figur 58: Dronefoto av Kjerkjeura (vestre del mot Skirimoen). Foto: Grindaker

Figur 59: T.v. Jernbaneundergangen som markerer overgang og forbinder elverommet og "Skirilykkja" med Skirimoen. Foto: Grindaker. T.h. Flom ved "Skirilykkja" sommeren 1923 Foto: H. Sødahl (fra Nasjonalsbibliotekets samling: Indre Romsdal på postkort: fra 1890-åra til1940)

Figur 60: Dronefoto av Jetmundhølen og Kjerkjeura sett mot øst. Foto: Grindaker

Figur 61: Jetmundhølen sett fra odden. Veien og Jernbanen utgjør tydelige men godt tilpassede linjer i landskapet (t.v.) Et mindre vann i blokkmarken som deles av veien (t.h.). Foto: Grindaker

Tabell 10: Landskapskarakter for delområde L2.

L2		
Forhold ved landskapet	Beskrivelse	Betydning for landskapskarakter
Geologi, landformer og vannforekomster	Ur og rasmark fra fjellsiden til Rauma. Rasblokker. Små vann i ura. Kjerkjefossen og Jetmundhølen med høler og øyer i Rauma.	Stor
Romlige forhold og skala	Ura ligger som en terskel på tvers av dalen, med romlig åpenhet langs elva, veien, jernbanen og i lommer av dyrka mark bak ura. Enorme rasblokker til småskala blokkmark skaper stor variasjon i opplevd skala.	Stor
Distinkte naturelementer	Rasblokker, Rauma med stor visuell variasjon innenfor området.	Stor
Natursammenhenger	Elveløpet og ura som strekker seg fra fjellet og til elva. Brudd av jernbane og vei reduserer sammenhengen noe.	Stor
Aktive naturprosesser	Ras og flom er aktive naturprosesser som har satt og setter sitt preg på området.	Stor
Jord og skogbruk. Fiske og annen utmarksbruk	Noe dyrka mark og beite. Gammel furuskog, lite tilgjengelig for hogst. Laskefiske i Rauma fra båt og fra elvebredde. Et lite naust/uthus ved Jetmundhølen der elva er lett tilgjengelig.	Liten
Arealbruk	Hovedsakelig gammel furuskog, noe beitemark/dyrka mark, jernbane og vei.	Liten
Bebyggelsespreg	Ubebygde område. Romsdalsveien og Raumabanen har krappe kurver tilpasset terrenget. Veien krysser under jernbanen, fra sørsiden til nordsiden sør for Skirimoen.	Liten
Historie og stedsidentitet	Kjerkjeura blir sagt å dateres 10 000 år tilbake (muntlig kilde), da et ras skal ha gått fra søndre side av dalen, og lagt ura som en terskel på tvers av dalbunnen helt opp til Kors gamle kirkested. Raslandskapet har preget elveløpet, og gjort fremkommelighet og forutsetningene for å ferdes gjennom området svært begrenset. De få ferdselsårer som finnes er derfor også av betydning for stedets identitet. Tilgangen til elva, og bruk av båt for å krysse elva har vært og er viktig.	Middels
Landskapskarakter	Kupert, vegetasjonsdekt rasmark som skiller seg fra det omkringliggende flate jordbruksarealet. Kurvet vei og jernbane godt tilpasset terrenget. Øyer, høyer og stryk i Rauma med stor visuell kvalitet. Varierte romlige opplevelser fra veien og jernbanen til Rauma og dalsidene.	

Tabell 11: Verdi for delområde L2

L2					
Aspekter /verdi	uten betydning	noe verdi	middels verdi	stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad				stor verdi	
Naturvariasjon					Svært stor verdi
Distinkthet					Svært stor verdi
Mangfold				stor verdi	
Særpreg				stor verdi	
Sammenhenger			middels verdi		Svært stor verdi
Tilhørighet/identitet				stor verdi	
Visuell karakter				stor verdi	
Forvaltningsprioritet /prioriterte landskapsområder					Svært stor verdi
Verdi					Svært stor verdi
					▲

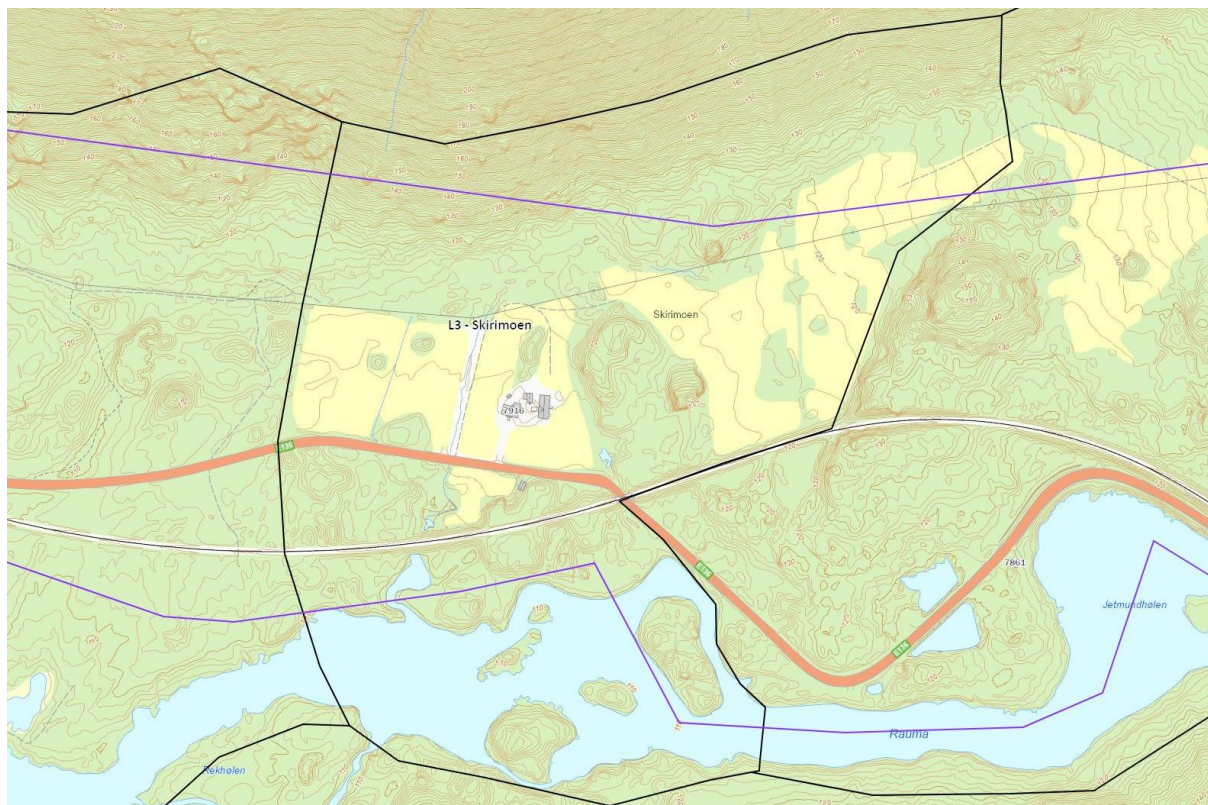
Delområdet er del av det varierte storskala landskapsrommet i Romsdalen. I mindre skala, er det et særpreget kupert, vegetasjonsdekt område hvor Rauma, rasurene med blokkmark og kampesteiner i landskapet er de sentrale elementene. I kulturlandskapet kommer kampesteinene særlig tydelig frem. Raumabanen skjærer igjennom ura, men med relativt små terrenginngrep. Det samme gjør E136, nærmere Rauma med krappere kurvatur tilpasset topografien. E136 deler et lite vann i blokkmarken vest for Jetmundhølen.

Fra veien og jernbanen opplever man tydelig mangfoldet i landskapsbildet. Rauma oppleves også svært variert gjennom området, trange stryk ved Kjerkjefossen, og et skålformet rom ved Jetmundhølen med grus og sandbanker. Vest for ura er elveløpet delt med flere rolige grunner. Delområdet ligger innenfor Romsdalen landskapsvernområde og er registrert som helhetlig kulturlandskap og kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse. Det geologiske mangfoldet kommer særlig godt frem i dette delområdet, og sårbarheten er stor.

Ut ifra forvaltningsstatus og understøttet av øvrige vurderte forhold, er delområdet gitt svært stor verdi.

4.2.4 L3 – Skirimoen

Figur 62: Delområde L3- Skirimoen. Sort linje viser delområdets avgrensning og lilla linje plangrense ved varsel om oppstart av planarbeid. Kilde: miljødirektoratet.no

Figur 63: Dronefoto av Delområde L3 Skirimoen sett fra øst. Veien krysser under jernbanen som ligger høyere og hindrer visuell kontakt med Rauma. Undergangen er viktig for tilgjengelighet til de særpregede og vakre sandstrendene ved elva. Foto: Grindaker

Figur 64: Skirimoen sett fra E136, vendt østover mot undergangen under jernbanen. Det nære landskapsrommet oppleves forholdsvis lite, men med det store fjellandskap er likevel nærværende. Foto: Grindaker

Tabell 12: Landskapskarakter for delområde L3.

L3		
Forhold ved landskapet	Beskrivelse	Betydning for landskapskarakter
Geologi, landformer og vannforekomster	Forholdsvis flat dalbunn med elveavsetninger og rasmateriale mellom fjellsiden og Rauma. Kampesteiner/rasblokker som markante øyer i kulturlandskapet. Høler, øyer og stryk i Rauma.	Stor
Romlige forhold og skala	Relativt liten skala på det nære landskapsrommet rundt Skirimoen. Jernbanefyllingen avgrenser rommet fra elva, men er kun punktvis synlig. Tett vegetasjon og skirimoura avgrenser også rommet mot jernbanen, og skaper flere mindre landskapsrom. Det store landskapet er likevel tilstede.	Stor
Distinkte naturelementer	Rasblokker, elva med høler og stryk, gammel furuskog.	Stor
Natursammenhenger	Elveløpet med tilhørende kantvegetasjon. Jernbanen bryter sammenhengen og koblingen til elva.	Middels
Aktive naturprosesser	Flom og ras	Liten
Jord og skogbruk. Fiske og annen utmarksbruk	Dyrka mark og beitemark, svært viktig for landskapsopplevelsen. Laksefiske i Rauma. Bading i Rauma fra flotte sandstrender på nordsien av elva, like ved undergangen til Skirimoen.	Stor
Arealbruk	LNF-område med dyrka mark og gårdsmiljø. Noe skog. Vei, jernbane og kraftledning gjennom området.	Liten
Bebyggelsespreg	Gårdsmiljøet er harmonisk og viktig i delområdet. Veien ligger i høyde med landskapet og undergangen er en viktig romlig kobling til elverommet.	Stor
Historie og stedsidentitet	Delområdet har en viktig kulturturhistorisk tilknytning både som bosted, gårdsmiljø og historie knyttet til samferdsel, med flere generasjoner vei. De spredte rasblokkene knytter kulturlandskapet sammen med Skirimoura. Hellere under store rasblokker skal også være brukt som overnattingssted for reisende i tidligere tider.	Stor
Landskapskarakter	Et lite kulturlandskap i det store landskapsrommet, der rasblokkene og bebyggelse i samspill er viktig for opplevelsen av skalaen i landskapet. Jernbane, vei og gårdsmiljø henger tett sammen. Elverommet utgjør et eget og særpreget rom.	

Tabell 13: Verdi for delområde L3.

L3					
Aspekter /verdi	uten betydning	noe verdi	middels verdi	stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad			middels verdi		
Naturvariasjon			middels verdi		
Distinkthet				stor verdi	
Mangfold				stor verdi	
Særpreg				stor verdi	
Sammenhenger			middels verdi		
Tilhørighet/identitet				stor verdi	
Visuell karakter				stor verdi	
Forvaltningsprioritet /prioriterte landskapsområder					Svært stor verdi
Verdi					Svært stor verdi
					▲

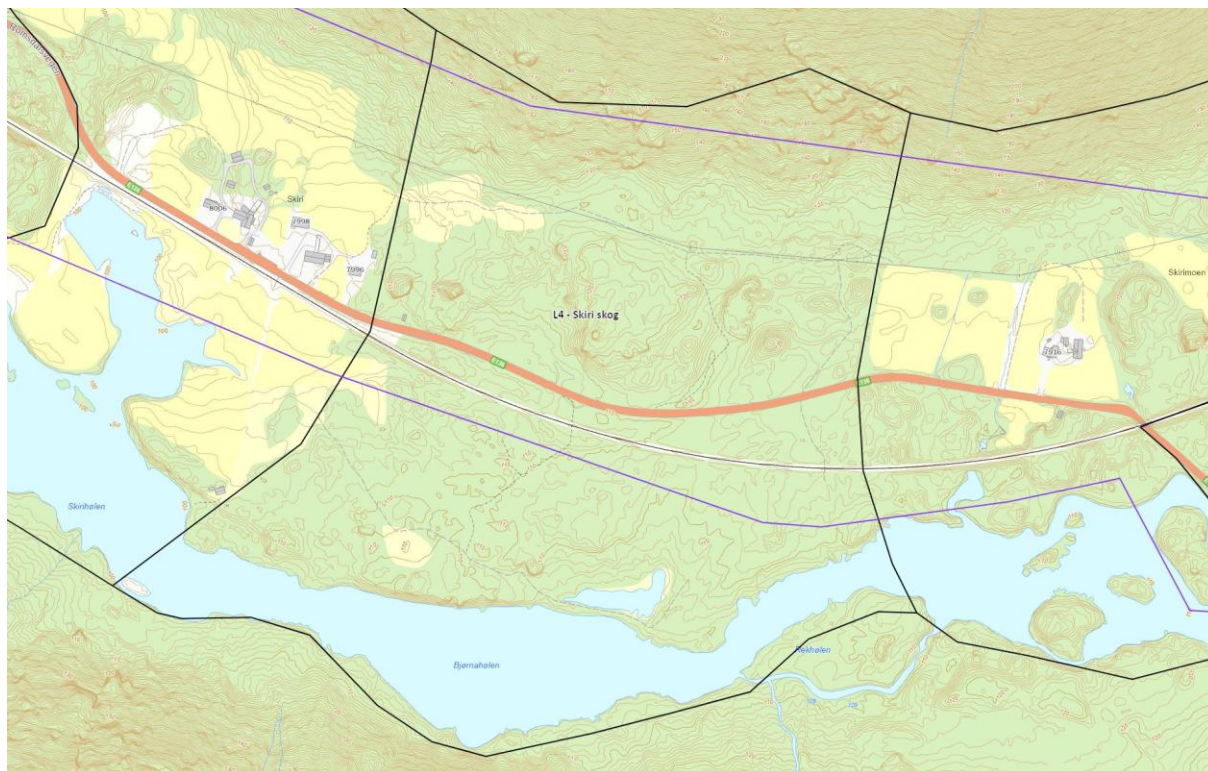
Delområdet er variert og består hovedsakelig av jordbruksmark med harmonisk gårdsbebyggelse tilpasset det naturskapte landskapet, med innslag av blokkmark, kampesteiner og kupert skog. Rauma går fra stryk til et rolig flerdelt løp med flere øyer gjennom delområdet. Før kryssningen under jernbanen ligger veien nær en rolig bakevje der en sandstrand gjør elva lett tilgjengelig. Elva har stor verdi i denne delen av området, selv om den er adskilt fra landskapsrommet ved gården.

E136 og Raumabanen er godt tilpasset terrenget og veien krysser under Raumabanen i en smal undergang, uten store terrenginngrep. Fra veien oppleves vekslingen mellom elve- og kulturlandskap, mens fra jernbanen som ligger høyere får man overblikk over ura og kulturlandskapet. Fra Skirmoen blokkerer jernbanens fylling kontakten med elva. Undergangen under jernbanen har visuelle kvaliteter og skaper en åpning til elverommet. Delområdet ligger innenfor Romsdalen landskapsvernområde og er registrert som helhetlig kulturlandskap og foreslått som kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse.

Delområdet er vurdert til svært stor verdi ut ifra forvaltningsstatus. Øvrige vurderte forhold tilsier plassering i nedre delen av verdikategorien.

4.2.5 L4 – Skiri skog

Figur 65: Delområde L4 - Skiri skog. Sort linje viser delområdets avgrensning og lilla linje plangrense ved varsel om oppstart. Kilde: miljødirektoratet.no

Figur 66: Dronefoto av delområde L4 sett fra Skirimoen (Foto: Grindaker)

Figur 67: Dronefoto av delområdet sett østover, der vei og jernbane går parallelt. Foto: Grindaker

Figur 68: Tv. Dronefoto av området sett fra Bjørnahølen, der det gressdekte området i perioder er flomdam. Skogen oppleves ubrutt og sammenhengende mellom elv og fjellside intakt, til tross for at veien går gjennom skogen.
T.h. En av mange store rasblokker som benyttes av klatrere til buldring, i området mellom veien og elva. Foto: Grindaker

Tabell 14 Landskapskarakter for delområde L4.

L4		
Forhold ved landskapet	Beskrivelse	Betydning for landskapskarakter
Geologi, landformer og vannforekomster	Småkupert landskap dominert av ur og rasmark fra dalsiden til Rauma. Bjørnehølen og Rekhølen mellom stryk. Flomdam ved Bjørnehølen.	Stor
Romlige forhold og skala	Skogens volum gjør at det topografiske mangfoldet ikke fremkommer så tydelig.	Middels
Distinkte naturelementer	Skogdekt ur. Furuskog dominerer i nordøst og løvskog sørvest.	Stor
Natursammenhenger	Skog. Romsdalsveien, Raumabanen og kraftlinje.	Stor
Aktive naturprosesser	Flom og ras.	Middels
Jord og skogbruk. Fiske og annen utmarksbruk	Skogbruk, jakt og laksefiske. En rekke stier gjennom området. Gårdsturisme med fiske og buldring som viktige attraksjoner. Spesielt sørsiden av veien benyttes til buldring men også noe på nordsiden. Området både nord og sør for veien benyttes til bærplukking og soppsanking.	Stor
Arealbruk	LNF-område med sammenhengende skog, kun brutt av vei, jernbane og kraftledning gjennom området.	Liten
Bebyggelsespreg	Område uten annen bebyggelse enn enkelte frittsående små uthus og skur i skogen.	Liten
Historie og stedsidentitet	En av dalens historiske veifar fra 1700-tallet går langs foten av fjellet mellom Skirimoen og Skiri, delvis gjengrodd, og delvis svekket av høyspentlinjen som er lagt i samme trasé. Ellers er det en rekke stier ned og langs elva gjennom skogen, viktige for å kunne fiske og oppleve elvelandskapet. Stiene fører også til rasblokker som gjennom tidene har vært benyttet for å gi ly. De benyttes nå av klatrere til buldring, og tiltrekker seg tilreisende.	Middels
Landskapskarakter	Småkupert skogsområde, med mye gammel furuskog nord for veien og mer tett løvskog mot elva. Mindre visuell kontakt fra vei og jernbane til Rauma og dalsidene. De geologiske formene kommer mindre tydelig frem langs vei og jernbane, men rasblokkene oppleves viktige tett på.	

Tabell 15 Verdi for delområde L4.

L4					
Aspekter /verdi	uten betydning	noe verdi	middels verdi	stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad			middels verdi		
Naturvariasjon			middels verdi		
Distinkthet			middels verdi		
Mangfold		noe verdi			
Særpreg				stor verdi	
Sammenhenger			middels verdi		
Tilhørighet/identitet				stor verdi	
Visuell karakter			middels verdi		
Forvaltningsprioritet /prioriterte landskapsområder					Svært stor verdi
Verdi					Svært stor verdi
					▲

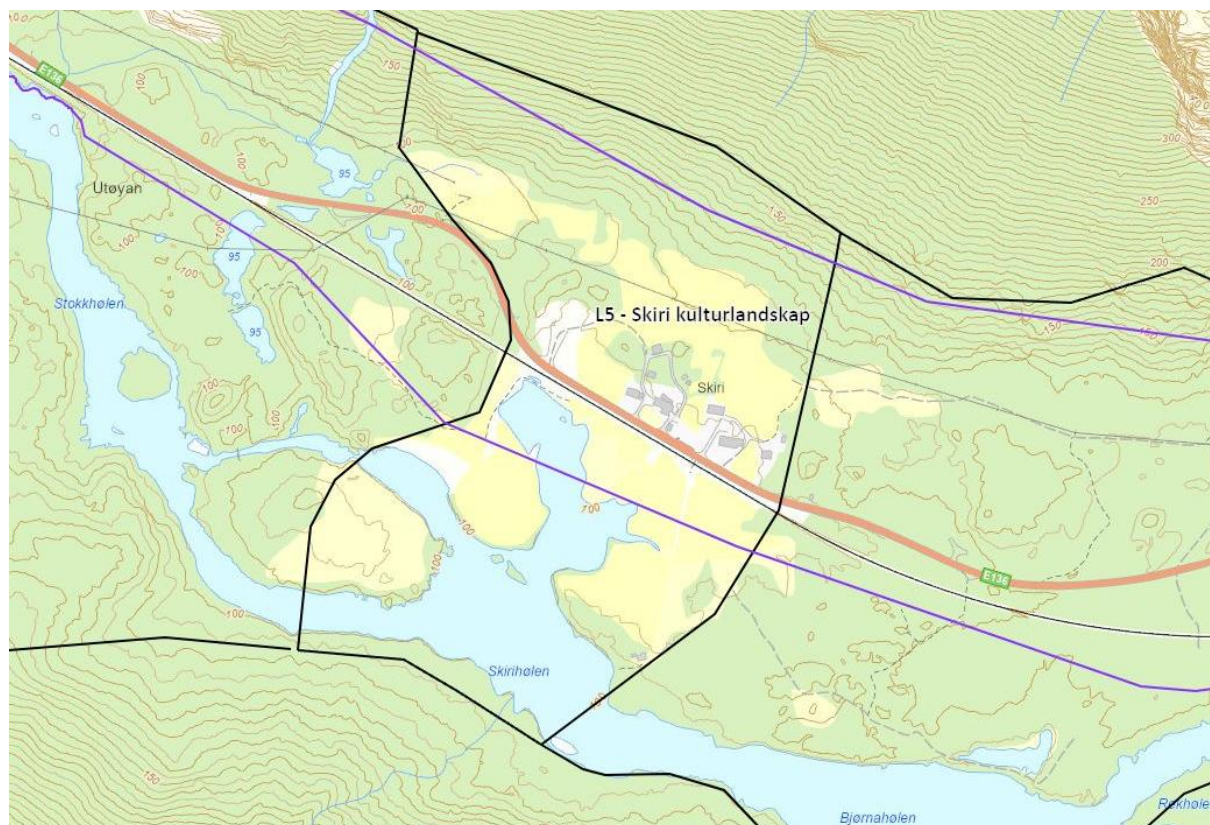
Delområdet er kjennetegnet med naturpreget, skogkledd rasmark og strekker seg fra fjellsiden helt til Rauma, men brytes opp av E136, jernbanen og en høyspenttrasé. Gjennom området går Rauma i to stryk, derimellom er det rolige partiet Bjørnehølen.

Rasblokkene synes godt langs vei og jernbane, som er de eneste åpne partiene i delområdet. I den tette skogen er landskapsrommet mer lukket og sammenhengen mellom nøkkelementene blir mindre tydelig og særpreg. Til gjengjeld leder et nettverk av stier mellom rasblokker ned til elva, og gir særpregete romlige opplevelser. Ved elva er naturpreget stort, og på avstand vil delområdet oppleves som sammenhengende skog. Delområdet ligger innenfor Romsdalen landskapsvernområde og er registrert som helhetlig kulturlandskap og kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse.

Delområdet er gitt svært stor verdi på grunn av forvaltningsstatus, mens øvrige vurderte forhold tilsier plassering i nedre del av verdikategorien.

4.2.6 L5 – Skiri kulturlandskap

Figur 69: Delområde L5 - Skiri kulturlandskap. Sort linje viser delområdets avgrensning og lilla linje plangrense ved varsel om oppstart av planarbeid. Kilde: miljødirektoratet.no

Figur 70: Dronefoto av Skiri gårdene og Skirihølen. Vei og jernbane ligger tett på gård og elv, men utgjør ingen visuell barriere i landskapsrommet. Foto: Grindaker

Figur 71: Den vestre av skirigårdene og Raumabanen sett fra sørsiden av jernbane og vei. En rasblokk har her blitt wireskåret for å bedre jernbanens sikt. Tett på veien ligger også en annen stor rasblokk og en gammel smie synlig til høyre i bildet. Foto: Grindaker

Figur 72: Dronefoto av Skirigårdene sett vestover. Veien og jernbanen skiller lag i vest. Visuell kontakt mellom gårdsmiljø og elv er viktig for området og veien hindrer ikke visuell kontakt. Foto: Grindaker

Tabell 16: Landskapskarakter for delområde L5

L5		
Forhold ved landskapet	Beskrivelse	Betydning for landskapskarakter
Geologi, landformer og vannforekomster	Elveslette og rasmark mellom Rauma og dalsiden. Lavtliggende og flompreget landskap ved Skirihølen. Kulturlandskapet strekker seg fra rasmarken ut til en øy i Rauma.	Stor
Romlige forhold og skala	Rasblokker i åpent kulturlandskap. Mange mindre rom i rommet pga vegetasjon, bebyggelse, våtmarksvegetasjon og rasblokker.	Stor
Distinkte naturelementer	Rauma har stor betydning for rommet som ligger ved fjellsidene og rasblokkene ut over markene.	Stor
Natursammenhenger	Vårmarken rundt Skirihølen har stor påvirkning på opplevelsen av landskapsrommet.	Stor
Aktive naturprosesser	Flomlandskapet preger området i stor grad.	Stor
Jord og skogbruk. Fiske og annen utmarksbruk	Området er et kulturlandskap med dyrka mark og beitemark, innrammet av naturlandskap. Fiske er viktig langs elva.	Stor
Arealbruk	Jordbruksmark med gårdsbebyggelse og karakteristiske rasblokker avgrenset av Rauma, dalsiden og skogen. Visuell kontakt fra gårdsmiljøet, veien og jernbanen til Rauma og begge dalsidene i Romsdalen. Jernbane og vei er godt plassert i landskapet og skaper kun små brudd.	Middels
Bebyggelsespreg	Gårdsbebyggelsen er viktig for skalaen, men arkitekturen er mindre særpreget.	Middels
Historie og stedsidentitet	Delområdet har lang kulturhistorisk forankring med dyrkning og bosetning i området. Mange generasjoner vei vitner om transporthistorien gjennom dalen, og sårbarheten knyttet til elvas flom og rasene fra fjellsiden, som har krevd utbedring og alternative ruter gjennom tidene. Elvas og rasblokkene nærvær i det aktive og historiske kulturlandskapet, gir området et tydelig særpreg.	Stor
Landskapskarakter	Landskapet er åpent, men sammensatt der småskala-landskap og storskala er tilstedeværende. Frittliggende rasblokker, øyer med vegetasjon, bygg og elva skaper flere mindre rom innad i rommet. Rauma renner rolig gjennom området, og deler seg i to løp med en større øy, som er del av beitelandskapet. Våtmarksområdet Skirihølen er et særpreget landskapsrom der beitemark og elv veves sammen. Vei, jernbane og bebyggelse er plassert harmonisk i landskapet.	

Tabell 17: Verdi for delområde L5

L5					
Aspekter /verdi	uten betydning	noe verdi	middels verdi	stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad				stor verdi	
Naturvariasjon					Svært stor verdi
Distinkthet				stor verdi	
Mangfold				stor verdi	
Særpreget				stor verdi	
Sammenhenger				stor verdi	
Tilhørighet/identitet				stor verdi	
Visuell karakter					Svært stor verdi
Forvaltningsprioritet /prioriterte landskapsområder					Svært stor verdi
Verdi					Svært stor verdi
					▲

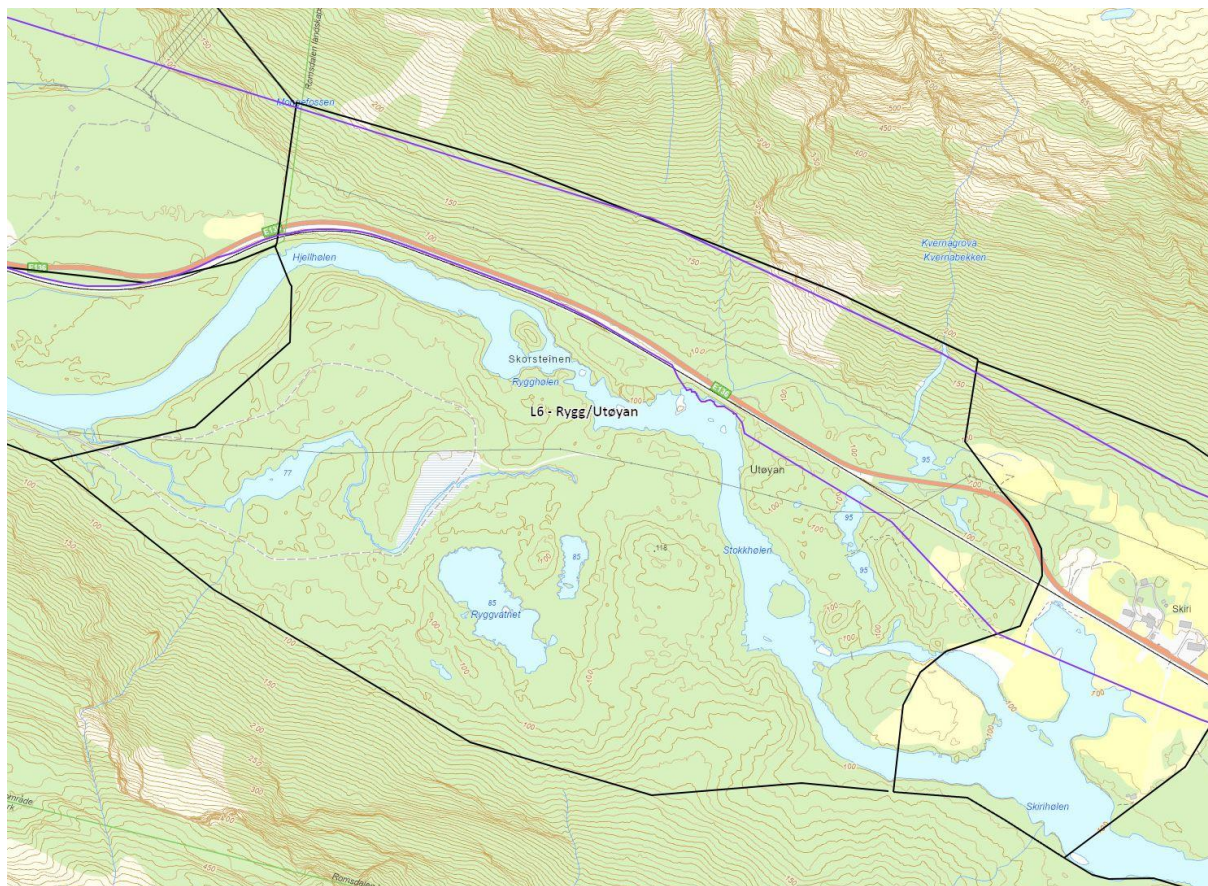
Delområdet avgrenses av skogen i øst og den kupert skogen der jernbane og vei skiller lag i vest. Landskapet er åpent, men sammensatt, preget av gårdsbebyggelse med dyrka mark og beitemark. Frittliggende rasblokker, øyer med vegetasjon, bygg og elva skaper flere mindre rom innad i rommet. Rauma renner rolig gjennom området, og deler seg i to løp med en større øy, som er del av beitelandskapet. Våtmarksområdet Skirihølen er et særpreget landskapsrom der beitemark og elv veves sammen, og endrer karakter ettersom elvas vannstand endres. Vei, jernbane og bebyggelse er plassert harmonisk i landskapet. Området oppleves visuelt komplekst, og man opplever sammensetningen av de ulike landskapselementer fra mange ståsteder.

Delområdet ligger innenfor Romsdalen landskapsvernområde og er registrert som helhetlig kulturlandskap og kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse.

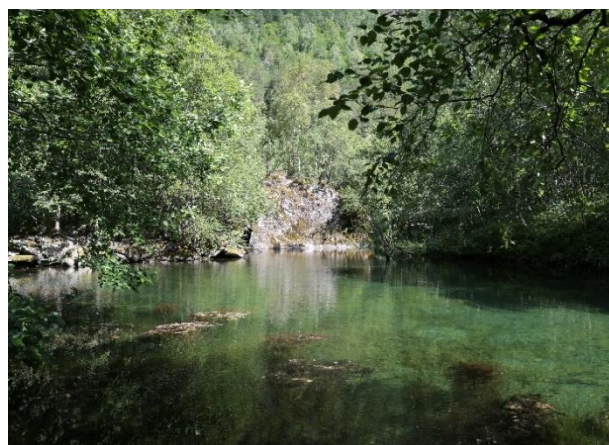
Delområdet er gitt svært stor verdi på bakgrunn av forvaltningsstatus. Dette underbygges også ved områdets visuelle kvaliteter og kompleksitet.

4.2.7 L6 – Rygg/Utøyen

Figur 73: Delområde 6: Rygg/Utøyen

Figur 74: T.v. Elvelandskapet oppleves spektakulært, her fra den gamle chausséen på sørsiden av jernbanen. T.h. Et av tjernene som ligger mellom dagens vei og jernbanen. Foto: Grindaker

Figur 75: Området kjennetegnes ved et komplekst og kupert terreng med skogkledd blokkmark og småvann. Elva Kvernagrova renner ut i dette systemet. Flere generasjoner vei krysser dagens vei og jernbane gjennom området. Dessverre er sporene mange steder utilgjengelige. Foto: Grindaker

Figur 76: Landskapet av store rasblokker preger elva og skaper stryk, fosser, delte løp og øyer. Vei og jernbane ligger tett på fjellsiden på en hylle i det bratte terrenget. Her ved Utøyan. Foto: Grindaker

Tabell 18 landskapskarakter for delområde L6.

L6	Rygg - Utøyen	
Forhold ved landskapet	Beskrivelse	Betydning for landskapskarakter
Geologi, landformer og vannforekomster	Raspreget landskap på begge elvesider, med blokkmark og store rasblokker, som danner et komplekst elveløp med øyer, fosser og stryk. Nettverk av mindre vann. Kvernabekken renner gjennom området, via mindre tjern og ut i Rauma. Rauma slynger seg gjennom området og bidrar til stor romlig variasjon.	Stor
Romlige forhold og skala	Bratte fjellsider tett på vei og jernbane gir en opplevelse av stor skala der man ferdes langs vei og jernbane. Langs Rauma skapes en rekke mindre rom der elven endrer karakter.	Stor
Distinkte naturelementer	De geologiske formasjonene med rasblokker og blokkmark, og hvordan de preger elva og opplevelsen av landskapet er av stor betydning.	Stor
Natursammenhenger	Vannveiene og raslandskapet preger området i stor grad. Stor variasjon i vegetasjon, fra våtmark til skrinn furuskog.	Stor
Aktive naturprosesser	Ras og flom har formet og former fremdeles landskapet. Den historiske veien er lagt på en flomvoll. Det er nylige rashendelser som vitner om at landskapet stadig formes og preges av dette.	Stor
Jord og skogbruk. Fiske og annen utmarksbruk	Området er svært ulendt og uegnet for dyrkning og aktivt skogbruk. Elva benyttes til fiske, og har stor opplevelsverdi. Det arrangeres elvevandring med formidling av natur, historie og kultur. Buldresteinen rundt årstallsteinen.	Middels
Arealbruk	Skog, vei, jernbane og kraftlinje. Raumabanen og Romsdalsvegen går som rette strenger gjennom dette kupert landskapet og splitter vannene.	Middels
Bebyggelsespreg	Ingen bebyggelse	Liten
Historie og stedsidentitet	Veistrekningen er fredet gjennom området, og den gode tilpasningen til landskapet er beskrevet som en viktig kvalitet. Stubber av tidligere generasjoner vei ligger langs elva, avskåret av jernbanen. Disse tilfører historisk dybde og skaper visuell kompleksitet mot det ville elvelandskapet. Chaussen med Årstallsteinen har særlige visuelle kvaliteter, der "Fantehelleren" en svær heller har gitt og gir ly til besøkende. Elvas og rasblokkenes nærvær i det aktive og historiske kulturlandskapet, gir området et tydelig særpreg. Ferdsele gjennom landskapet er det som preger det ut over de naturlige prosessene.	Stor
Landskapskarakter	Småkupert, skogkledd område med bekk, tjern og rasblokker. Østre del er mer preget av blokkmark og avstand til Rauma. I vest ligger vei og jernbane trangt mellom Rauma og fjellsiden. Vekslende visuell kontakt fra vei og jernbane mot Rauma med karakteristiske øyer, stryk og rasblokker samt dalsidene i sør og vest. Ferdsele har også preget landskapet, og tilfører kvaliteter til området.	

Tabell 19: Verdi for delområde L6.

L6					
Aspekter /verdi	uten betydning	noe verdi	middels verdi	stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad				stor verdi	
Naturvariasjon				stor verdi	
Distinkthet					Svært stor verdi
Mangfold				stor verdi	
Særpreg				stor verdi	
Sammenhenger				stor verdi	
Tilhørighet/identitet				stor verdi	
Visuell karakter					Svært stor verdi
Forvaltningsprioritet /prioriterte landskapsområder					Svært stor verdi
Verdi					Svært stor verdi
					▲

Området har store visuelle kvaliteter og er et aktivt raslandskap der naturprosessene har vært med å forme og stadig former landskapet. Elva, fjellsider, blokkmark og vannsystemer danner et komplekst landskap, der dagens vei og jernbane ligger godt tilpasset omgivelsene. Flere generasjoner vei snor seg mellom kampesteiner på sørsiden og nordsiden av jernbanen. Delene på sørsiden har stor visuell opplevelsverdi, men er vanskelig tilgjengelige. Det mest sårbare området er på sørsiden av jernbanen og berøres ikke av dagens vei.

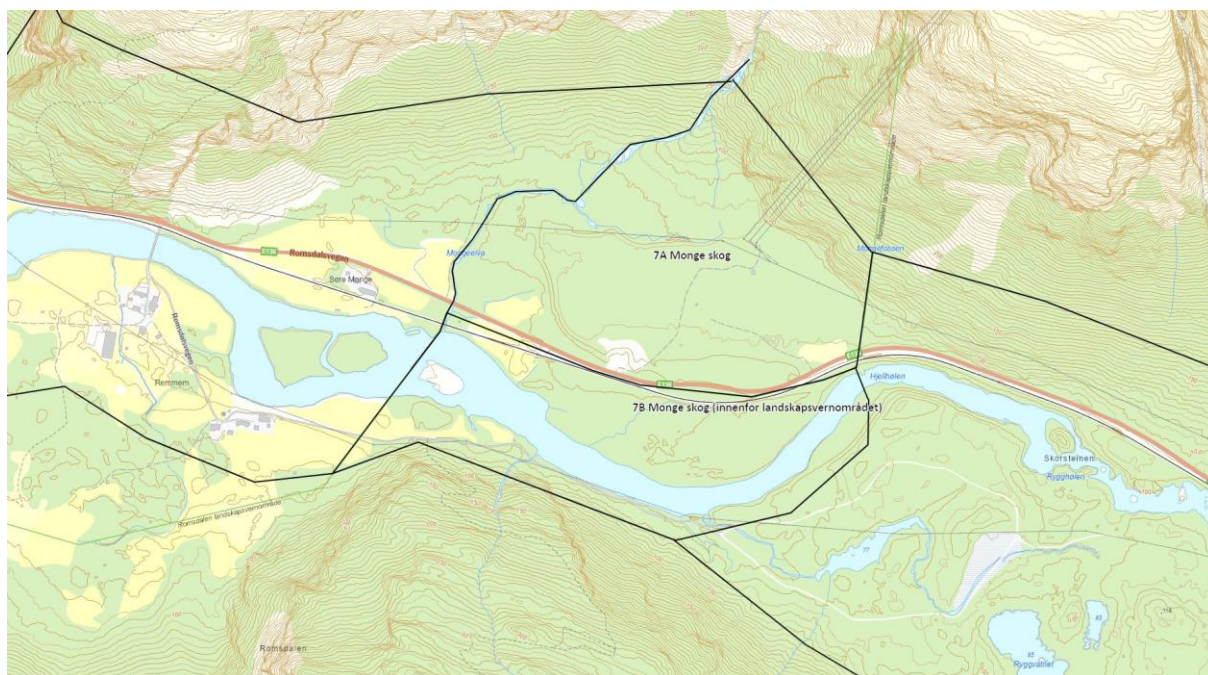
Delområdet ligger innenfor Romsdalen landskapsvernområde og er registrert som helhetlig kulturlandskap og kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse.

Delområdet er på bakgrunn av forvaltningsstatus gitt svært stor verdi, hvilket forsterkes av de visuelle kvalitetene.

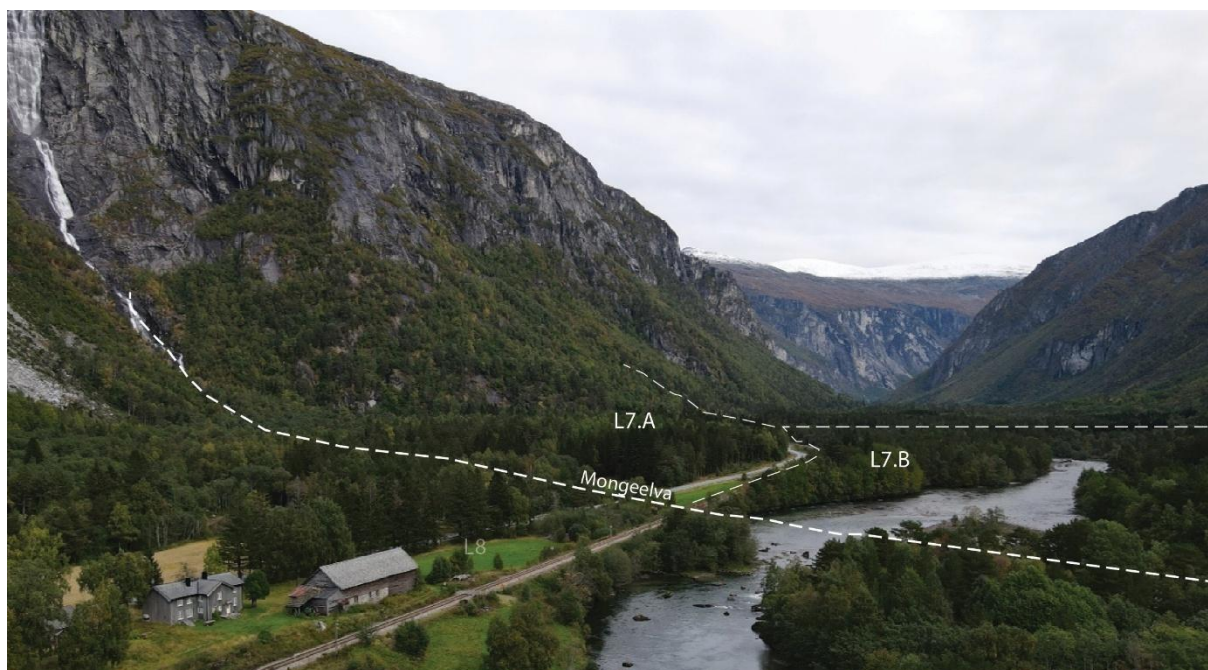

4.2.8 L7A og L7B – Monge skog

Monge skog er delt i to deler, da verdien pga. metodikkens krav til verdisetting av forvaltningsprioriterte områder, gjør den ulik i og utenfor landskapsvernområdet.

Figur 77: Delområde L7A og L7B – Monge skog

Figur 78: Oversiktsbilde fra vest ved Søre Monge. Mongefossen til venstre i bildet. Sør for veien er skogen del av landskapsvernområdet. Foto: Grindaker

Figur 79: L7A: Den gamle rideveien/kjerreveien fra 1700-tallet synes som en løper av eng og bregner gjennom skogsplatået nord for E136. Foto: Grindaker

Tabell 20: Landskapskarakter for delområde L7A

L7A		
Forhold ved landskapet	Beskrivelse	Betydning for landskapskarakter
Geologi, landformer og vannforekomster	Terrassert breavsetning mellom dalsiden og vei/jernbane. Mongelva og Mongefossen avgrenser området i vest.	Middels
Romlige forhold og skala	Det nedre området oppleves flatt og forholdsvis lukket, og det er kun nær fjellsiden og i lysninger man opplever den store skalaen. Skogen er relativt lett tilgjengelig og vil kunne oppleves fra mange ståsteder.	Middels
Distinkte naturelementer	Fjellsiden og Mongefossen, der man kommer tett på fjellsiden og i kraftlinjen.	Stor
Natursammenhenger	Sammenhengende skogsområde, kun brutt av en kraftlinje, og avrenset av veien i sør.	Stor
Aktive naturprosesser	Området mot fjellsiden er rasutatt, men ellers er i liten grad et område i endring.	Stor
Jord og skogbruk. Fiske og annen utmarksbruk	Skogsdrift og jakt. Mulighet for sikker skyting mot fjellfot. Sopplukking og bærsanking.	Middels
Arealbruk	Skog med vei og kraftlinje. Lite tydelige brudd.	Liten
Bebyggelsespreg	Et fåtall mindre bygg i skogen knyttet til forsvarsaktivitet.	Liten
Historie og stedsidentitet	Mange historiske spor gjennom skogen med historiske veifar, og funn fra tidligere bosetninger og krigsminner fra 2. verdenskrig.	Middels
Landskapskarakter	Flatt og skogdekt område, der nærheten til det store landskapet oppleves tydeligst i ytterkant. Det er få brudd ut over kraftlinjen. Området oppleves helhetlig, men har i mindre grad nærhet til det store landskapet slik man ellers opplever i mye av dalen.	

Tabell 21 Verdi for delområde L7A

L7A					
Aspekter /verdi	uten betydning	noe verdi	middels verdi	stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad			middels verdi		
Naturvariasjon			middels verdi		
Distinkthet			middels verdi		
Mangfold		noe verdi			
Særpreg		noe verdi			
Sammenhenger			middels verdi		
Tilhørighet/identitet			middels verdi		
Visuell karakter			middels verdi		
Forvaltningsprioritet /prioriterte landskapsområder				stor verdi	
Verdi				stor verdi	
				▲	

Figur 80: L7B fra svingen ved Hjellhølen der veien ikke lenger følger elva. Et fragment av den gamle chausseen synes med stabbesteiner på sørsiden av jernbanen. Foto: T.v. Grindaker, T.h. Google Street View

Tabell 22: Landskapskarakter for delområde L7B

L7B		
Forhold ved landskapet	Beskrivelse	Betydning for landskapskarakter
Geologi, landformer og vannforekomster	Terrassert breavsetning mellom vei/jernbane og Rauma. Mongelva avgrenser området i vest.	Middels
Romlige forhold og skala	Skogsområdet oppleves flatt og forholdsvis tett. Kun åpent langs jernbanen og ved elva.	Middels
Distinkte naturelementer	Rauma og Mongelva. Elva går fra stryk til en vid og rolig karakter i området.	Stor
Natursammenhenger	Sammenhengende skogsområde, egentlig mellom fjellsiden og elv, kun brutt av vei og jernbane. Ingen stier eller veier registrert i området.	Stor
Aktive naturprosesser	Området mot fjellsiden er rasutatt, men ellers er i liten grad et område i endring.	Stor
Jord og skogbruk. Fiske og annen utmarksbruk	Skogsdrift og jakt. Gammel slåtteng	Middels
Arealbruk	Sammenhengende skogsområde, kun brutt av vei og jernbane. Ingen registrerte stier.	Liten
Bebyggelsespreg	Ingen bebyggelse	Liten
Historie og stedsidentitet	En stubb av kjørevegen fra 1869 ligger på sørsiden av jernbanen mellom Rauma og jernbanen, med stabbesteiner. Det øvrige delområdet er skogdekt naturmiljø mellom jernbanen og Rauma.	Liten
Landskapskarakter	Området består av tett barskog, er småkupert, uten blokkmarken som kjennetegner områdene lenger øst. Visuelt og topografisk henger det tett sammen med skogsområdet på oversiden av veien, men er delt pga. forvaltningsstatus. Området har stort naturpreg, så godt som ingen inngrep, er flomutsatt og nærheten til Rauma er tydelig.	

Tabell 23: Verdi for delområde L7B

L7B					
Aspekter /verdi	uten betydning	noe verdi	middels verdi	stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad				stor verdi	
Naturvariasjon			middels verdi		
Distinkthet				stor verdi	
Mangfold			middels verdi		
Særpreg			middels verdi		
Sammenhenger	uten betydning				
Tilhørighet/identitet		noe verdi			
Visuell karakter			middels verdi		
Forvaltningsprioritet /prioriterte landskapsområder					Svært stor verdi
Verdi					Svært stor verdi
					▲

Figur 81: Lommer med dyrka mark vest i området før Mongeelva. Her har man glimtvis kontakt med Rauma. Kilde: Google Street View

Delområdet er i hovedsak dekket av skog, med et stort platå med breavsetninger mellom hovedvei og fjellside. Sør for veien er området også relativt flatt. Gjennom skogen er det flere spor av eldre veifar som delvis er gjengrodd. En kraftlinje går også gjennom nordre del av området. Delområdet avgrenses av Mongeelva i vest. Kompleksiteten i landskapet oppleves i mindre grad fra området pga. vegetasjon og topografi. De lineære strukturene både deler opp og skaper sammenheng gjennom området, der man ser fjellene omkring og de tilgrensende landskapsrom. De visuelle kvalitetene i området er alminnelige i område L7A (på nordsiden av veien).

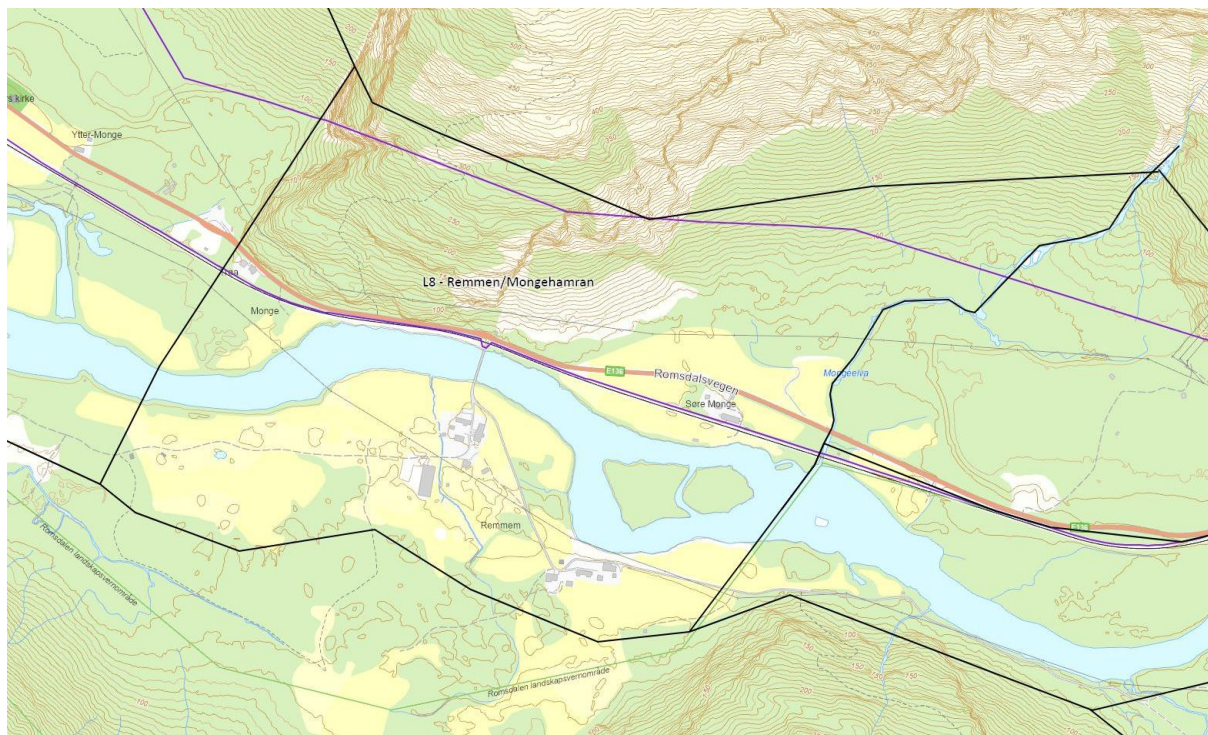
Delområde L7A er registrert som helhetlig kulturlandskap og kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse. Delområdet er ut ifra forvaltningsstatus gitt stor verdi, men øvrige aspekter tilsier at det ligger i nedre del av kategorien.

Sør for Romsdalsvegen er skogen, jernbanen og elva i tillegg en del av landskapsvernområdet og området er nærmest uten stier og veier, med svært få menneskelige inngrep. Den gamle kjøreveien ligger parallelt med dagens vei nordøst i området, men er pga. jernbanen utilgjengelig.

Ut ifra forvaltningsstatus er delområde L7B gitt svært stor verdi, men øvrige vurderte forhold tilsier plassering i nedre del av verdikategorien.

4.2.9 L8 – Remmen - Mongehamran

Figur 82: Delområde L8 – Remmem - Mongehamran

Figur 83: Landskapsrommet omkring Søre Monge gård sett mot øst. Foto: Grindaker

Figur 84: Remmem gård og Mongehamran med Trolltindan i bakgrunnen. Foto: Grindaker

Figur 85: Søre Monge gård på høydedraget med romdannende vegetasjon rundt. Mongehamran i bakgrunnen til høyre i bildet. Foto: Grindaker

Tabell 24: Landskapskarakter for delområde L8

L8 Søre Monge - Mongehamran		
Forhold ved landskapet	Beskrivelse	Betydning for landskapskarakter
Geologi, landformer og vannforekomster	Elveslette mellom Rauma og dalsiden, på begge sider av elva, samt Mongehamran (bratt fjellside tett på Rauma).	Stor
Romlige forhold og skala	Stor romlig kompleksitet med kulturlandskap, bratt fjellside og elva tett på. Småskala gårdsmiljø på begge sider av Rauma med rasblokker jordene tilhørende Søre Monge.	Stor
Distinkte naturelementer	Mongehamran og Rauma.	Stor
Natursammenhenger	Mongehamran ligger tett på Rauma vest i delområdet. Harmonisk veksling mellom dyrka elvesletter og dramatiske bratte fjellsider.	Middels
Aktive naturprosesser	Skredutsatt område, særlig vei og jernbane mellom Mongehamran og Rauma.	Middels
Jord og skogbruk. Fiske og annen utmarksbruk	Jordbruk på elvesletta. Fiske i Rauma og Mongeelva. Merket tursti opp til Mongevatnet vest for Remmem bru. En av få steder det er mulig å komme opp til høyfjellet. Klatreruter i Mongegjura med adkomst herfra.	Middels
Arealbruk	Blandingsskog i dalbunnen. Løvskog i dalsiden. Åkre og beitemark på elvesletta.	Middels
Bebyggelsespreg	Spredt gårdsbebyggelse. Romsdalsveien, Raumabanen og kraftlinje. Bro over Rauma til Remmem	Stor
Historie og stedsidentitet	Stedstypiske og harmoniske gårdstun ved Søre Monge og Remmem. Flere generasjoner vei på begge sider av elva.	Middels
Landskapskarakter	Flatt jordbruksområde med karakteristisk gårdsbebyggelse mellom dalsidene på begge sider av Rauma. Vekslende visuell kontakt fra gårdsmiljøet, veien og jernbanen til Rauma og dalsidene. Rauma renner tett på fjellsiden Mongehamran og skaper en trang passasje for Romsdalsveien og Raumabanen. Visuell kontakt fra veien og jernbanen til Rauma, elvesletta på Remmem og dalsiden mot sør.	

Tabell 25 Verdi for delområde L8

L8					
Aspekter /verdi	uten betydning	noe verdi	middels verdi	stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad			middels verdi		
Naturvariasjon				stor verdi	
Distinkthet				stor verdi	
Mangfold				stor verdi	
Særpreget				stor verdi	
Sammenhenger			middels verdi		
Tilhørighet/identitet				stor verdi	
Visuell karakter				stor verdi	
Forvaltningsprioritet/prioriterte landskapsområder				stor verdi	
Verdi				stor verdi	
				▲	

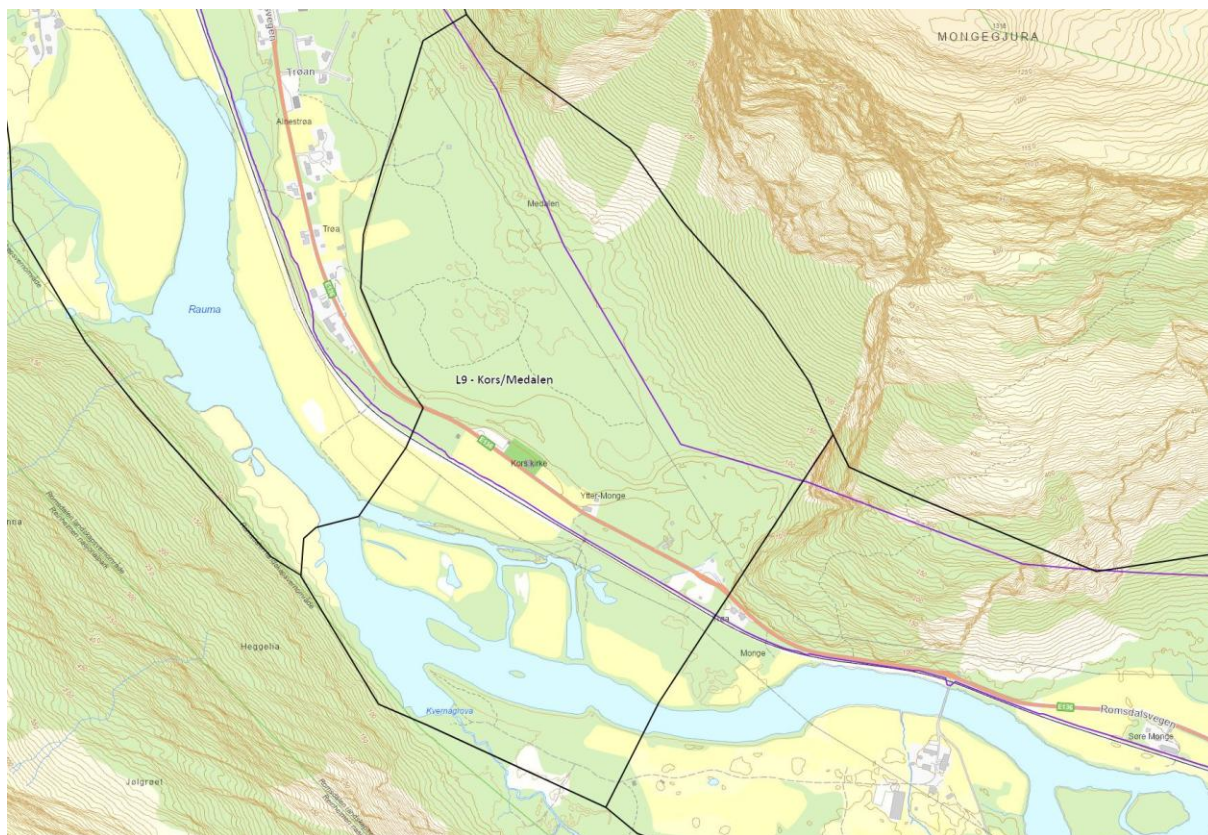
Området oppleves sammensatt, med mange av de naturskapte nøkkelementer tett på hverandre. Gårdstun med tilhørende jorder på begge sider av elva bidrar til en harmonisk helhet og kompleksitet i landskapet. Det er mange generasjoner ferdselsårer gjennom området. En smal og bratt sti leder opp fjellsiden ved Mongehamran. Her er spor etter ras tydelige, både i form av ur og enkelte større rasblokker. Vei og jernbane er godt tilpasset i det trange partiet mellom stupbratt berg og Rauma. Trolltindane danner bakgrunnen mot vest.

Delområdet er registrert som helhetlig kulturlandskap og inngår i et kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse (KULA).

Delområdet er ut ifra forvaltningsstatus og understøttet av øvrige vurderte forhold, gitt stor verdi.

4.2.10 L9 – Kors kirke – Medalen

Figur 86: Delområde L9 - Kors kirke – Medalen

Figur 87: Dronefoto av delområdet sett vestover med Trolltindan i bakgrunnen. Jernbane og vei følger terrenget som rette bånd i et relativt flatt terreng. Foto: Grindaker.

Figur 88: Kors kirke og kirkegård ligger tett på veien. Foto: Grindaker

Figur 4-38: T.v.: En av de bratte sandskrentene som kjenner seg ut i området og skiller platåene i skogen.
T.h. Dronefoto av kors kirke og kirkegård. Foto: Grindaker

Tabell 26: Landskapskarakter for delområde L9

L9		
Kors kirke - Medalen		
Forhold ved landskapet	Beskrivelse	Betydning for landskapskarakter
Geologi, landformer og vannforekomster	Terrassert slette med elveavsetning og breavsetning mellom dalsiden og Rauma. Tydelig rasur i fjellsiden.	Stor
Romlige forhold og skala	Åpent jordbrukslandskap nærmest Rauma. Skogsområde i flere nivåer nærmest fjellsiden.	Stor
Distinkte naturelementer	Terrassert slettelandskap.	Middels
Natursammenhenger	Stor skogkledd slette mellom jordbruksmarka og fjellsiden.	Middels
Aktive naturprosesser	Rasutsatt nærmest fjellsiden.	Liten
Jord og skogbruk. Fiske og annen utmarksbruk	Jordbruksmark mellom E136 og Rauma. Området brukes til jakt. Turterreng med stier. Bærplukking og soppsanking.	Middels
Arealbruk	Skog og jordbruk.	Liten
Bebyggelsespreg	Kors kirke og tilhørende kirkegård, begge med gode visuelle kvaliteter. Noe bebyggelse svært tett på veien, bl.a. en enebolig og den forlatte gårdsbygningen tilhørende Ytter-Monge. Den har visuelle kvaliteter men tunet er ikke intakt og bygningen svært forfallen. Det er også noe fritidsbebyggelse i området.	Middels
Historie og stedsidentitet	Kors kirke og tilhørende kirkegård har stor betydning knyttet til områdets identitet, som historisk sted og samlingspunkt. Flere generasjoner vei går gjennom skogen nord for kirken, og en rekke krigsminner fra 2. verdenskrig. Vest for kors kirke ligger et stort gravfelt med gravhauger, delvis i skog, delvis i mer åpent terreng. Det er synlig på nært hold, men skjermet av skogen sett fra Kors kirke.	Stor
Landskapskarakter	Terrassert slette med jordbruksmark nærmest Rauma og større sammenhengende skogsareal mot fjellsiden. Terrenget kjennetegnes ved platåer forbundet med bratte skrenter. E136 og Raumabanen går i overgangen mellom de to områdene. Nært veien ligger den karakteristiske Kors kirke med tilhørende kirkegård.	

Tabell 27: Verditabell for delområde L9

L9					
Aspekter /verdi	uten betydning	noe verdi	middels verdi	stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad			middels verdi		
Naturvariasjon			middels verdi		
Distinkthet				stor verdi	
Mangfold			middels verdi		
Særpreget				stor verdi	
Sammenhenger				stor verdi	
Tilhørighet/identitet				stor verdi	
Visuell karakter				stor verdi	
Forvaltningsprioritet /prioriterte landskapsområder				stor verdi	
Verdi				stor verdi	
				▲	

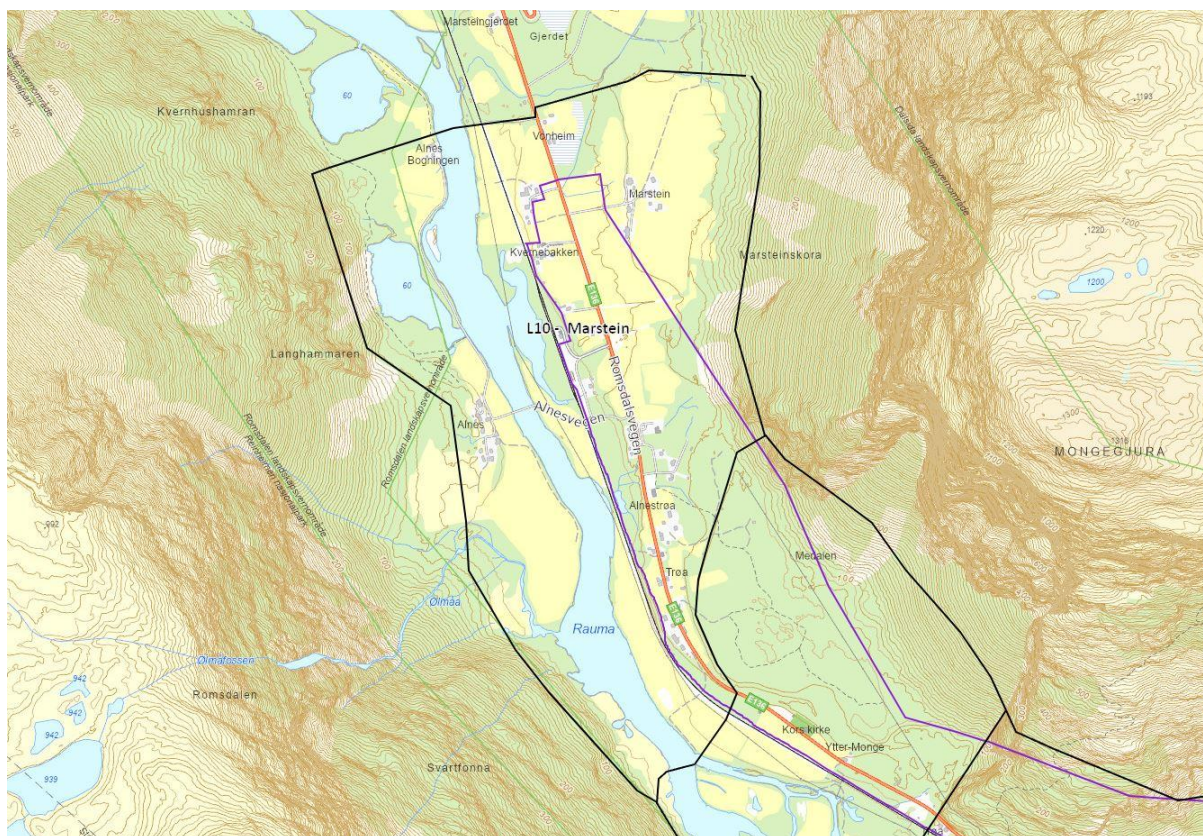
Området domineres av skog med alminnelige visuelle kvaliteter. De åpne rommene med dyrka mark og Kors kirke har spesielt gode visuelle kvaliteter. Den terrasserte topografien er tydelig med platåer forbundet av bratte skrenter. Vei og jernbane bidrar til en oppdeling av de små åpne rommene, men ligger samtidig godt i terrenget. Skogen er sammenhengende hele veien opp mot fjellet, løftet opp et nivå over dalbunnen. Kors kirke og kirkegård utgjør et viktig arkitektonisk element.

Delområdet er registrert som helhetlig kulturlandskap og kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse. Det er mange ulike kulturhistoriske elementer i dette landskapet med Kors Kirke, gravfelt m.m.

Delområdet er på bakgrunn av forvaltningsstatus gitt stor verdi. Øvrige vurderte forhold tilsier plassering i nedre del av verdikategorien.

4.2.11 L10 – Marstein

Figur 90: Delområde L10 - Marstein

Figur 91: Dronefoto av Marstein sett mot sørøst. Foto: Grindaker

Figur 92: Dronefoto av Marstein sett mot nordvest. Foto: Grindaker

Figur 4-42: Bebyggelsen i Mastein knytter seg tett på veien, og vitner om et tettsted som har vokst frem langs en langt mindre trafikkert vei. Foto: Grindaker

Tabell 28: Landskapskarakter for delområde L10

L10		
Forhold ved landskapet	Beskrivelse	Betydning for landskapskarakter
Geologi, landformer og vannforekomster	Bred elveslette mellom Rauma og rasmarka nærmest fjellsiden.	Stor
Romlige forhold og skala	Åpent kulturlandskap omkranset av fjellsider med utsikt mot nordvest.	Stor
Distinkte naturelementer	Utsikt mot Trolltindan og Romsdalshornet mot nord	Middels
Natursammenhenger	Rauma og den skogdekte flaten og dalsiden.	Middels
Aktive naturprosesser	-	-
Jord og skogbruk. Fiske og annen utmarksbruk	Bredt belte med jordbruksmark langs E136 og Raumabanen.	Stor
Arealbruk	Spredt bebyggelse langs E136.	Middels
Bebyggelsespreg	Bebyggelsen er strukturert langs E136.	Middels
Historie og stedsidentitet	Kulturlandskapet og det bebygde miljø, som i stor grad er knyttet opp mot Romsdalsvegen er viktig for stedsidentiteten i likhet med utsikten til det store landskapet og Romsdalsindene.	Stor
Landskapskarakter	Terrassert slette mellom dalsiden og Rauma med åpent kulturlandskap og boligbebyggelse langs Romsdalsveien. God visuell kontakt fra veien og bebyggelsen mot Rauma og enda bedre fra jernbanen. God visuell kontakt fra bebyggelse, vei og jernbane begge mot dalsidene i Romsdalen med Trolltindan og Romsdalshornet mot nord. Mange rom i rommet med bebyggelse og vegetasjon.	

Tabell 29: Verdi for delområde L10

L10					
Aspekter /verdi	uten betydning	noe verdi	middels verdi	stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad		noe verdi			
Naturvariasjon			middels verdi		
Distinkthet			middels verdi		
Mangfold			middels verdi		
Særpreg			middels verdi		
Sammenhenger			middels verdi		
Tilhørighet/identitet			middels verdi		
Visuell karakter			middels verdi		
Forvaltningsprioritet /prioriterte landskapsområder				stor verdi	
Verdi				stor verdi	
▲					

I Marstein åpner dalføret seg opp og blir videre og mer åpent, med en rekke bolighus, jorder og mindre skogholt. Rauma renner rolig og vid gjennom området. Veien går som en ryggrad gjennom bygda, tett på bebyggelsen og vitner om veiens betydning for utviklingen av tettstedet.

Plen, jorder og eng ligger mellom vei og bebyggelse og det bebyggede landskap oppleves åpent, men med en rekke romlige elementer som trekker skalaen ned. Rekker og klynger av furu- og bjørketrær bidrar til romlig oppdeling av dalbunnen. Landskapet med Rauma tett på oppleves harmonisk, til tross for at veien utgjør et svært tydelig visuelt element.

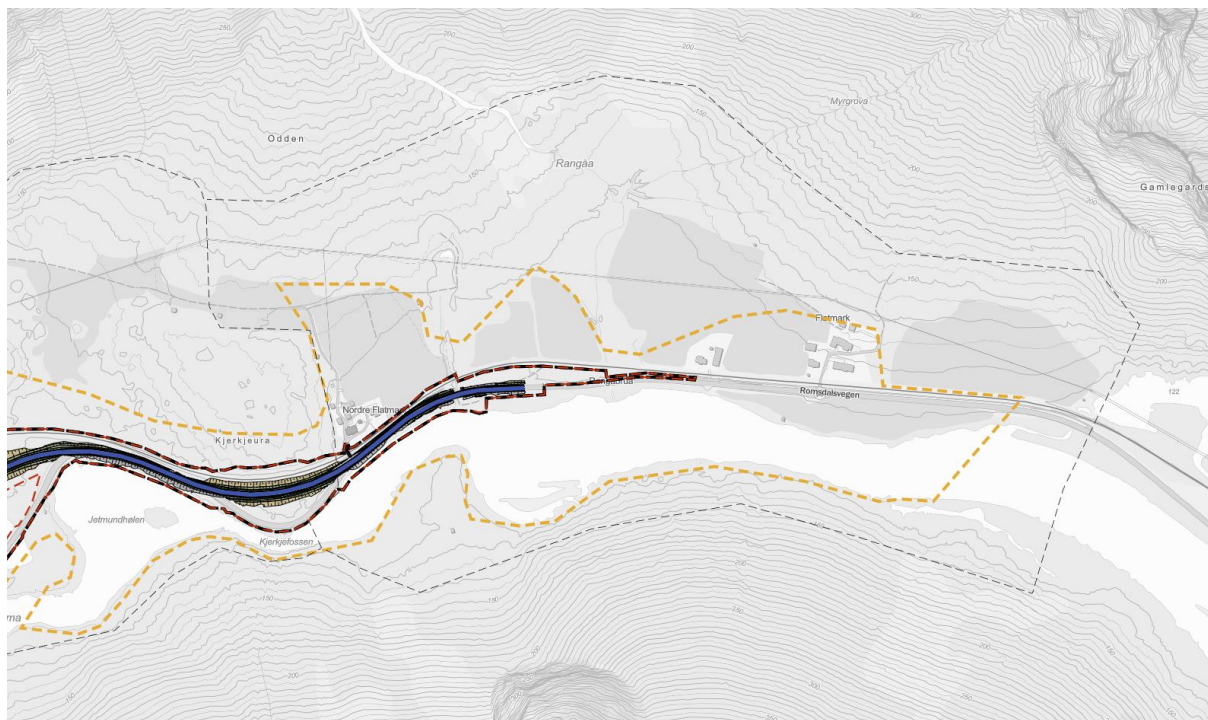
Delområdet er registrert som helhetlig kulturlandskap og kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse.

Ut ifra forvaltningsstatus er delområde gitt stor verdi, mens øvrige aspekter tilsier plassering i nedre del av verdikategorien.

4.3 Påvirkning og konsekvens – Flatmark til Mongehamran

4.3.1 L1 – Flatmark

Figur 94: Delområde L1 med influensområde/synlighetsgrense vist med oransje, stiplet linje.

Synlighet: Fra Rangåa frem til Nordre Flatmark følger veien dagens vei. Utvidet veibredde ved avkjørsel til Nordre Flatmark medfører fylling noe lenger ut i Rauma enn i dag, en situasjon som kun vil være synlig fra elva og motsatt bredd. Der veien går inn i Kerkjeura i ny trasé forringes innrammingen av rommet noe, men dette oppleves i hovedsak fra veien og er ikke av betydning for området helhetlig.

Fragmentering: Veien skaper ingen barriere i landskapet. Skåret i Kerkjeura fragmenterer innrammingen noe i nord, uten at det påvirker området helhetlig.

Skala: Linjeføringen på veien er godt tilpasset landskapets skala gjennom delområdet.

Formgivning: Elvekanten må erosjonssikres, og skal reetableres med omtrent samme helningsgrad og mer varierte steinstørrelser, slik at nedre del vil få en mer naturlig utforming enn i dag. Skråningen er bratt 1:1, men dette vurderes som en bedre løsning enn å gå lenger ut i elva eller etablere støttemur. Vegfyllingen vil ligge noe lenger ut enn dagens elvekant.

Tilhørighet/Identitet: Sammenhengen på tvers av dalbunnen fra fjellside til elv vurderes viktig for områdets identitet, i likhet med gårdenes visuelle kontakt med både jernbane og vei. Denne opprettholdes med tiltakets utforming.

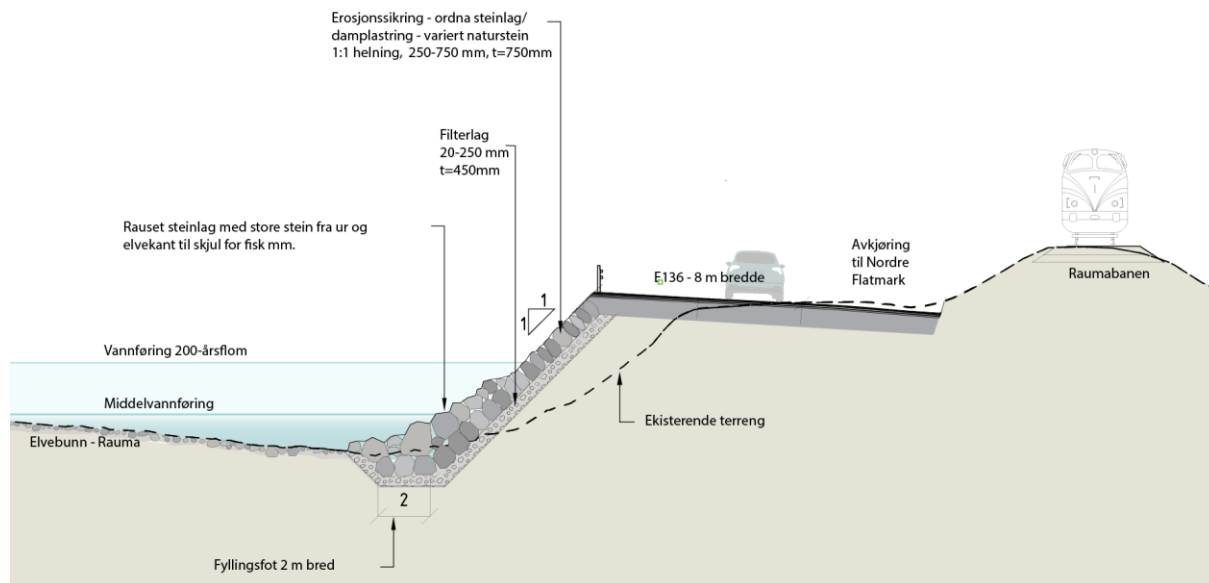
Figur 96: Dronefoto og modellbilde av området sett fra Kjerkjeura med Nordre Flatmark i forgrunnen. Veien følger dagens vei, og endringene vil være relativt små. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 4-44: Dronefoto og visualisering av Nordre Flatmark med Kjerkjeura og Kjerkjefossen i bakgrunnen. Eksisterende veifylling i elva er tydelig, og kantsonen lite naturpreget i dag. Forbi Nordre Flatmark heves veien og fyllingen i Rauma reetableres. Kilde: Grindaker/Trimble connect

Figur 97: Visualisering av reetablering av fylling ved Nordre Flatmark og skjæring parallelt med jernbanen. Kilde: Via Nova.

Figur 98: Snitt som viser erosjonssikring og reetablering av fylling utenfor dagens elvekant

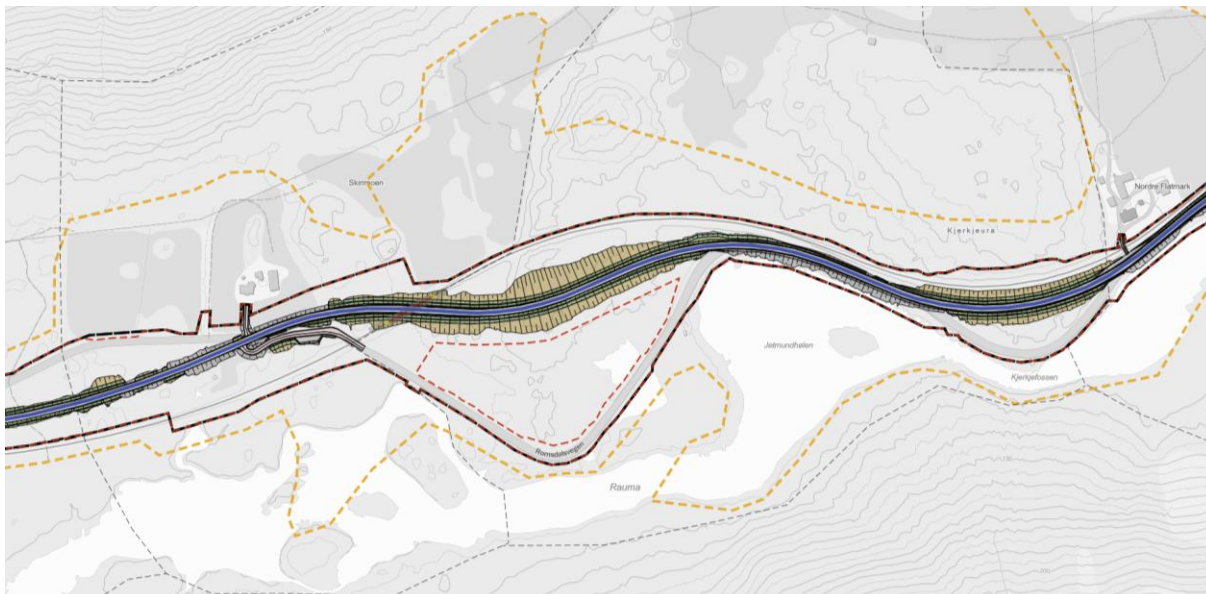
Tabell 30: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L1

Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet			X		
Fragmentering		X			
Skala		X			
Utforming		X			
Tilhørighet/identitet		X			
Samlet påvirkning		X			
Verdi	Svært stor				
Konsekvensgrad	Ubetydelig konsekvens (0)				

Veien følger i hovedsak dagens trasé og skaper ingen visuell eller fysisk barriere i landskapet. Skåret i Kjerkjeura blir noe mer åpent, og elvekanten må etableres lenger ut i Rauma, men gis en med naturlig utforming. Tiltaket er godt tilpasset landskapets skala og helhet, og viktige visuelle sammenhenger i dalbunnen opprettholdes. Endringene vurderes som små og uten negativ betydning for områdets identitet eller helhetsinntrykk. Konsekvensen er **ubetydelig (0)**.

4.3.2 L2 – Jetmundhølen/Kjerkjeura

Figur 99: Delområde L2 med influensområde/synlighetsgrense vist med oransje, stiplet linje

Synlighet: Vei og jernbanen slik den i dag ligger utgjør klare horisontale linjer i det kupert landskapet. Forblendet mur inn i jernbanefyllingen ved Jetmundhølen vil utgjøre et nytt og synlig element sett fra ny vei, dagens vei og fra Rauma. Skjæringene gjennom ura vil være svært synlig fra veien østfra ved Jetmundhølen, fra jernbanen og til dels fra elva. Ny jernbanebru vil være lite synlig fra området.

Fragmentering: Fragmenteringen av Kjerkjeura forringer området, ved at et stort og dypt skår skapes, og naturpreget svekkes, spesielt den vestre delen mellom Jetmundhølen og Skrimoen. At skjæringene er lagt inntil eksisterende brudd mellom Nordre Flatmark og Jetmundhølen er formildende. Dagens veisløyfe ved Kjerkjefossen tilbakeføres til natur, med kun en tursti/enkel grusvei, slik at naturpreget styrkes i overgangen til elva. Dette er en positiv faktor.

Skala: Tiltaket bryter ikke med landskapets skala der veien følger dagens trasé. Skjæringen gjennom ura er imidlertid dyp og medfører et brudd med skalaen.

Utforming: Det reetableres ur i skjæringene gjennom Kjerkjeura, og der elvekanten som må erosjonssikres og reetableres ved Jetmundhølen anlegges en bratt skråning (1:1) med varierte steinstørrelser og lokal stein. Skjæringen inn i jernbanefyllingen med Jetmundhølen vil utgjøre et nytt og synlig element, spesielt fordi den blir så høy. Det forutsettes at muren forblendes med lokal stein eller stein med samme uttrykk og farge.

Identitet: Verdien og identiteten i delområdet er knyttet til elva, ura, raslandskapet og veien og jernbanen som snor seg gjennom landskapet med stor grad av tilpasning. Her veves visuelle, kulturhistoriske og naturhistoriske/geologiske verdier sammen. Tilgjengeligheten og bruken av elva er også svært viktig for dette området. Kjerkjeura ligger som en stor terskel på tvers av dalbunnen og utgjør et viktig landskapselement fra dalside til dalbunn som forringes. Tiltakene

ved Jetmundhølen vil oppnå et naturlig uttrykk på sikt, og i liten grad svekke verdiene. Ved at dagens veisløyfer nedskaleres og tas ut av drift som hovedvei vil man få anledning til å oppleve landskapet i en lav hastighet, og med et større naturpreg.

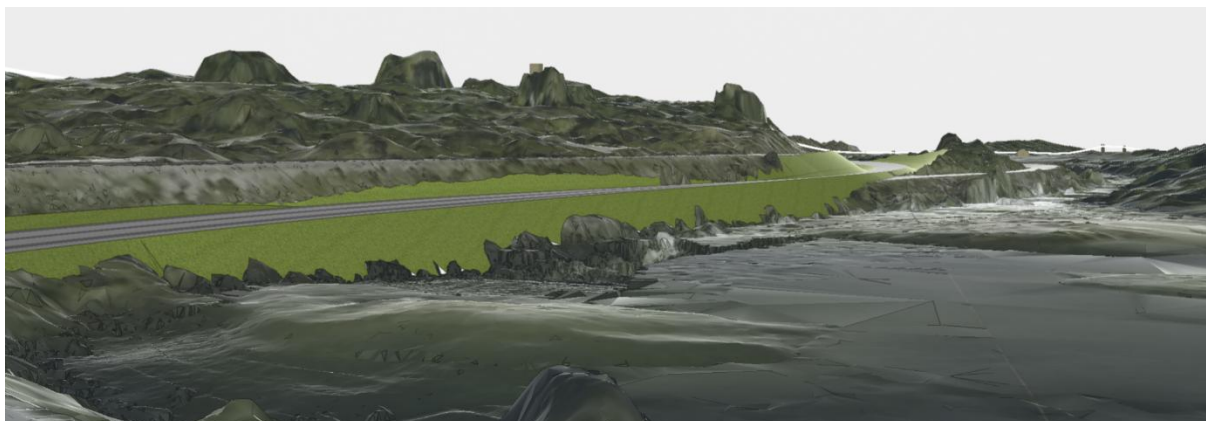

Figur 4-50: Dronefoto og visualisering av veitrasé gjennom Kjerkjeuras østre og vestre del. Skåret vil skape et nytt stort brudd med dype skjæringene; opp mot 17 m høye. Skjæringene vil være mest synlig fra jernbanen og veien, men også fra Jetmundhølen. Kilde: Grindaker/Trimble connect

Figur 4-49: Foto av Jetmundhølen der veien og jernbanen ligger parallelt. Kilde: Grindaker

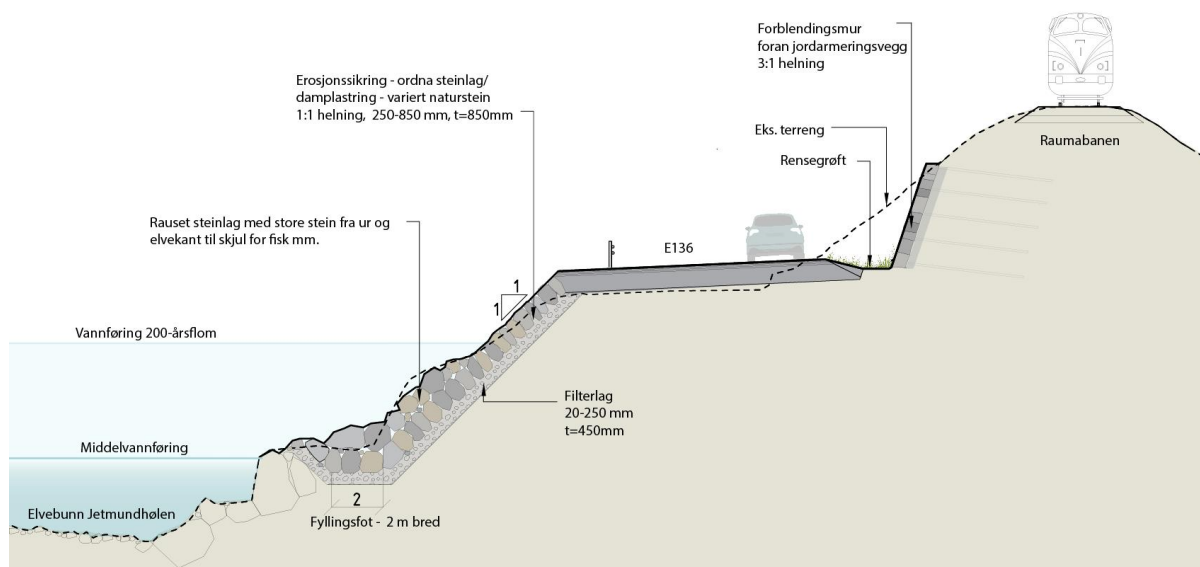

Figur 102: Visualisering veien, lagt noe høyere enn dagens vei langs Jetmundhølen, slik at man får en forblendet mur i jernbanefyllingen. Den bratte elveskråningen erosjonssikres og reetableres med mer variert stein. Kilde: Trimble connect

Figur 103: Visualisering av erosjonssikret elveskråning ved Jetmundhølen og natursteinsforblendet jordarmering i jernbanefyllingen. Kilde: ViaNova

Figur 104: Prinsippsnitt ved Jetmundhølen med reetablert fylling mot Rauma og forblendet jordarmering mot jernbanen. Illustrasjon: Grindaker AS

Figur105: Visualisering av veien gjennom Kjerkjeura. Skjæringer med stein fra ura. Kilde: ViaNova

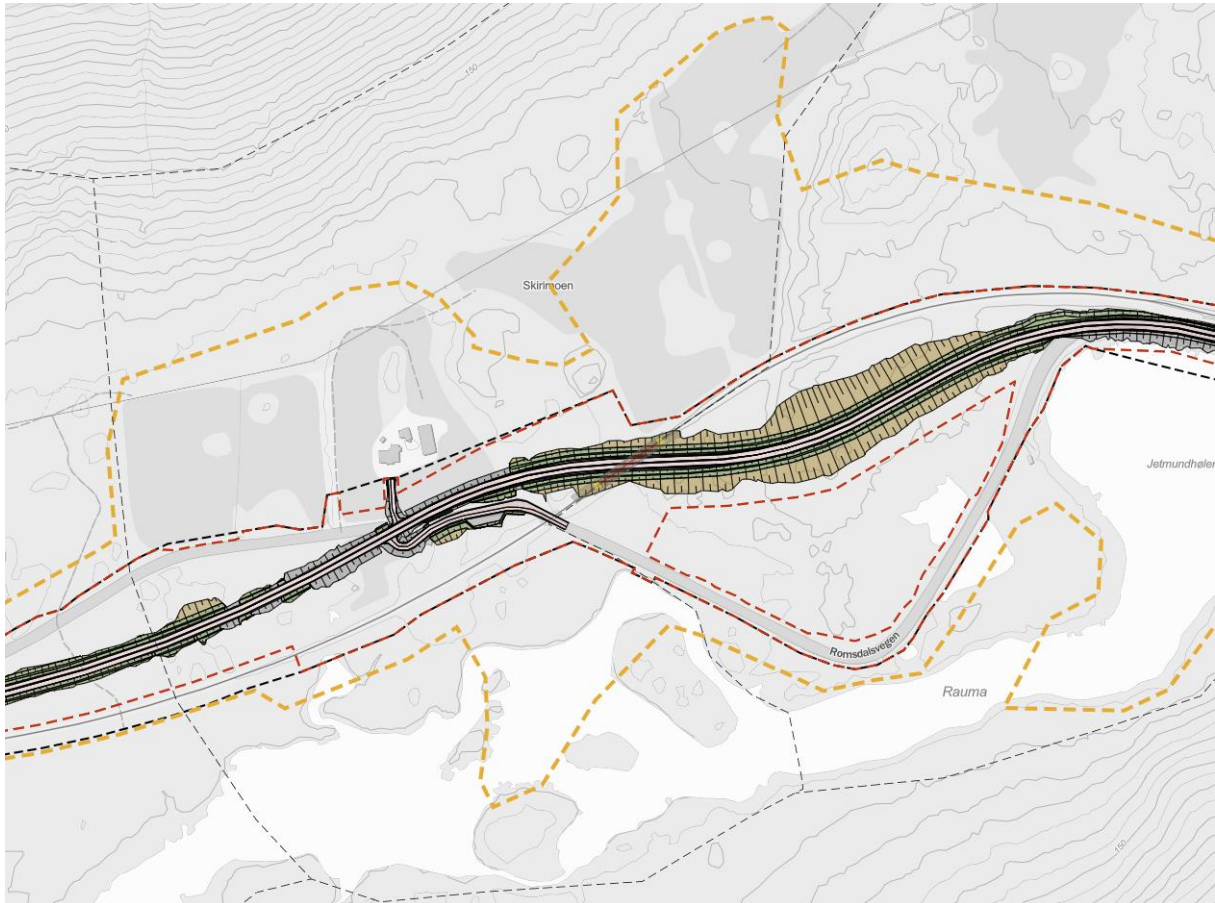

Tabell 31: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L2

Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet				X	
Fragmentering				X	
Skala				X	
Utforming			X		
Tilhørighet/identitet			X		
Samlet påvirkning				X	
Verdi	Svært stor				
Konsekvensgrad	Stor negativ konsekvens (-3)				

Tiltaket medfører et markant landskapsinngrep i Kjerkjeura, der ny vei danner et dypt og tydelig brudd i et landskapselement (ura) som er vesentlig for delområdets landskapskarakter og knyttet til et av verneformålene til landskapsvernområdet (ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer) som er årsaken til delområdets svært store verdi. Inngrepet svekker områdets helhet, naturpreg og visuelle sammenheng, særlig i den vestre delen mellom Jetmundhølen og Skirimoen. Samtidig legges det til rette for restaurering av dagens veisløyfe ved elva til naturformål, noe som vil bidra positivt til landskapsopplevelsen over tid. Bruk av lokal stein og naturlig utforming i skjæringer og erosjonssikring er også formildende faktorer. På tross av disse tiltakene vurderes den samlede påvirkningen som forringet, og konsekvensen som **stor negativ (-3)**, om enn på vippepunktet mot middels.

4.3.3 L3 – Skirimoen

Figur 106: Delområde L3 med influensområde/synlighetsgrense vist med oransje, stiplet linje

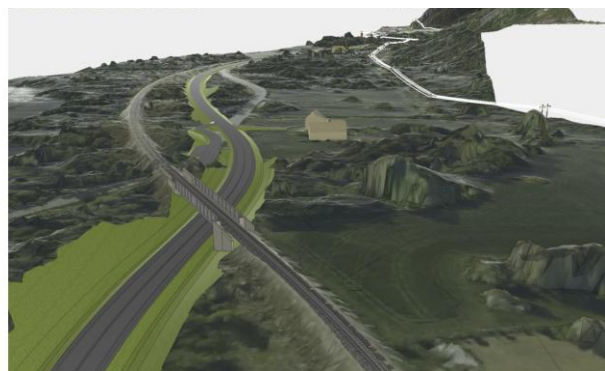
Synlighet: Veien vil følge jernbanen parallelt gjennom området, omtrent en meter over dagens vei. Ny vei vil ligge tettere på gården i øst, men trekkes lenger unna dagens vei i vest. Veiens kurvatur gjør at synligheten inn i ura vil være begrenset både fra gården og jordene lenger øst. Ny trasé vestover vil være synlig fra gården, men skjermes på sikt av skogen. Flere rasblokker må fjernes og veiens fotavtrykk med terrenginngrep ved krysning av jernbanen blir stort, og skaper et mindre skjermet rom. Tiltaket vil ha liten fjernvirkning.

Fragmentering: Veien vil ikke utgjøre noen større visuell barriere enn i dagens situasjon, men kommer tettere på gårdstunet. Kontakten med elverommet opprettholdes ved at dagens undergang beholdes. Den nye veikorridoren vestover vil legge beslag på nye skogsarealer, men i et område som er avskåret av jernbane og vei allerede, og noe mindre sårbart enn de sammenhengende skogsområdene.

Skala: Delområdet består av flere mindre og skjermede landskapsrom, og ny vei med jernbanebro og eksponerte skjæringer vil gjøre at veien vil dominere mer i rommet rundt gården, skape en mindre skjermet situasjon og medføre et større veipreg sett fra gården.

Utforming: Veiens svingende kurvatur der den krysser jernbanen gjør at den kommer tettere på gården. Samtidig gjør dette at synligheten gjennom ura er begrenset. Veiens sideterreng istandsettes i forhold til omkringliggende arealbruk. Sideterrenget i skogsområder revegeteres. gjennom jordbruksområder, tilsås veiskråningene. Revegetering av arealer og bevaring av mest mulig vegetasjon vil være viktig for å gjenskape et mer skjermet rom.

Identitet: Skirimoens historie som bosted går langt tilbake, og flere generasjoner vei er synlig, og utgjør viktige spor i landskapet. Kontakten med elva via jernbaneundergangen er en viktig tilknytning. En ny generasjon vei og jernbaneundergang tilføyes, og reduserer naturpreget noe. At jernbaneundergangen bevares og fremdeles vil være en port mot elverommet er positivt.

Figur 108: Dronefoto av Delområde L3 Skirimoen med kulturlandskapet nord for jernbanen. Ny veitrasé og jernbanebro vil gjøre at veien kommer tettere på gården ved krysningen. Jordene øst for gården vil være relativt lite påvirket. Foto: Grindaker/Visualisering: Trimble connect.

Figur 107: Ny E136 med forgrening til GAMLEVEIEN vil få et langt større avtrykk tett på gården. Lenger vest vil veien skjermes av skog. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 109: Utsikt fra dagens vei mot undergang og krysning av jernbanen. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 110: Foto av dagens vei mot undergangen og modellfoto av ny og eksisterende jernbanebru. Kilde: Google street view og Trimble Connect

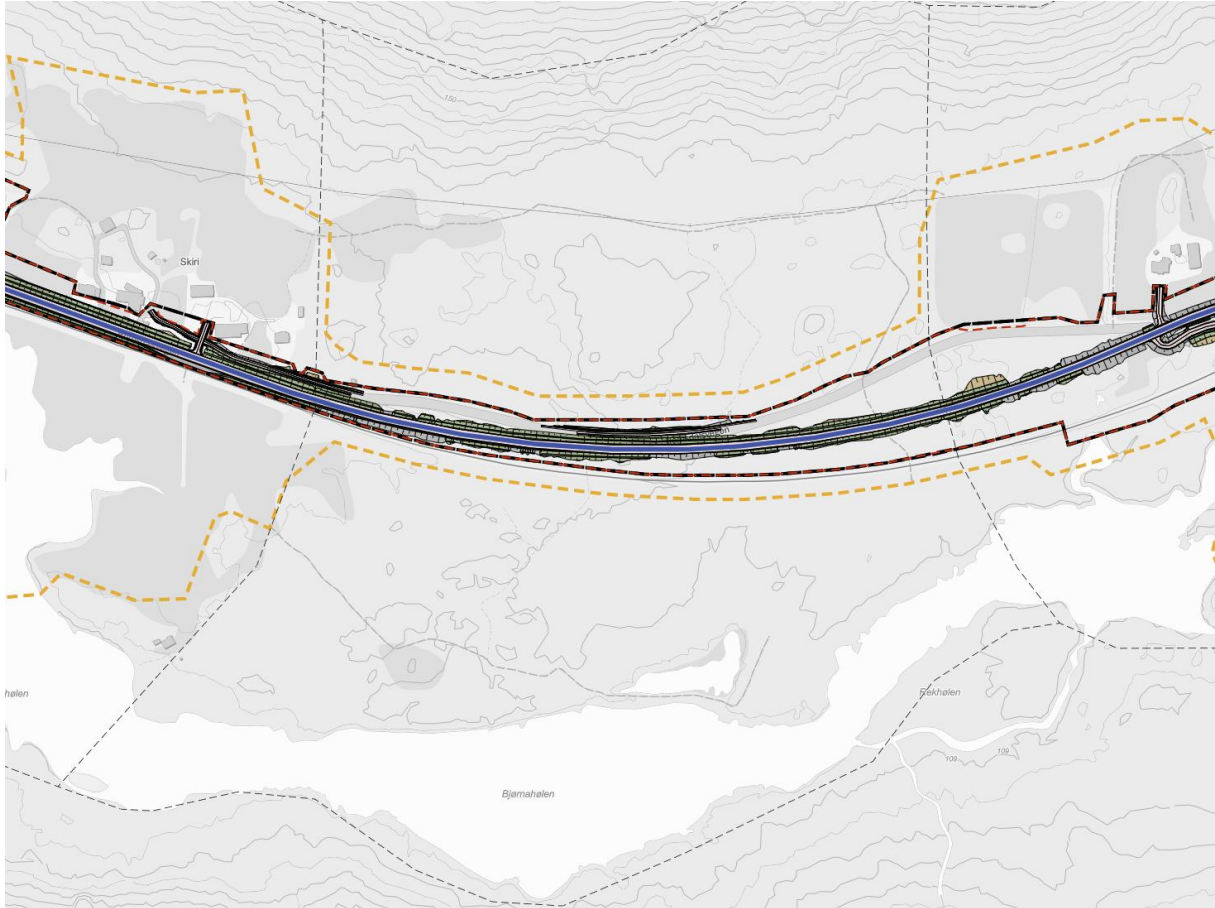

Tabell 32: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L3

Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet				X	
Fragmentering			X		
Skala			X		
Utforming			X		
Tilhørighet/identitet			X		
Samlet påvirkning			X		
Verdi	Svært stor				
Konsekvensgrad	Middels konsekvens (-2)				

Tiltaket medfører inngrep som svekker landskapsopplevelsen i et område med høy verdi, blant annet ved et stort veifotavtrykk tett på gården, tap av rasblokker og redusert naturpreg. Synligheten og veiens kurvatur gir en mer eksponert situasjon, særlig i området rundt tunet. Samtidig videreføres viktige strukturer som undergangen til elva, og tiltak for revegetering og tilpasning til arealbruk vil bidra til å dempe virkningen over tid. Den samlede konsekvensen vurderes som **middels negativ (-2)**.

4.3.4 L4 – Skiri skog

Figur 111: Delområde L4 med influensområdet/synlighetsgrense vist med oransje, stiplet linje

Synlighet: Området er lite eksponert og relativt flatt, og sånn sett mindre sårbart for inngrep. Veien går i en stor kurve gjennom skogen, og rommet oppleves i dag relativt lukket. Der veien ligger i ny trasé vil det være mellom jernbane og vei, i et område som til dels er ryddet for vegetasjon. På nært hold vil veien med gamlevei og jernbane parallelt bli en mer åpen korridor. Samtidig vil sikten på avstand være begrenset og uten betydning med tanke på fjernvirkning.

Fragmentering: Etablering av parallell trasé vil legge beslag på nytt skogsareal og medføre en større åpen korridor gjennom skogen. Samtidig blir veien lagt parallelt med eksisterende vei og jernbane, og skaper i liten grad noen ny visuell barriere.

Skala: Veiens linjeføring, og veiltiltakets skala er ikke i konflikt med delområdets skala. Likevel vil justeringen av veitrasé medføre at en rekke mindre rasblokker må fjernes. Dette vil kunne svekke opplevelsen av områdets kompleksitet.

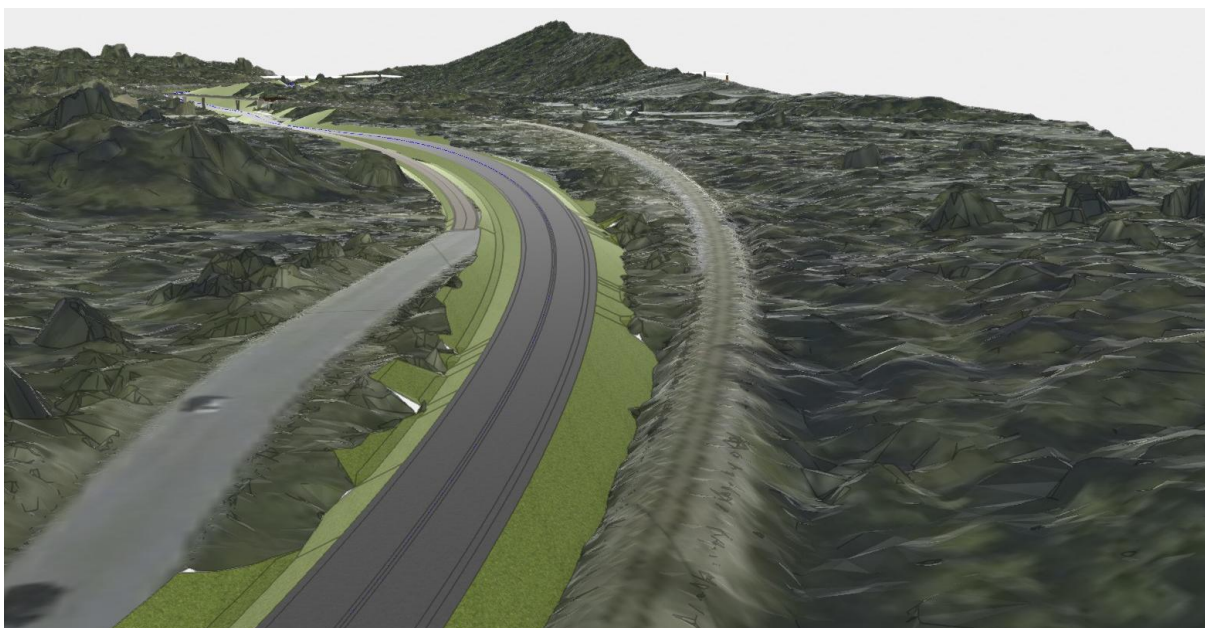
Formgivning: Tiltaket har samme formspråk som i dagens situasjon, dog med noe økt bredde og utvidede grøfter. Veiens sideterreng istandsettes med naturlig revegetering. Veiens utforming i seg selv er godt tilpasset terrenget, men samlet sett vil området oppleves mer åpent.

Identitet: Områdets identitet som sammenhengende skogdekt rasmark vil ikke svekkes i særlig grad. Fra veien vil området oppleves noe mer åpent, men sett utenfra vil skogen fremdeles fremstå sammenhengende. Preget av rasmark vil kunne svekkes noe og anleggsfasen vil kunne sette permanente spor der rasblokker må fjernes.

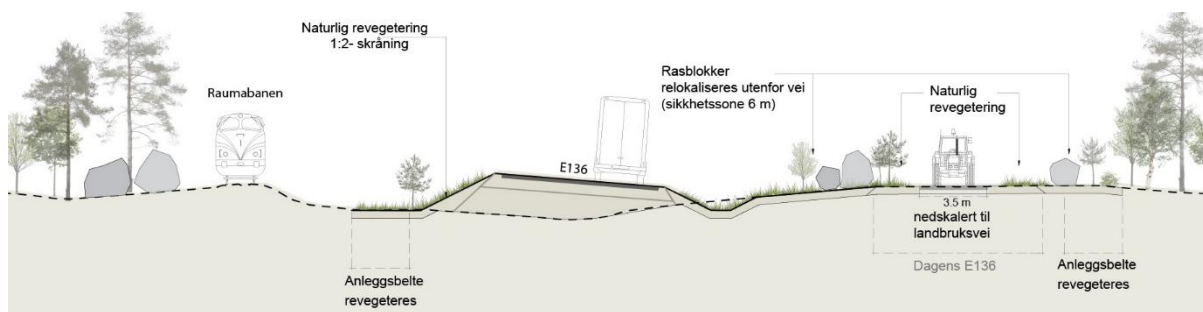

Figur 112: Dronefoto av delområdet sett østover, der området mellom vei og jernbane er ryddet. Andelen rasblokker antyder hva man også finner i de skogdekte områdene Foto: Grindaker

Figur 113: Modellbilde av tiltaket, der krappe kurver jevnes ut, og veien blir gående mer parallelt med jernbanen. Kilde: Grindaker

Figur 114: Illustrasjon som viser ny vei parallelt med den gamle, som nedskaleres til landbruksvei. Rasblokker relokaliseres innenfor området. Kilde: Grindaker.

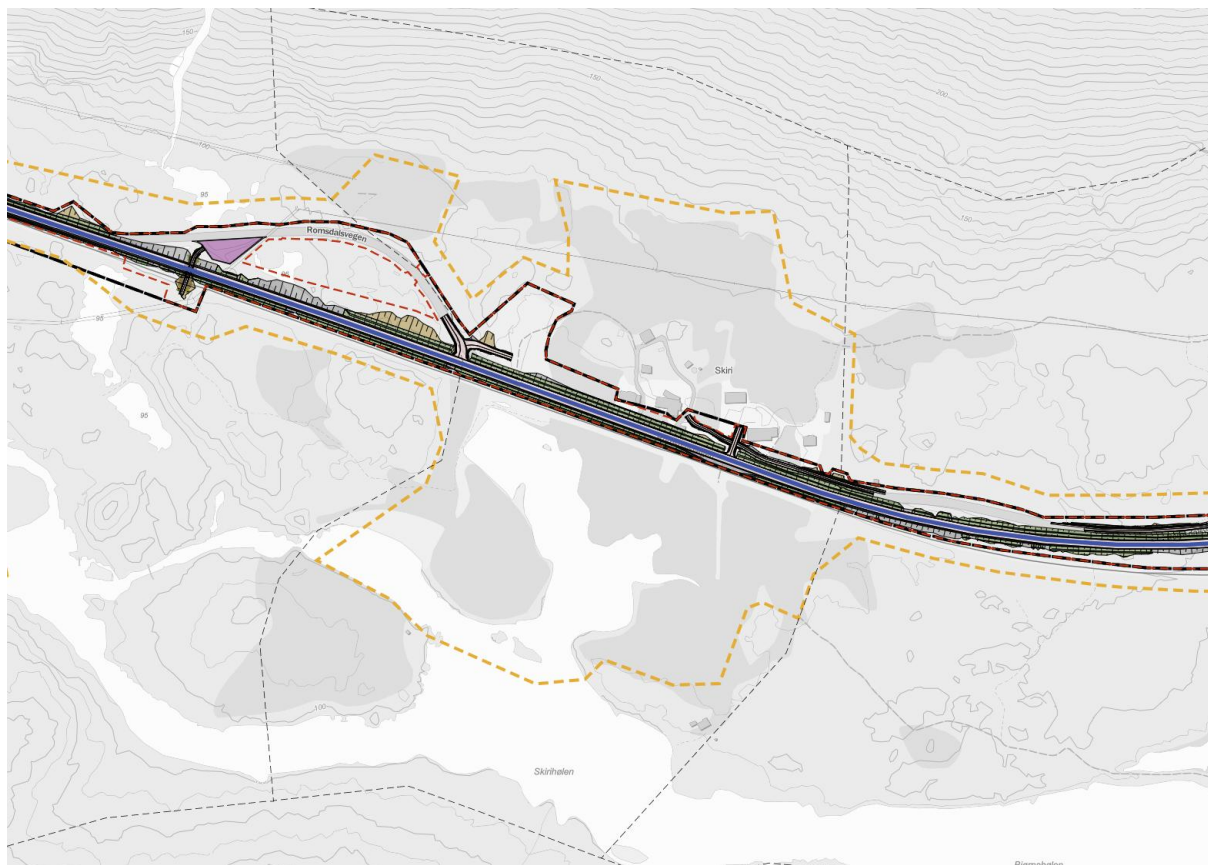

Tabell 33: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L4

Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet			X		
Fragmentering			X		
Skala			X		
Utforming			X		
Tilhørighet/identitet		X			
Samlet påvirkning			X		
Verdi	Svært stor				
Konsekvensgrad	Noe negativ konsekvens (-1)				

Tiltaket innebærer ny vei, gjennom et skogdekt raslandskap, som er lite eksponert og relativt robust for visuelle endringer. Veien legges i stor grad parallelt med eksisterende infrastruktur og følger terrengets form godt. Tap av enkelte rasblokker og en mer åpen korridor gjennom skogen vil redusere noe av naturpreget og kompleksiteten, men områdets helhetsinntrykk og identitet som rasmark opprettholdes i stor grad. Samlet konsekvensgrad vurderes som **noe negativ (-1)**.

4.3.5 L5 – Skiri kulturlandskap

Figur 115: Delområde L5 med influensområdet/synlighetsgrense vist med oransje, stiplet linje

Synlighet: Delområdets åpenhet gjør at tiltaket vil oppleves tydelig, særlig fra gårdsmiljøet. Høyde og linjeføring er relativt uendret, men utvidet bredde med grøfter og parallell driftsvei medfører en endring av gårdsmiljøet tett på veien. Veiens endrede kurvatur videre vestover vil skape en bredere korridor parallelt med jernbanen.

Fragmentering: Veien i seg selv vil i liten grad skape noen barriere, selv om den totale bredden blir noe større.

Skala: Veiens linjeføring og høyde er i seg selv ikke i konflikt med delområdets skala. Likevel vil justeringen av veitrasé medføre at rasblokker, romdannende vegetasjon og en smie går tapt. Dette vil svekke opplevelsen av områdets skala og kompleksitet.

Formgivning: Tiltakets samlede bredde, spesielt med ny drifts-/adkomstvei blir større enn dagens situasjon gir et større veipreg til området.

Identitet: Områdets identitet er tett knyttet til kulturlandskapet, som har historie langt tilbake i tid, med rasblokker rundt bebyggelsen, beitemark, flommark, hellere og stor romlig variasjon. Selv om romdannende elementer går tapt og kompleksiteten dermed svekkes, vil den visuelle kontakten med elva bestå.

Figur 116: Visualisering av veiltaket med en avkjørsel og parallell adkomstvei. Parallell driftsvei og en mer åpen veikorridor vestover vil gjøre at veien får en større rolle i dette landskapet. Kilde: Trimble connect

Figur 117: Dronefoto av Skirigårdene sett mot øst. Opplevelsen av kontakt med elva er sterk til tross for at vei og jernbane ligger imellom. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

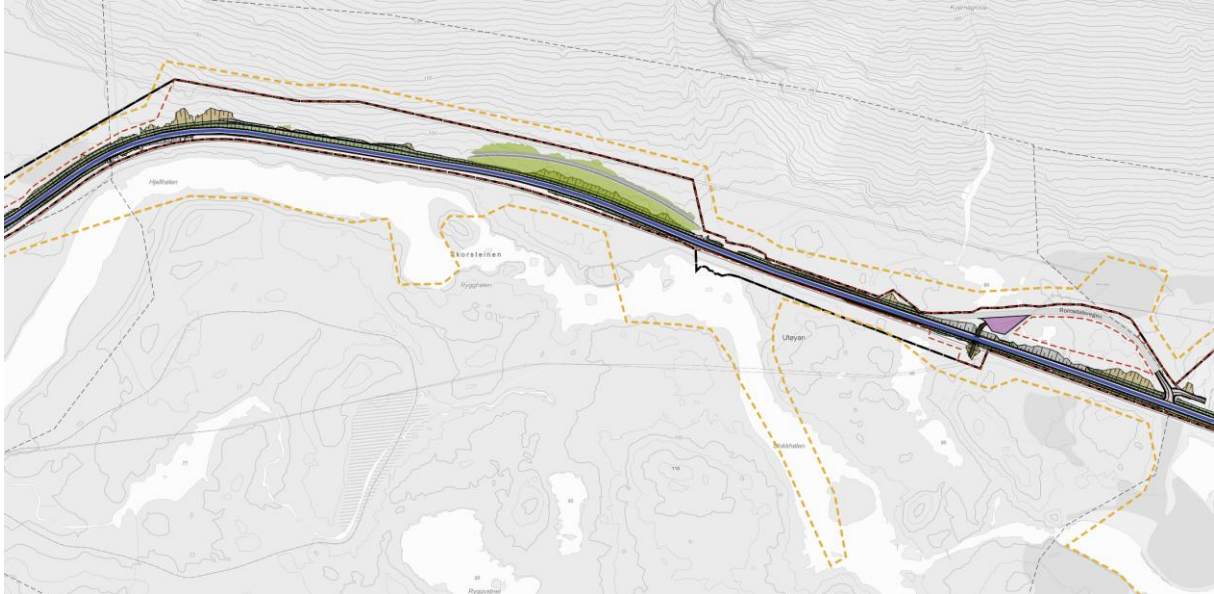

Tabell 34: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L5

Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet			X		
Fragmentering			X		
Skala			X		
Utforming			X		
Tilhørighet/identitet			X		
Samlet påvirkning			X		
Verdi	Svært stor				
Konsekvensgrad	Middels negativ konsekvens (-2)				

Tiltaket gir tydelige inngrep i et kulturlandskap med svært høy verdi, blant annet gjennom tap av romdannende elementer som rasblokker, vegetasjon og en smie. Økt veibredde, ny driftsvei og endret kurvatur på veien vestover gir et mer åpent og veipreget miljø, særlig rundt gården. Samtidig bevares visuell kontakt med elverommet, ved at veien blir liggende på samme høyde. Samlet vurderes påvirkningen som noe forringet, og konsekvensen som **middels negativ (-2)**.

4.3.6 L6 - Rygg/Utøyan

Figur 118: Delområde L6 med influensområdet/synlighetsgrense vist med oransje, stiplet linje.

Synlighet: Gjennom dette kupert området innebærer all utvidelse av vei synlige terrengendringer, selv der hvor veien følger dagens trasé. Veiens endrede løp parallelt med jernbanen, vil medføre en større åpen korridor i landskapet i et kupert terreng. Mellom Utøyan og Skorsteinen etableres en 300 m lang rasvoll, med 5 meter høyde. Tiltaket er foreslått med fylling med helning 1:1,5 som revegeteres og med natursteinsmur i bakkant. Tiltaket vil være svært synlig ved etablering, men vil på sikt gjenvinne et naturpreg. Videre der veien ligger mellom fjellsiden og jernbanen, vil det bli fjellskjæringer med høyde opp til 10 m.

Fragmentering: Korridoren som veien og jernbanen til sammen utgjør vil åpne opp mellom landskapsrom, og bryte koblingen til den kurvede og terrengtilpassede veien, og medføre en større fylling ut i et av de små tjernene. Skredvollen vil skape et brudd i den grønne dalsiden. Etablering av ny kulvert under vei og jernbane til Utøyan som gjør adkomst for gående mulig vil tilgjengeliggjøre elvelandskapet som i dag er vanskelig å komme til, og gi anledning til å oppleve dette på nært hold.

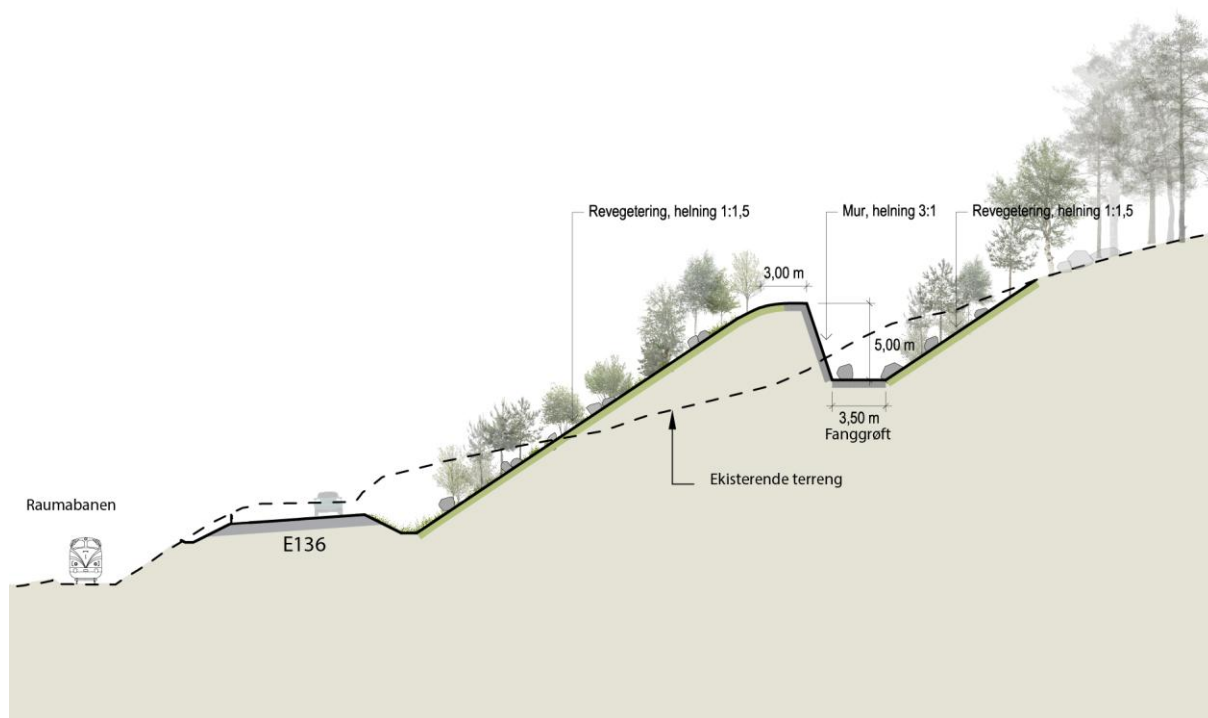
Skala: Ved å følge jernbanen og skape en bredere korridor vil man miste den terrengtilpassede karakteren og de vekslende romopplevelsene som dagens kurvede vei har. Samtidig følger man jernbanen, en linje gjennom landskapet som i dag oppleves godt terrengtilpasset. Rasvollen er den som skalamesig bryter mest med landskapet, men også denne er formet slik at den på sikt vil skjules.

Utforming: Der veien skjærer gjennom dagens ur, reetableres sideterreng som ur. Gjennom skogsområder, istandsettes veiskråningene ved naturlig revegetering. Skredvollens størrelse vil gjøre at den blir et markant element i landskapet, men ved at forsiden revegeteres vil påvirkningen bli mindre.

Identitet: Områdets identitet er knyttet til den ville naturen fra bratt fjellside til elv, og de godt tilpassede ferdselsårene gjennom landskapet. Etablering av kulvert for gående gjør at man vil kunne oppleve elvelandskapet og de kulturhistoriske sporene på Utøyen. Dette er positivt. Den grønne dalsiden er i dag en uforstyrret bakgrunn, og blikket ledes mot Rauma og det ville elvelandskapet. Skredvollen vil skape et klart brudd og blikkfang i denne bakgrunnen. Samtidig påvirker tiltaket i hovedsak den ytre innrammingen, og ikke kjerneverdiene i området, elva, de gamle veifarene og det komplekse raslandskapet.

Figur 119: Dronefoto og modellbilde av veien der den legges parallelt med jernbanen og skaper en mer åpen korridor gjennom landskapet. Den gamle veisløyfen får en snu- og parkeringsmulighet og det etableres en gangkulvert under vei og jernbane til Utøyen. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 120: Snitt som viser revegetert skredvoll med mur i bakkant. Kilde: Grindaker

Figur 122: Foto og visualisering av veien ved Utøyan. Den 5 m høye og 300 m lange skredvullen vil utgjøre et merkbart element i dalsiden. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 4-70: Dronefoto og modellbilde av veiltaket, der skredvoll vil utgjøre et markant nytt element i den skogdekte fjellsiden. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 123: Visualisering av fjellskjæring ved Rygg. Kilde: ViaNova

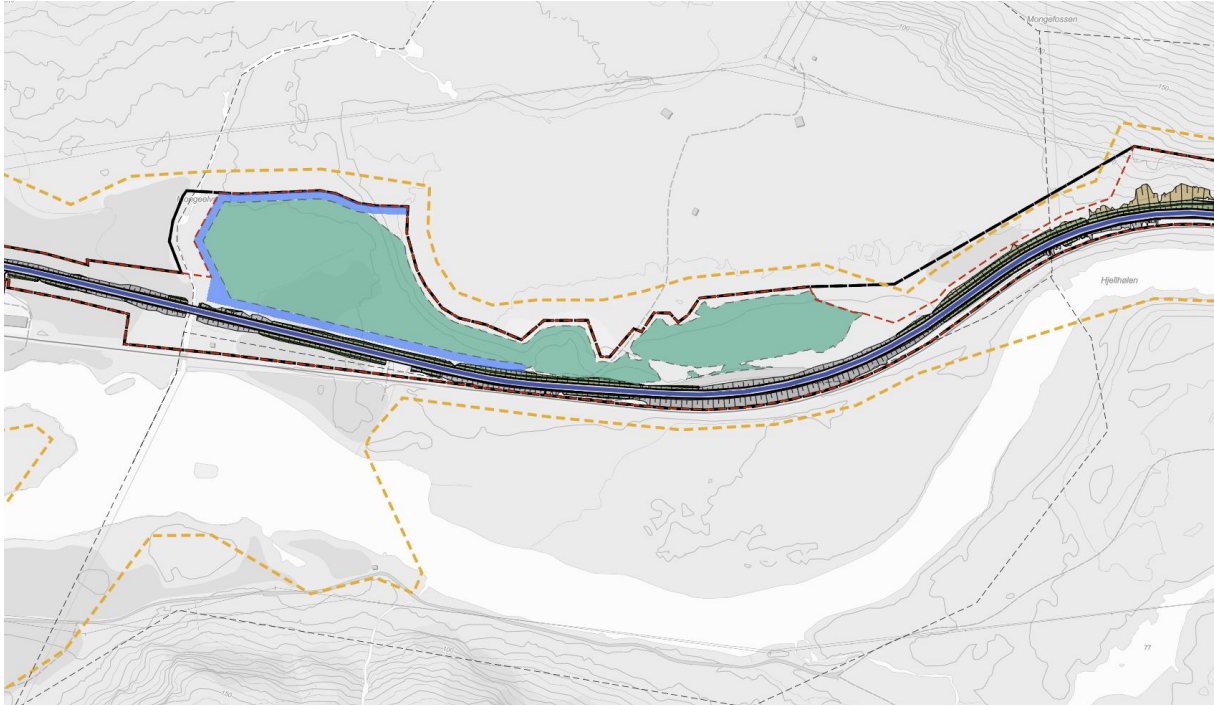

Tabell 35: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L6

Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet				X	
Fragmentering			X		
Skala				X	
Utforming			X		
Tilhørighet/identitet		X			
Samlet påvirkning			X		
Verdi	Svært stor				
Konsekvensgrad	Middels negativ konsekvens (-2)				

Tiltaket medfører synlige inngrep i et landskap med svært høy verdi, særlig gjennom skredvoll og fjellskjæring som skaper brudd i den grønne dalsiden. Naturtilpasset utforming og revegetering vil dempe virkningene over tid og konsekvensen vurderes dermed noe lavere. Kjerneverdiene knyttet til elva forblir uendret, og ny kulvert gir tilgang til et tidligere utilgjengelig landskapsrom. Den samlede konsekvensen vurderes som **middels negativ (-2)**.

4.3.7 L7A – Monge skog

Figur 124: Delområde L7A og L7B med influensområde/synlighetsgrense vist med oransje, stiplet linje. Skillet mellom delområdene samsvarer med grensen for landskapsvernområdet, sør for dagens vei.

Synlighet: Veien vil i stor grad følge dagens trasé, noe høyere, og med en kurve som følger jernbanen. Det er avsatt areal til masselager i skogen og på det lille jordet nord for veien, med bratte vegeterte skråninger mot Mongeelva og veien. Dette vil være svært synlig fra et større område, men på sikt vil det ikke påvirke landskapet vesentlig. Terrengendringene vil gjøre at plataet trekkes ut til veien og veien får et brattere sideterreng. Området er lite eksponert, og det vil ikke være noen merkbar fjernvirkning når skogen vokser igjen. Inntil det gror til, vil det imidlertid være synlig fra et større område, også på sørsiden av Rauma.

Fragmentering: Veiens utjevning av kurver vil medføre en noe større åpning gjennom skogen enn dagens vei utgjør og man får en rest av gamleveien mellom ny vei og masselager. Masselageret medfører at en mindre bekk må lukkes.

Skala: Linjeføringen på veien er godt tilpasset landskapets form og skala. Etablering av masselager som revegeteres vil gjøre at et mindre jorde går tapt, og området blir noe mindre variert.

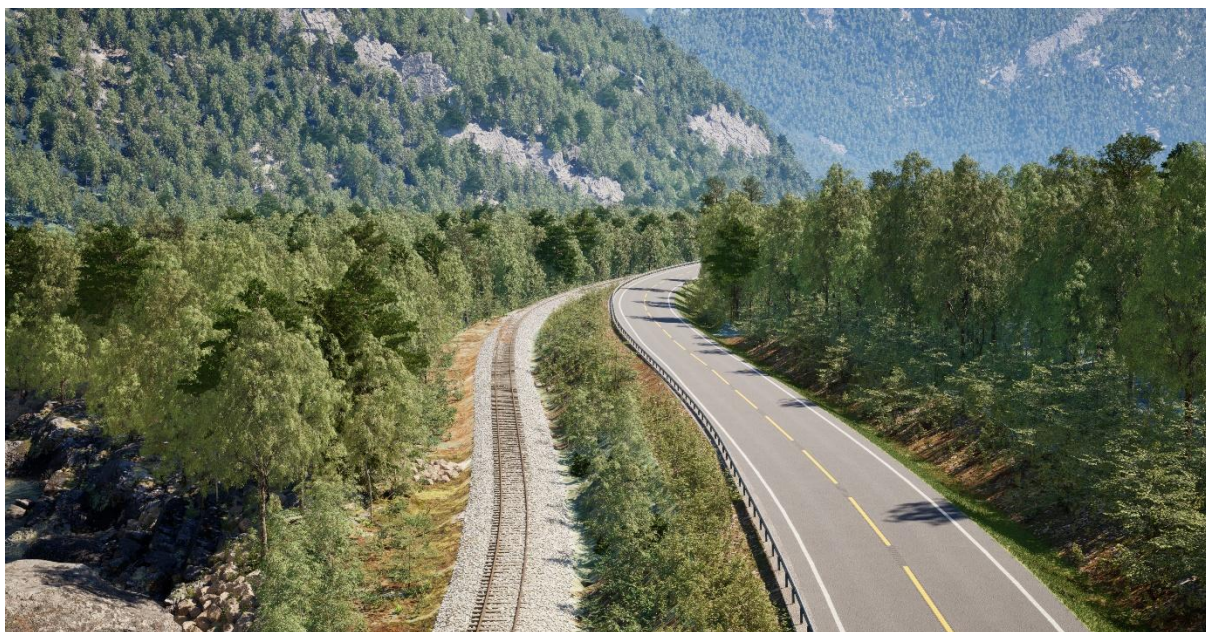
Utforming: Masselagrene vil tilbakeføres til skog og bli istandsatt ved naturlig revegetering. Terrengendringen er i seg selv ikke skjemmende, men inngrepet vil gi en mer fremtredende skråning mot skogen enn i dagens situasjon og medføre tap av et mindre jorde.

Identitet: Områdets identitet er knyttet til opplevelsen av skogsterreng kjennetegnet av platåer mellom elv og fjell, med lommer av kulturlandskap og flere generasjoner vei. Kulturlandskapet vil bli mindre tydelig.

Figur 125: Modellfoto av veien og masseområdet. Kilde: Trimble Connect

Figur 126: Visualisering av ny vei som følger jernbanen gjennom kurven. Kilde: ViaNova

Tabell 36: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L7A

Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet			X		
Fragmentering			X		
Skala			X		
Utforming			X		
Tilhørighet/identitet			X		
Samlet påvirkning			X		
Verdi	Stor				
Konsekvensgrad	Noe negativ konsekvens (-1)				

Veiltaket innebærer kun mindre terrenginngrep, mens etablering av masselager er større inngrep, med brattere skråninger tettere på veien. Utformingen er godt tilpasset områdets terrengformer med platåer og skrenter. Den visuelle og strukturelle helheten opprettholdes i stor grad, selv om man mister et område med dyrka mark og dermed også noe romlig variasjon. Den samlede konsekvensen vurderes som **noe negativ (-1)**.

4.3.8 L7B – Monge skog (i landskapsvernområdet)

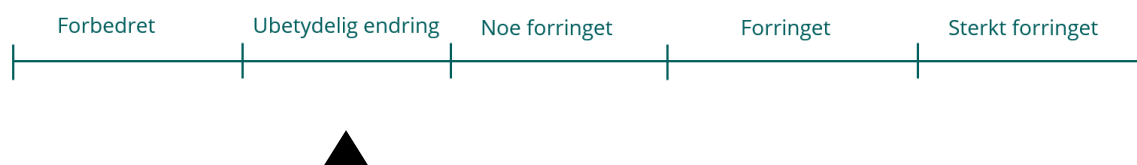
Synlighet: Veien vil knapt berøre området, kun der landskapsvernområdet omfatter et lavbrekk i kurven mellom dagens vei og jernbane, der det må fylles noe i lavbrekket. Dette vil være helt uten betydning for området.

Fragmentering: Tiltaket medfører noe svekket sammenheng med skogsområdet nord for veien, ved at terrenget heves i forbindelse med masselagring, men dette vil ikke påvirke områdets verdi.

Skala: Linjeføringen er godt tilpasset landskapets form og skala.

Utforming: Den lille delen av området som berøres vil være uten betydning.

Identitet: Områdets identitet er knyttet til opplevelsen av skogsterreng og kontakten med elva og påvirkes ikke.

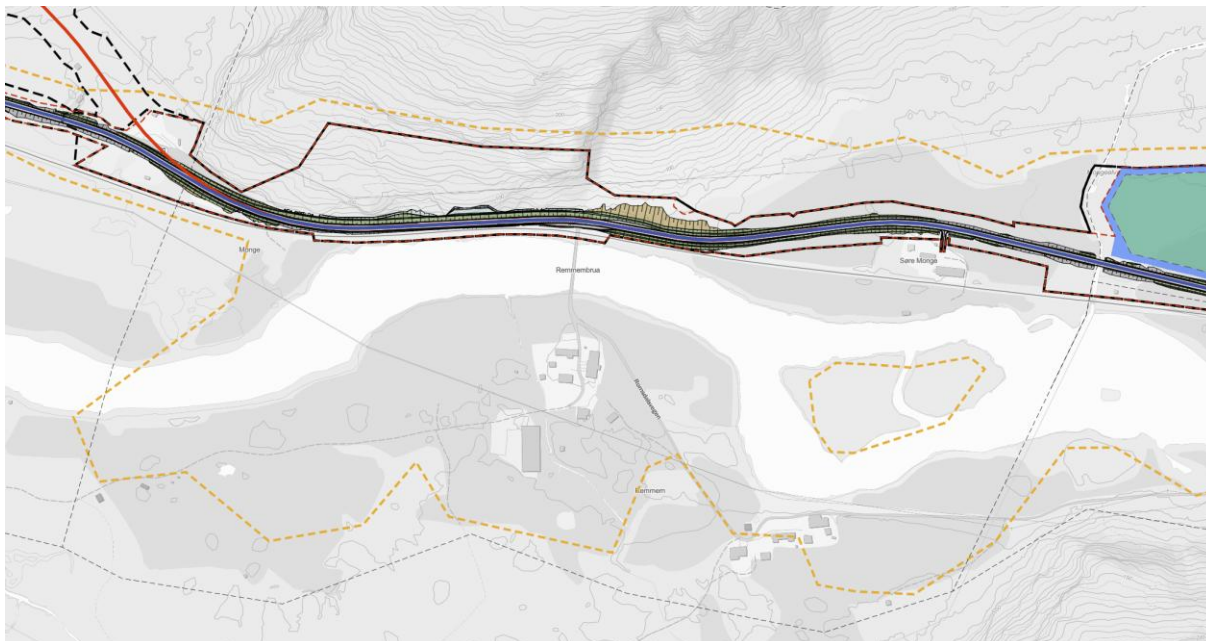
Tabell 37: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L7B

Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet		X			
Fragmentering		X			
Skala		X			
Utforming		X			
Tilhørighet/identitet		X			
Samlet påvirkning		X			
Verdi	Svært stor				
Konsekvensgrad	Ubetydelig konsekvens (0)				

Tiltaket forringer ikke opplevelsen av området og konsekvensen er ubetydelig (0).

4.3.9 L8 - Remmem – Mongehamran

Figur 127: Delområde L8 med influensområdet/synlighetsgrense vist med gul stiplet linje

Synlighet: Veien vil følge dagens trasé, på høyde med dagens vei. Vest for Søre Monge vil veien ligge på terreng og i skjæring. Den utvidede bredden medfører større fjellskjæringer og løsmasseskjæring ved Mongehamran. Synligheten av skjæringene vil være stor, spesielt fra Remmem.

Fragmentering: Ved Mongehamran vil fjellskjæringen gjøre at den naturpregede fjellveggen med vegetasjon i foten vil bli brutt.

Skala: Fra Mongeelva forbi Søre Monge gård er det god balanse mellom skala, høyde og linjeføring på veien. Linjeføringen er også godt tilpasset landskapet forbi Mongehamran, men det stupbratte terrenget gjør at selv små utvidelser setter store spor i fjellsiden.

Utforming: Veiens linjeføring er godt tilpasset landskapet og dagens vei. Fjellskjæringen vil utgjøre et permanent sår i landskapet. Løsmasseskjæringen vil gro til etter hvert og fremstå mindre fremmed. Der veien går gjennom jordbruksområder tilsås sideterrenget. Der den går gjennom skog, istandsettes det ved naturlig revegetering.

Identitet: Kontakten på tvers av elva og den visuelle kompleksiteten med gårdstun og historiske veifar vil bli noe forringet av en bredere vei med større grøfter og skråningsutslag. Skjæringen i Mongehamran, svekker naturpreget sett fra veien og fra sørsiden av elva. Ved etablering av utvidet fanggrøft mot Mongehamran gjøres eksisterende fjellsti tilgjengelig, en av få muligheter til å komme opp og oppleve landskapet fra høyden.

Figur 128: Dronefoto og visualisering over jordene ved Søre Monge. Kilde: Grindaker/ Trimble Connect

Figur 129: Dronefoto og visualisering av veien langs Mongehamran. Veiens utvidede bredde vil medføre en større løsmasseskjæring og en høy fjellskjæring. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 130: Foto og visualisering av veien langs Mongehamran sett fra Remmem bru. Veiens bredde med fanggrøft gir en fjellskjæring på ca 30 m. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 131: Visualiseringer av vei og skjæring forbi Mongehamran, med skjæring opp mot 30 m. Synligheten vil være størst fra Remmen og sørsiden av Rauma. Kilde: ViaNova

Tabell 38: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L8

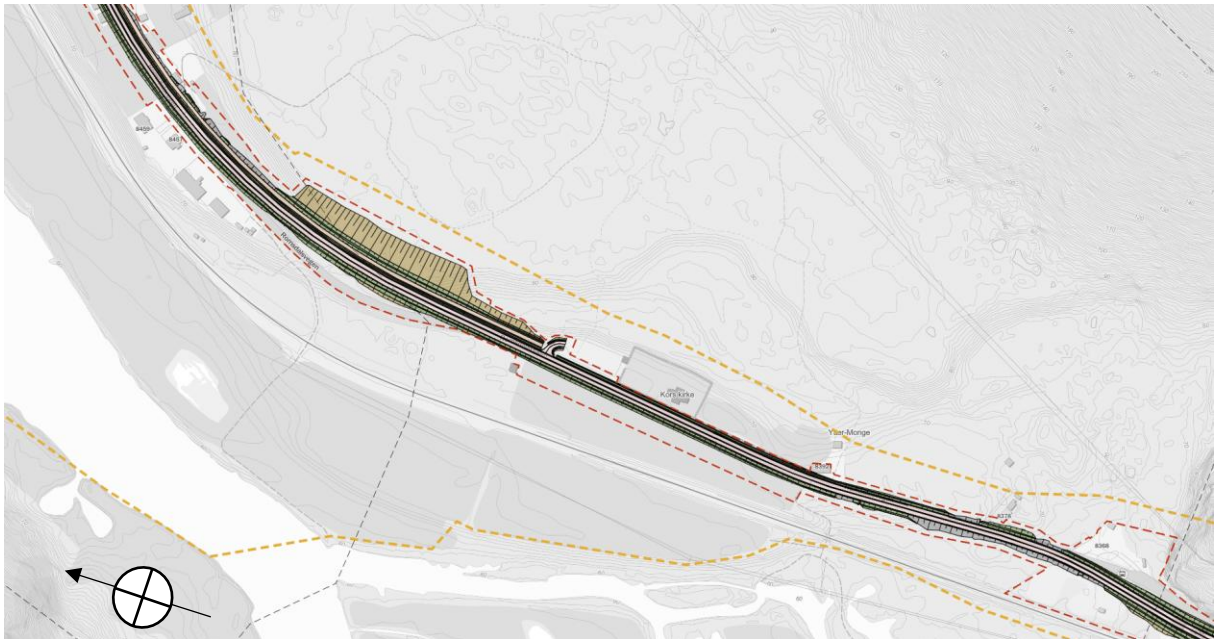
Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet				X	
Fragmentering			X		
Skala				X	
Utforming				X	
Tilhørighet/identitet			X		
Samlet påvirkning				X	
Verdi	Stor				
Konsekvensgrad	Middels negativ konsekvens (-2)				

Tiltaket medfører synlige inngrep i et landskap med stor verdi, særlig gjennom fjellskjæring ved ongehamran, som skaper et varig skår i en naturpreget fjellside. Skjæringene vil være godt synlige, spesielt fra Remmem og sørsiden av elva. Samtidig er veiens linjeføring tilpasset terreng og eksisterende trasé, og flere inngrep revegeteres. Områdets identitet svekkes noe, men landskapets hovedstruktur og tilknytning til elva videreføres. Påvirkningen vurderes som forringet mot noe forringet. Den samlede konsekvensen blir dermed **middels negativ (-2)**.

4.4 Påvirkning og konsekvens – Mongehamran til Marstein Alt. 1

4.4.1 L9 – Kors kirke – Medalen

Figur 132: Alternativ 1 gjennom delområde L9. Oransje, stiplet linje viser Influensområde/synlighetsgrense.

Synlighet: Veien går i en endret kurve rundt Mongehamran, og medfører at bebyggelsen Trøa innløses. Frem til Kors kirke følges dagens vei, men medfører at våningshuset på Ytre Monge må flyttes eller innløses. Ved at veien utvides på sørsiden av kirken vil det nære rommet rundt Kors kirke være relativt lite påvirket. Først vest for Kors kirke vil den totale veibredden med G/S-vei medføre en stor skjæring i skogen som vil være svært synlig, også sett fra kirken.

Fragmentering: Vest for Kors kirke vil skogen fragmenteres noe ved at det samlede veiltaket blir så mye bredere, og dels ligger parallelt med dagens vei.

Skala: Den lille skalaen med bebyggelse tett på veien blir endret ved tap av bebyggelsen på Trøa og Ytter Monge. Skjæringen gjennom skogen vil også medføre større åpenhet og endre opplevelsen av et lukket rom omkring kirken. Ut over dette er linjeføringen godt tilpasset landskapets skala.

Utforming: Skjæringen gjennom skogen medfører større åpenhet vestover. Løsmasseskjæringen vil i seg selv ikke oppleves så fremmed, ettersom området er kjennetegnet ved flate platåer og bratte skrenter.

Identitet: Kors kirke og tilhørende kirkegård er viktig for områdets identitet. Linjeføringen er tilpasset slik at ingen utvidelse skjer mot kirken, og det er rommet vestover og veistrekningen som oppleves mest endret. Tap av bebyggelsen som ligger langs veien vil fjerne spor med

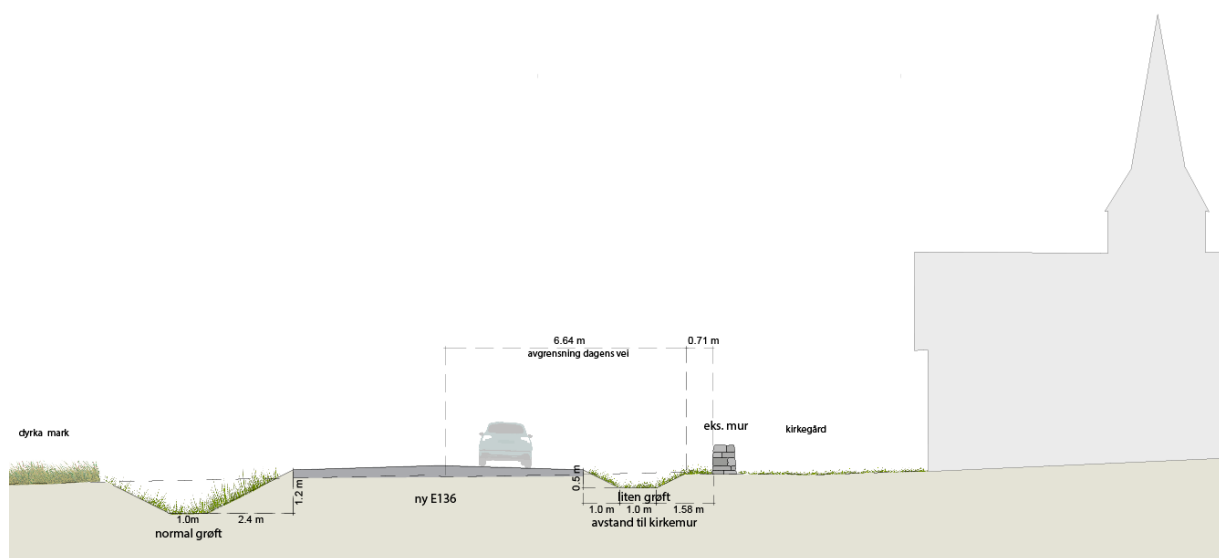
stedstilørighet og visuell verdi, hvilket er noe negativt. Samtidig etableres en ny fysisk sammenheng mellom tettstedet og kirken, som reduserer den negative påvirkningen noe.

Figur 4-83: Veien ligger tett på Kors kirke som i dag, med utvidelse mot jordene på sørsiden. Våningshuset på Ytter Monge kommer i konflikt med veiltaket, og må innløses. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 4-82: Dronefoto og modellbilde av ny veitrasé forbi Ytter Monge og Kors Kirke. Fraflyttet våningshus på Ytter Monge må innløses, og en mer åpen situasjon skapes gjennom skogen i vest. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 4-84: Snitt som viser ny vei med utvidelse sørover, og større avstand til kirken enn i dagens situasjon.

Figur 136: Visualisering av tiltaket vest for Kors kirke, der ny skjæring medfører en mer åpen situasjon gjennom skogen sett fra kirken, og en bratt skråning som på sikt vil dekket av skog. Kilde: ViaNova

Tabell 39: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L9 i alt 1

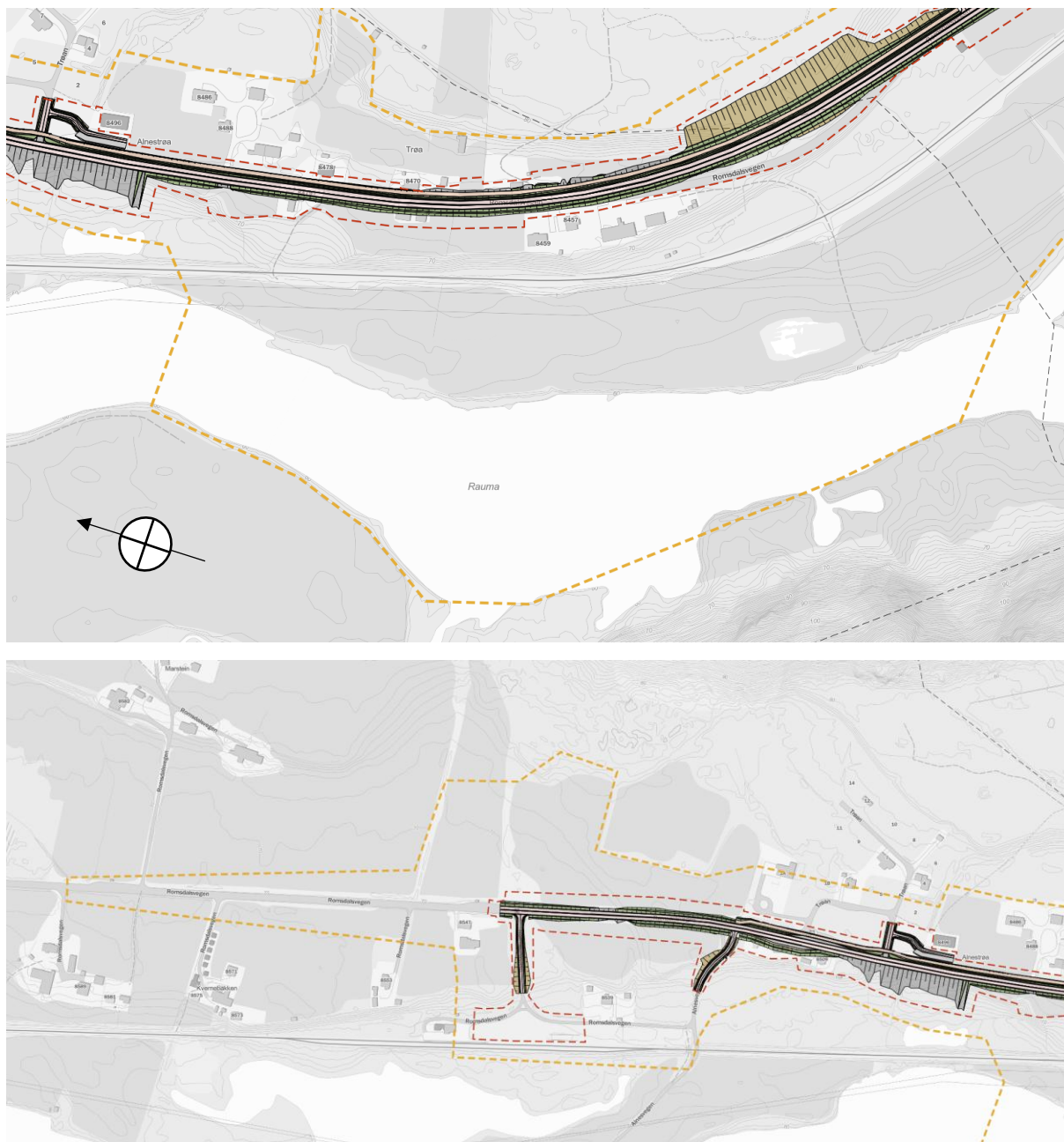
Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet			X		
Fragmentering			X		
Skala			X		
Utforming			X		
Tilhørighet/identitet			X		
Samlet påvirkning			X		
Verdi	Stor				
Konsekvensgrad	Noe negativ konsekvens (-1)				

Veien hensyntar verdiene ved Kors kirke. Bebyggelsen langs veien som innløses tar bort noe av kompleksiteten langs veien. En større skjæring skapes gjennom skogen vest for Kors kirke som

skaper en mer åpen korridor vestover. Påvirkningen vil være noe forringet, hvilket gir **noe negativ konsekvens (-1)**.

4.4.2 L10 – Marstein

Figur 137: Alternativ 1 gjennom delområde L10. Østre del øverst, vestre del under. Oransje, stiplet linje viser influensområde/synlighetsgrense.

Synlighet: Den visuelle endringen er stor gjennom det bebygde Marstein. Etableringen av ny og bredere vei i eksisterende trasé medfører innløsning av flere boliger/fritidsboliger og uthus på sørvestsiden av veien og ett bygg på nordøstsiden. Flere rekker med store furutrær vil også gå tapt og bidra til en langt mer åpen situasjon og endret visuelt uttrykk.

Fragmentering: Veien vil skape et større brudd gjennom bygda, og der veien visuelt har vært en samlende ryggrad, vil den nye veien mer skape en grense.

Skala: Tiltaket vil oppleves bredere og bygda langt mer åpen. Tap av romdannende trær og bebyggelse som i dag ligger tett på veien vil også bidra til en endret opplevelse av skala.

Utforming: Utvidelsen av veien med G/S-vei påvirker i stor grad bygda, der bebyggelsen så tett forbundet med veien. Linjeføringen medfører at sørvestsiden av veien rammes hardest, og mer bebyggelse bevares på nordøstsiden. Visuelt vil det ferdige tiltak likevel være godt tilpasset terreng og omgivelser.

Identitet: Marsteins boligbebyggelse knytter seg historisk sett mot veien, der et grendehus, en rekke boliger og uthus med trerekker og murer ligger langs veistrengen og skaper ryggraden i tettstedet. Endringen medfører forringelse av stedets identitet.

Figur 138: Dronefoto og modellbilde av ny vei med G/S-vei på nordsiden gjennom Marstein. Bebyggelsen på sørsiden går i stor grad tapt og veien representerer en grense, mer enn en samlende lenke. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 139: Foto og modellbilde av ny vei der eneboligene som synes i bildet er innløst, rekken av store furutrær felt og ny G/S-vei er lagt på nordsiden. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 140: Foto og modellbilde av ny vei der eneboligene på sørsiden må innløses og romdannende fururekker på begge sider går tapt. Landskapet og bygda vil oppleves svært endret. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

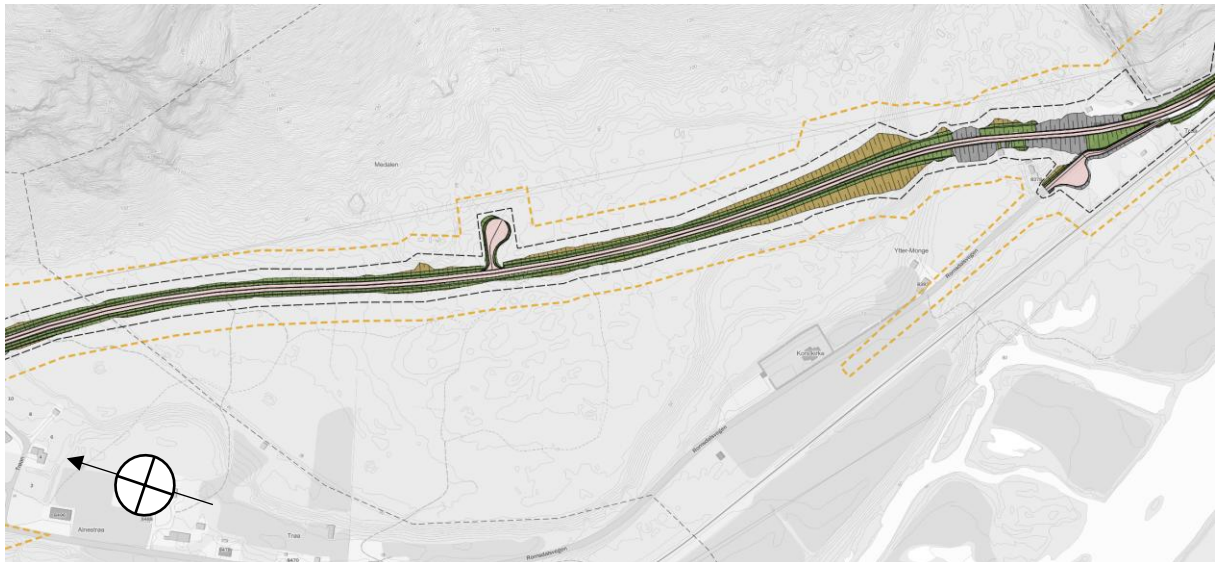
Tabell 40: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L10 i alt 1

Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet				X	
Fragmentering				X	
Skala				X	
Utforming			X		
Tilhørighet/identitet				X	
Samlet påvirkning				X	
Verdi	Stor				
Konsekvensgrad	Middels negativ konsekvens (-2)				

Tapet av identitetsskapende elementer og den romlige endringen i bygda medfører forringelse av landskapet. Tiltaket i seg selv, med skråningsutslag og utforming er godt tilpasset terrenget, og vil ikke oppleves skjemmende. Konsekvensgraden utløses av den endrede karakteren knyttet til identitet, skala og fragmentering. Områdets verdi er i den nedre skala av stor, og konsekvensen blir **middels negativ (-2)**.

4.5 Påvirkning og konsekvens – Mongehamran til Marstein Alt. 2

4.5.1 L9 – Kors kirke – Medalen

Figur 141: Alternativ 2 gjennom delområde L9. Oransje, stiplet linje viser influensområde/synlighetsgrense.

Synlighet: Veien går i en utvidet kurve slik at boligen på Trøa innløses. Der veien tar av fra dagens vei vil den først ligge på en høy fylling, deretter i en tosidig skjæring for å nå opp på det skogdekte platået. Det etableres en ny rundkjøring i enden av dagens vei, som forbindes av en driftsvei. Endringen vil være svært synlig i området rett vest for Mongehamran. Der veien ligger i skjæring vil synligheten være begrenset og skjermet av skogen. Vestfra vil tiltaket være lite synlig.

Fragmentering: Tiltaket vil skape et nytt og stort brudd gjennom skogen, parallelt med høyspenttraseen. Kontinuiteten langs dagens godt terrengtilpassede vei, vil også brytes der veien tar av gjennom skogen.

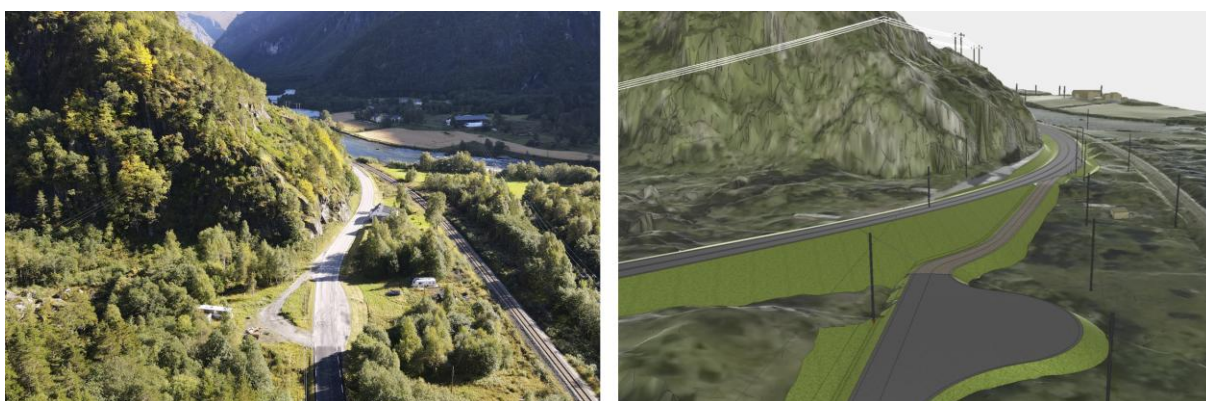
Skala: Både skjæringene gjennom skogen og fyllingen i overgangen fra gamleveien vil være store og bryte med landskapets skala.

Utforming: Der veien stiger til øvre nivå i skogen er store skråningsutslag ikke til å unngå. Fyllingene vil være eksponerte og skape tydelige visuelle brudd, spesielt i svingen ved Trøa. Revegetering vil dempe virkningen.

Identitet: Området vil i mindre grad være et sammenhengende skogsterreng fra dalside til dalbunn, hvilket svekker identiteten noe. Kors kirke og kulturlandskapet omkring forblir uberørt.

Figur 142: Foto fra Trøa/Mongehamran sett mot nordvest og foto av 3D-modell der ny vei tar av inn i skogen.
Kilde: Google Street View/Trimble Connect

Figur 143: Dronefoto og modellbilde av tiltaket rett vest for Mongehamran, der veien tar av fra dagens vei og ligger på en høy fylling opp mot skogsplatået. Rundkjøring med en gruslagt driftsadkomst vil koble gamlevei og ny vei og skaper et stort fotavtrykk i området. Kilde: Grindaker/Trimble Connect.

Figur 144: Veien vil skape et stort langsgående brudd gjennom skogen, først med fylling, og deretter i tosidig skjæring før den lenger vest ligger på terreng. Synligheten vil primært være tydelig fra de nære omgivelsene. Kilde: Grindaker/Trimble Connect.

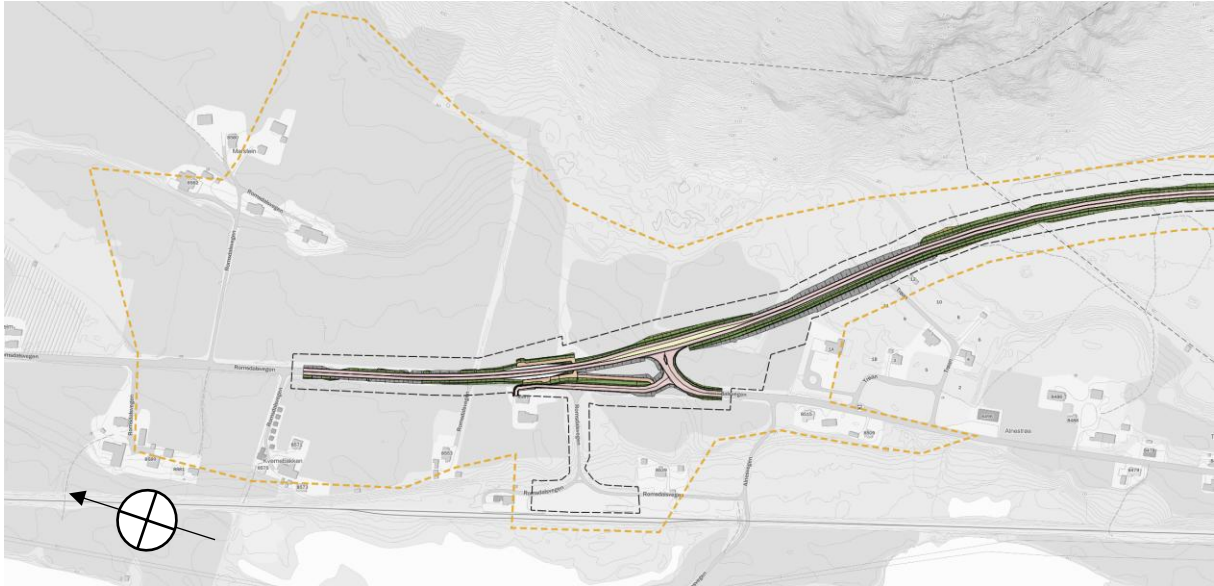

Tabell 41: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L9 i alt. 2

Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet				X	
Fragmentering				X	
Skala				X	
Utforming			X		
Tilhørighet/identitet			X		
Samlet påvirkning				X	
Verdi	Stor				
Konsekvensgrad	Middels negativ konsekvens (-2)				

Veiens nye trasé vil fragmentere skogen, men med begrenset synlighet der veien ligger i skjæring. Veifyllingen og snuplassen i enden av dagens vei medfører et brudd med skalaen i området. Miljøet rundt Kors kirke påvirkes ikke av tiltaket. Påvirkningen forringer det sammenhengende naturområdet fra dalside til dalbunn, og gir **middels negativ konsekvens (-2)**

4.5.2 L10 – Marstein

Figur 145: Alternativ 2 gjennom delområde L10. Oransje, stiplet linje viser influensområde/synlighetsgrense.

Synlighet: Tiltaket vil ha begrenset synlighet gjennom skogen ettersom den i hovedsak ligger på eller under dagens terreng. I krysset ved Alnestrøa vil kobling til gamleveien, kjøreadkomst til en bolig og busslomme med støyskjerming ta mye areal og endre områdets karakter betydelig.

Fragmentering: Veien fragmenterer det sammenhengende skogsområdet opp mot dalsiden. Der ny vei møter dagens vei vil kryss-situasjonen og tilhørende støyskjerming også fragmentere jordbrukslandskapet og bryte siktlinjen langs dagens vei.

Utforming: Veien er lagt i et område der synligheten er begrenset, og terrenget er i dag kjennetegnet ved plataer og bratte sand- og løsmasseskreinter. Gjennom skogen vil veien derfor være godt tilpasset terrenget. I kryss-situasjonen i vest fremstår veisystemet noe dominerende.

Identitet: Visuelt er verdiene knyttet til harmoniske overganger mellom fjell, skog, dyrka mark og bebyggelse. Marsteins bebygde miljø er tett knyttet til dagens vei, som i liten grad påvirkes. Ny vei forstyrrer overgangen og koblingen til dagens vei og skaper et nytt langsgående brudd fra dalbunn til fjellside.

Figur 146: Dronefoto og modellbilde av tiltaket gjennom skogen der E136 vil skape et tydelig fysisk brudd. Synligheten vil dog være begrenset. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

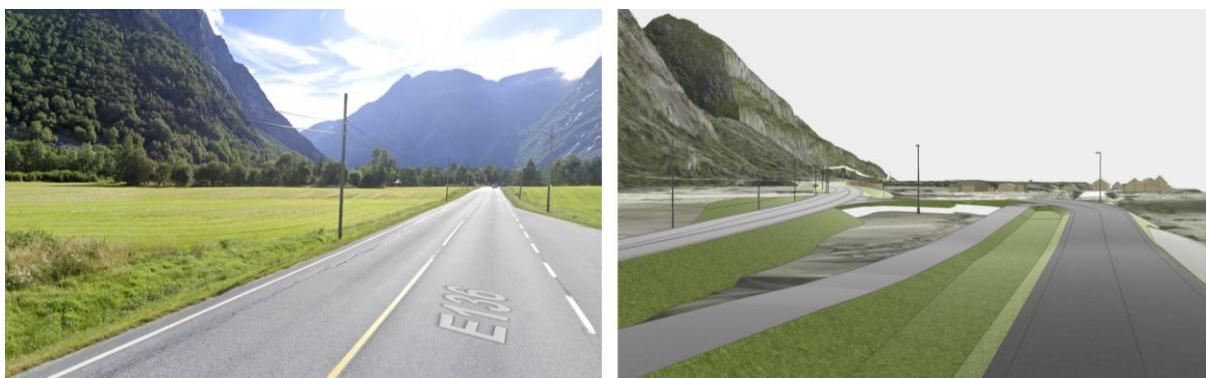

Figur 147: Dronefoto og modellbilde av krysset der ny vei møter gamleveien ved Alnestrøa. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 148: Dronefoto og visualisering av dagens E136 med kobling til ny trasé sett fra bebyggelsen i vestre del av Marstein. Kilde: Grindaker/Trimble Connect

Figur 149: Foto og visualisering av nye E136 til venstre og gamleveien som dels er G/S-vei her dels ny avkjørsel til enebolig. Kilde: Google street view/Trimble Connect.

Figur 150: Visualisering av krysset der ny veitrasé møter gamleveien ved Alnestrøa. Veisystemet fremstår dominerende i dette området og bryter med siktlinjen langs dagens vei. Kilde: Trimble Connect

Tabell 42: Tabell som viser påvirkning og konsekvens for delområde L10 i alt. 2

Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet			X		
Fragmentering				X	
Skala			X		
Utforming			X		
Tilhørighet/identitet			X		
Samlet påvirkning			X		
Verdi	Stor				
Konsekvensgrad	Noe negativ konsekvens (-1)				

Tiltaket vil medføre et nytt brudd i et relativt urørt skogsterreng og en fragmentering av skogen og en forringelse av dette landskapet. Synligheten er begrenset gjennom skogen, hvilket gjør konsekvensen noe mindre. I kryss-situasjonen der ny vei møter dagens vei vil barrierevirkningen være større. Påvirkningen er noe forringet og konsekvensen blir **noe negativ (-1)**.

4.6 Samlet påvirkning og konsekvens

Tabell 43: Tabell med påvirkning og konsekvens i de ulike delområdene

DELOMRÅDE	Verdi	Påvirkning og konsekvens for delområdet Alternativ 1 / Alternativ 2	
L1 - Flatmark	Svært stor	Påvirkning: Ubetydelig endring	Ubetydelig konsekvens (0)
		Veien følger i hovedsak dagens trasé og skaper ingen ny visuell eller fysisk barriere i landskapet. Skåret i Kjerkjeura blir noe mer åpent, og elvekanten må etableres lenger ut i Rauma, men erosjonssikres med naturlig utforming. Tiltaket er godt tilpasset landskapets skala og helhet, og viktige visuelle sammenhenger i dalbunnen opprettholdes. Endringene vurderes som små og uten negativ betydning for områdets identitet eller helhetsinntrykk. Konsekvensen er ubetydelig (0).	
L2 – Kjerkjeura/ Jetmundhølen	Svært stor	Påvirkning: Forringet	Stor negativ konsekvens (-3)
		Tiltaket medfører et tydelig brudd gjennom Kjerkjeura og fragmenterer et landskapselement med svært høy verdi. Forblendingsmur i jernbanefyllingen ved Jetmundhølen blir et synlig og nytt element i landskapet. Tiltak ved elva, som tilbakeføring av veisløyfe til naturformål og naturlig erosjonssikring, gir positive bidrag. Likevel vurderes samlet påvirkning som forringet. Konsekvensen er stor negativ (-3) , men på vippepunktet mot middels.	
L3 - Skirimoen	Svært stor	Påvirkning: Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)
		Ny vei og jernbanebro kommer tettere på gården og gir større visuell påvirkning og reduserer naturpreget i et i dag skjermet småskalalandskap. At dagens jernbaneundergang består, er viktig og veier noe opp for de negative konsekvensene. Påvirkningen er noe forringet, og konsekvensen vil være middels stor (-2) .	
L4 – Skiri skog	Svært stor	Påvirkning: Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)
		Tiltaket innebærer ny vei, gjennom et skogdekt raslandskap, som er lite eksponert og relativt robust for visuelle endringer. Veien legges i stor grad parallelt eksisterende infrastruktur og følger terrengets form godt. Tap av enkelte rasblokker og en mer åpen korridor gjennom skogen vil redusere noe av naturpreget og kompleksiteten, men områdets helhetsinntrykk og identitet som skogdekt rasmark opprettholdes i stor grad. Den samlede konsekvensen vurderes som noe negativ (-1) .	
L5 – Skiri kulturlandskap	Svært stor	Påvirkning: Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)
		Ny vei med parallell adkomstvei vil gi veien større plass i landskapet tap av romdannende elementer som rasblokker, vegetasjon og et mindre bygg. Det blir et større veipreg og mindre romlig kompleksitet, særlig nær gårdsmiljøet. Samtidig bevares visuell kontakt med elverommet, og eksisterende struktur med jernbane og vei videreføres. Samlet vurderes påvirkningen som noe forringet , og konsekvensen som middels negativ (-2) .	
L6 – Rygg/Utøyen	Svært stor	Påvirkning: Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)
		Tiltaket medfører synlige inngrep i et landskap med svært høy verdi, særlig gjennom skredvoll og fjellskjæring som skaper brudd i den grønne dalsiden. Naturtilpasset utforming og revegetering av skredvollen vil dempe virkningene over tid og vurderes derfor som noe forringet, til tross for at terrenginngrepet vil være svært synlig. Kjerneverdiene knyttet til elva forblir uendret, og ny kulvert gir tilgang til et tidligere utilgjengelig landskapsrom. Den samlede konsekvensen	

		vurderes som middels negativ (-2) .			
L7A – Monge skog	Stor	Påvirkning: Noe forringet		Noe konsekvens (-1)	
		Veiltiltaket innebærer kun mindre terrenginngrep, mens etablering av masselager er større inngrep, med brattere skrånninger tettere på veien. Utformingen er likevel godt tilpasset områdets terrengformer med platåer og skrenter. Den visuelle og strukturelle helheten opprettholdes i stor grad, selv om man mister et område med dyrka mark og dermed også noe romlig variasjon. Den samlede konsekvensen vurderes som noe negativ (-1) .			
L7B – Monge skog (LVO)	Svært stor	Påvirkning: Ubetydelig endring		Ubetydelig konsekvens (0)	
		Området berøres i minimal grad, og verdiene vil ikke svekkes av tiltaket.			
L8 - Remmem - Mongehamran	Stor	Påvirkning: Forringet		Middels konsekvens (-2)	
		Planlagt vei innebærer større skjæringer, spesielt fjellskjæringen ved Mongehamran, som et permanent sår i landskapet og svekker naturpreget. Selv om linjeføringen er godt tilpasset terrenget, skjæringene store, spesielt sett fra Remmem og sørsiden av elva. Påvirkningen vil være i det nedre sjikt av forringet, og medfører middels negativ konsekvens (-2) .			
Delområde	Verdi	ALTERNATIV 1		ALTERNATIV 2	
L9 – Kors kirke/Medalen	Stor	Påvirkning: Noe forringet	Noe konsekvens (-1)	Påvirkning: Forringet	Middels konsekvens (-2)
		Veien hensyntar verdiene ved Kors kirke. Bebyggelsen langs veien som innløses tar bort noe av kompleksiteten langs veien. En større skjæring skapes gjennom skogen vest for Kors kirke som skaper en mer åpen korridor vestover. Påvirkningen vil være noe forringet, hvilket gir noe negativ konsekvens (-1) .		Tiltaket vil være svært synlig der ny vei tar av inn i skogen på en høy fylling. Videre vil det langsgående bruddet fragmentere skogen, men med begrenset synlighet. Miljøet rundt Kors kirke påvirkes ikke av tiltaket. Påvirkningen med bruddet gjennom skogen og arealbeslag forringer området, og gir middels negativ konsekvens (-2)	
L10 - Marstein	Stor	Påvirkning: Forringet	Middels konsekvens (-2)	Påvirkning: Noe forringet	Noe konsekvens (-1)
		Tapet av identitetsskapende elementer og den romlige endringen i bygda, medfører forringelse av det bebygde kulturlandskapet og en endring av skalaen langs veien. Utformingen ellers er ellers godt tilpasset terrenget. Endringen gjør at påvirkningen vurderes som forringet og konsekvensen blir middels negativ (-2) .		Tiltaket vil medføre et nytt brudd i et relativt urørt skogsterreng og en fragmentering av skogen. Synligheten er begrenset gjennom skogen, hvilket gjør konsekvensen noe mindre. I kryss-situasjonen der ny vei møter dagens vei vil barrierevirkningen være større. Påvirkningen er noe forringet og konsekvensen blir noe negativ (-1) .	
Samlet konsekvensgrad		Stor negativ konsekvens		Stor negativ konsekvens	

Tabell 44: Samlet konsekvenstabell og rangering av alternativer

Delområder landskap	Verdi	Påvirkning og konsekvens				
		Alt. 0	Alternativ 1		Alternativ 2	
			Påvirkning	Konsekvensgrad	Påvirkning	Konsekvensgrad
L1 - Flatmark	Svært stor	0	Noe forringet	Ubetydelig konsekvens (0)	Noe forringet	Ubetydelig konsekvens (0)
L2 – Kjerkjeura/ Jetmundhølen	Svært stor	0	Forringet	Stor negativ konsekvens (-3)	Forringet	Stor negativ konsekvens (-3)
L3 - Skirimoen	Svært stor	0	Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)	Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)
L4 – Skiri skog	Svært stor	0	Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)	Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)
L5 – Skiri kulturlandskap	Svært stor	0	Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)	Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)
L6 – Rygg/Utøyan	Svært stor	0	Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)	Noe forringet	Middels negativ konsekvens (-2)
L7A – Monge skog	Stor	0	Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)	Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)
L7B – Monge skog (LVO)	Svært stor	0	Ubetydelig endring	Ubetydelig konsekvens (0)	Ubetydelig endring	Ubetydelig konsekvens (0)
L8 - Remmem - Mongehamran	Stor	0	Forringet	Middels negativ konsekvens (-)	Forringet	Middels negativ konsekvens (-)
L9 – Kors kirke/Medalen	Stor	0	Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)	Forringet	Middels negativ konsekvens (-2)
L10 - Marstein	Stor	0	Forringet	Middels negativ konsekvens (-2)	Noe forringet	Noe negativ konsekvens (-1)
Konsekvensgrad for utredningsområdet		Ingen	Stor negativ konsekvens		Stor negativ konsekvens	

Konsekvenser for Alternativ 1

I et kultur- og naturlandskap med stor verdi, vil tiltak som medfører store terrenginngrep være konfliktfylt. Ved at dagens veitrasé i stor grad benyttes, reduseres konfliktpotensialet betydelig. Likevel vil veien skape større terrenginngrep og arealbeslag enn dagens vei. Der det skapes visuelle barrierer, fragmentering, eksponerte skråningsutslag, eller tap av romdannende og identitetsskapende elementer, er påvirkningen størst. Det gjelder også inngrep som medfører brudd i de landskapsmessige sammenhengene mellom fjellsider og dalbunn, hvilket er i konflikt med formålet i verneforskriften for Romsdalen landskapsvernområde.

I det mest raspregede landskapet, der ur og vei ligger tett på elva, blir påvirkningen og konsekvensen størst. Her er også de visuelle kvaliteter store. Bruddet gjennom Kjerkjeura er stort og usikkerhet knyttet til omfanget av varige inngrep i anleggsfasen bidrar til å heve konsekvensen i dette området. Ved Jetmundhølen utvides veien inn i jernbanefyllingen, og man får en mur mellom jernbane og vei, men unngår mur mot elva. Erosjonssikringen i elva ved Jetmundhølen og Nordre Flatmark skal utformes slik at man får en naturlig elveskråning til over nivå for normalvannstand. Ved Rygg/Utøyan og Mongehamran er fjellveggene tett på veien og vil få svært eksponerte skjæringer som gir middels negativ konsekvens og vil være synlig fra større områder.

I kulturlandskapet og spesielt i de mindre landskapsrommene vil det samlede veiltiltaket medføre en endret

skala og romopplevelse. Ved Skiri og Skirimoen vil flere romlige elementer gå tapt og samlet sett vil veiens avtrykk med økt veibredde og ny driftsadkomst, være langt større. Dette medfører middels negativ konsekvens. Områdene med tett skog vil være mindre eksponert, og konsekvensene vil dermed ikke være like store her som i de mer åpne områdene. Det gjelder skogen øst for Skiri, og ved Mongemoen, der det også skal deponeres masser. Til tross for at arealet som her berøres er stort vil tiltaket være relativt skjermet når skogen vokser opp.

På strekningen der alternativ 1 og 2 går i ulik trasé, går alternativ 1 gjennom to delområder, hvorav det vestre, gjennom grenda blir sterkest påvirket. Like vest for Kors kirke, der dagens krappe kurver jevnes ut og ny vei legges parallelt med dagens, vil landskapet fremstå mer åpent. Alternativet medfører betydelige endringer i det bebygde miljø på Marstein, ved at mye av bebyggelsen på vestsiden av veien må rives, og romdannende elementer på begge sider går tapt. Skalamessig skaper tiltaket et brudd, slik at tettstedets identitet vil forringes og oppleves svært endret. Skalaendringen og tapet av identitetskapende strukturer er det som veier negativt. Selve utformingen av tiltaket vil ikke utløse skjemmende terrengendringer eller brudd.

For alternativet samlet, er det overvekt av delområder med middels negativ konsekvens, mens kun ett delområde er gitt stor negativ konsekvens. Dette gir samlet sett **stor negativ konsekvens, en følge av at området har stor og vært stor verdi, og at området er sårbart for endringer**. Det er imidlertid gjort flere tilpasninger i prosjektet som demper konfliktpotensialet betydelig, slik at områdets verdier i størst mulig grad får bestå.

Alternativ 2 (delområde L1-L8 er likt som alternativ 1)

På strekningen der alternativ 1 og 2 går i ulik trasé, går alternativ 2 i en ny trasé gjennom skogen bak Kors kirke og skaper et langsgående brudd gjennom skogen. Synligheten vil likevel være begrenset på grunn av skogen og at veien ligger lavt i terrenget på store deler av strekningen. Alternativet berører ikke miljøet rundt Kors kirke. Kryss-situasjonene med kobling til dagens vei fremstår dominerende og arealkrevende, spesielt ved Marstein og medfører noe forringelse av det åpne landskapet. I Marstein vil støyskjerming forsterke barrierevirkningen, og siktlinjen langs gamleveien brytes.

For alternativet samlet, er det overvekt av delområder med middels negativ konsekvens, mens kun ett delområde er gitt stor negativ konsekvens. Dette gir samlet sett **stor negativ konsekvens, en følge av at området har stor og vært stor verdi, og at området er sårbart for endringer**. Det er imidlertid gjort flere tilpasninger i prosjektet som demper konfliktpotensialet betydelig, slik at områdets verdier i størst mulig grad får bestå.

Alternativ	Alternativ 0	Alternativ 1	Alternativ 2
Rangering	1	2	2

Begrunnelse for rangering

Alternativ 0 medfører ingen inngrep og bevarer landskapets nåværende kvaliteter. Det kommer derfor best ut i vurderingen.

Mellom Flatmark og forbi Mongehamran er alternativ 1 og 2 identiske. Denne strekningen utløser den største negative konsekvensen. På delstrekningene der alternativene skiller lag, vurderes konsekvensgraden som like stor, men med ulike utslag.

Alternativ 1 innebærer mer inngrep i bygda Marstein og det åpne kulturlandskapet, som i dag er orientert med små hus, tett på eksisterende vei. Skogsområdene berøres i liten grad, og terrenginngrepene er færre enn i alternativ 2. Samtidig gjør bebyggelsens skala og synlighet området sårbart. Bebyggelsens lokalisering omkring den smale veien gjør at endringene med utvidet veibredde og G/S-vei blir omfattende, og stedets identitet svekkes. For gjennomreisende uten kjennskap til tidligere landskapsbilde, vil tiltaket likevel fremstå

som godt tilpasset terrenget, og blikket vil orienteres mot veien og storskalalandskapet omkring.

Alternativ 2 medfører et større inngrep i det sammenhengende skogsområdet i Medalen og reduserer forbindelsen mellom fjell og dalbunn. Til gjengjeld ivaretas det åpne og bebygde kulturlandskapet bedre, særlig gjennom Marstein og forbi Kors kirke. Fragmenteringen av skogen skaper et markant landskapsbrudd, men synligheten er relativt liten, ettersom skogen og høyden på veien skjærer den. Kryssløsningene er arealkrevende og spesielt den vestre har mulighet for å forbedres.

Der alternativene skiller lag, hensyntar de ulike landskapskvaliteter: Alternativ 2 ivaretar i større grad visuelle og identitetsskapende verdier i det bebygde landskapet, mens alternativ 1 bevarer den sammenhengende skogen og bygger videre på eksisterende infrastruktur – men på bekostning av bebyggelse og lokal skala. Opplevelsen av tilhørighet og identitet påvirkes forskjellig i de to alternativene. Samlet sett er konsekvensene for landskap ulike i karakter, men like i omfang. Alternativ 1 og 2 vurderes derfor å ha samme konsekvensgrad og rangeres likt.

4.7 Usikkerhet

Vurderingen tar utgangspunkt i beskrivelser av tiltaket i nåværende planfase med nåværende kunnskap om området og forutsetninger. Detaljering og eventuelle endrede forutsetninger i senere faser vil kunne påvirke konsekvensen av tiltaket.

Synlighetsanalysene er gjort på bakgrunn av topografiske studier, terrengmodell, befaringer i sommerhalvåret, dronefoto og modellstudier. Årstidsvariasjoner, som når løvverk er borte eller landskapet dekkes med snø, vil kunne gi både større og mindre synlighet. Visualiseringer som fotomontasjer og 3D-modeller er forenklete fremstillinger og kan både under- og overdrive virkningen av tiltaket.

Opplevelsen av landskapet og vurderingene av verdi og påvirkning er gjort ut ifra faglig skjønn, basert på etablerte kriterier i metodikken. Det vil alltid være individuelle variasjoner i hvordan man leser og vurderer kvalitetene i et landskap. Folk med nær tilknytning til området, som kjenner det gjennom aktiv bruk året igjennom, vil kunne se det annerledes enn fagpersoner og besøkende.

I tillegg kan fremtidig vegetasjonsutvikling, klimaendringer eller andre inngrep i området endre både synligheten og opplevelsen av landskapet, uavhengig av dette tiltaket.

4.7.1 Anleggsarbeidet

- Endelig omfang av anleggsarbeidet er ikke avklart. Bruk av tunge maskiner i områder med sensitiv vegetasjon og landskap, spesielt i bratt og kupert terreng, kan medføre større påvirkning enn forventet. Dette gjør at konsekvensene i disse områdene er vurdert noe strengt, og i beste fall blir mindre alvorlig enn konsekvensgraden tilsier. Det er likevel vurdert at alle områder innenfor plangrensen vil kunne bli berørt i noen grad.
- Det er usikkert i hvilken grad det vil være mulig å bevare eller flytte større rasblokker i tilknytning til veien og gjenbruke disse i fyllingen langs Rauma.

4.7.2 Langsiktige konsekvenser

- Selv med revegeteringstiltak er det usikkert hvor raskt og hvor vellykket landskapet vil gjenopprette sin naturlige karakter etter inngrep.
- Tiltaket kan medføre en endret bruk av områder, der tilgjengeligheten endres. Dette vil kunne påvirke det visuelle uttrykket og graden av åpenhet.
- Alternativ 1 og 2 gjennom Marstein vil trolig påvirke bygdas utvikling på ulikt vis, og vil kunne medføre ulike vekstscenarier, som vil påvirke stedets identitet og visuelle kvaliteter

Den nye veien vil også representere en generasjon vei, som vil være en del av landskapsbildet og en ny helhet som gis betydning. Denne typen langsiktig tilpasning og mulig fremtidig verdi lar seg imidlertid ikke forutsi med sikkerhet, og inngår derfor ikke i den nåværende konsekvensvurderingen.

4.8 Avbøtende tiltak

4.8.1 Tiltak som er lagt inn i planforslaget, og er medtatt i konsekvensvurderingen

- Fravik fra veinorm med redusert veibredde.
- Fravik fra flomkrav for Rauma, slik at veien innfrir krav for 200-årsflom, uten klimapåslag.
- Vingemurer av naturstein ved broer og kulverter.
- Revegetering av sideterreng gjennom skog.
- Tilsåing av sideterreng gjennom kulturlandskap.
- Avrunding av veifylling mot eksisterende terreng.
- Revegetering av masselager.
- Begrense tiltak i Rauma ved å senke høyde på vei, og utvide veibredde inn i jernbanefylling ved Jetmundhølen fremfor mur mot elva.
- Parallell driftsvei mellom Søndre og Nordre Flatmark er tatt ut av prosjektet.
- Utforming av naturlig elveskråning opp til normalvannstand med varierende steinstørrelser fra ura ved Jetmundhølen og Nordre Flatmark.
- Reetablere ur i sideterreng der veien ligger i skjæring gjennom ur.
- Dagens veisløyfe ved Kjerkjefossen tilbakeføres til naturformål, og det etableres en sti/turvei langs traseen.
- Eksisterende veisløyfe ved Jetmundhølen nedskaleres til grusvei, veibredden halveres til ca. 4 meter, alt av trafikkutstyr som rekkverk, skilt osv. fjernes. (Veien skal være kjørbart helt fram til undergangen ved Skirimoen, hvor det tilrettelegges for en liten gruset parkeringsplass og snumulighet for bil.
- Bevaring av eksisterende jernbaneundergang ved Skirimoen.
- Bevaring av historisk kulvert ved Utøyan.
- Etablering av gangkulvert og parkeringsmulighet langs eksisterende veisløyfe, som muliggjør atkomst til Utøyan under vei og jernbane.
- Løsning med vegetert skredvoll ved Rygg.
- Bred fanggrøft ved Mongehamran, som muliggjør adkomst til tursti og å oppleve landskapet fra høyden.
- Forslag om lokale støyskjermingstiltak på bygg fremfor støyskjerm ved Skiri gård.

4.8.2 Anbefalte tiltak

- Begrense anleggssonens bredde i områder med kupert og sårbart terreng for å redusere permanente spor: *Gjelder spesielt område L1, L2, L3, L5, L6 og L8.*
- Vurdere lokale støydempende tiltak på bygg fremfor tradisjonelle støyskjerm-løsninger, der barrierevirkningen er stor, som på Skiri.
- Dersom etablering av støyskjerm nær bebyggelse blir nødvendig, tilpasse materialbruk og utforming til bygningsmiljøet, som f.eks. lav natursteinsmur med glassfelt som ivaretar kontakten med landskapet.
- Vurdere støyvoll, der alternativ 2 ligger i overgang mellom skog og bebyggelse gjennom Marstein.
- Bevare enkelte større furutrær innenfor anleggsbeltet gjennom Marstein.
- Reetablere trerekker, tregrupper og store enkelttrær som må felles: *Aktuelt i Marstein (alternativ 1, rekker av store furu- og bjørketrær) og ved Søre Monge.*
- Replanting vegetasjon i områder som blir kraftig påvirket av anleggsarbeid. *Aktuelt ved Skirimoen, Flatmark, Skiri.*
- Flytting av rasblokker der det er mulig.
- Redusere det samlede veiavtrykket rundt gårdsmiljøet på Skirimoen, Skiri og i kryssløsningen ved Alnestrøa for alternativ 2.
- Masseplantning i områder som får eksponerte skjæringer og fyllinger, inkludert permanent masselager og skredvoll, der hurtig revegetering ønskes.

5 Data i databaser

Det er ikke lagt noe ny data inn i databaser.

6 Kilder

Metode:

Miljødirektoratets håndbok M1941 for konsekvensutredning av landskap, oppdatert 11.04.2025

Tidligere utredninger

Detaljregulering E136 Flatmark – Monge – Marstein. Konsekvensutredning, tema landskapsbilde, SVV: 12.mai.2021

Landskapsrapport i forbindelse med kommunedelplan med konsekvensutredning for E136 Flatmark – Monge fra 2008. SVV.

<https://www.vegvesen.no/globalassets/vegprosjekter/utbygging/e136flatmarkmarstein/vedlegg/kommunedelplan/landskapsbilde-w.pdf?v=499084>

Ny E136 Flatmark-Monge i Rauma kommune.

Konsekvensutredning på tema naturmiljø og kulturlandskap. Rapport J. B. Jordal nr. 3-2006

Plandata

Kommuneplanens arealdel, Rauma kommune, vedtatt 27.05.2003

Kommunedelplan for Medalen, vedtatt 17.10.1995

PLANPROGRAM FOR E136 Flatmark-Monge-Marstein, vedtatt 14.11.2024

Andre fagrapporter og analyser i prosjektet

Landskapsanalyse av strekningen Flatmark – Skiri, utført av praktikant og landskapsarkitektstudent Miriam M. Tøftum på oppdrag for Nye Veier, datert 10.08.2023

YML-RAP-0003 Vannmiljø

YML-RAP-0006 Kulturmiljø

YML-RAP-0005 Naturmangfold

YML-RAP-0007 Friluftsliv

Kulturlandskap, kulturminner og landskapsvern

<https://faktaark.naturbase.no/?id=VV00002447>

<https://ra.brage.unit.no/ra-xmlui/handle/11250/3110038>

<https://faktaark.naturbase.no/?id=KF00000222>

<https://www.nasjonalparkstyre.no/Reinheimen/verneomrader/romsdalen-landskapsvernomrade>

<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2006-11-24-1303>

<https://geocortex02.miljodirektoratet.no/>

Kartlegging av landskapstyper og geologi

https://nin.artsdatabanken.no/Natur_i_Norge/Landskap/

<https://www.nibio.no/tema/landskap/landskapskart/nasjonalt-referansesystem-for-landskap/landskapsregioner>

https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

https://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/

https://geo.ngu.no/kart/ustabilefjellparti_mobil/

Kartlegging av naturtyper og vegetasjon

<https://geocortex02.miljodirektoratet.no>

- Naturtyper KU-verdi
- Naturtyper DN-håndbok 13

<https://kilden.nibio.no/>

- Treslag
- Arealtype

Historiske kart, luftfoto og fotografier

Kart.finn.no

<https://histkart.kartverket.no/>

https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2010120820012?page=35

<https://digitaltmuseum.no/rom>

maps.google.no (Street view)

Stedsnavn og eiendomsforhold

norgeskart.no